

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-betűs betű sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási betű sor 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 332

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1912.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Vasárnap, augusztus 25.

Mai számunk főbb közleményei:

Lukács és Zichy.
Samassa József temetése.
Aradváros adóssága és vagyona.
Kié lesz a bibornoki kalap?
Fábry Sándor dr. a Lipót-rend lovagja.
A csepeli tölténygyár tizenkét halottja.
Rendkívüli törvényhatósági közgyűlés.
Az iskolalátogatók.
Bakkoznak a lipótvárosi kaszinóban.
Wahnfried.
Rejtélyes gyilkosság Orsován.
Válságban a vidéki színészet.
Gazdag tengeri és burgonya termés.
Tarkaságok.

Fábry Sándor dr.

Arad, augusztus 24.

A Budapesti Közlöny egyik legközelebbi számának első oldalán egy jól ismert névvel fogunk találkozni. A király Fábry Sándor drt, az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak igazgatóját a Lipót-rend lovagkeresztjével tüntette ki.

A munka dicsérete mindig jóleső. Ha a munka nehéz és nagy, eredményeiben ki-magasló, ezreknek javát munkáló és az ilyen munkáért jár elismerés, — akkor az elismerésben morál és igazság van, — ez ép úgy felemel, mint megnyugtató.

Fábry Sándor dr. kitüntetésére a mi kitüntetésünk is: Arad városáé és Aradvármegyéé. Ha valakit tevékenysége és a tevékenység eredménye után számítunk a magunkénak, akkor úgy érezzük, hogy Fábry Sándor dr. mindig a mienk volt, mert az

ő munkássága és az általa elért nagy eredmények évtizedekre menő munka gyümölcsének tűnnek fel és meglepő annak a regisztrálása, hogy csak rövid öt év óta van közöttünk.

Idejét elsősorban és oroszánrészen a vasúttársaság foglalja le, melynek nemcsak feje, de a legszorgalmasabb hivatalnok is. Magyarország legnagyobb magánvasutjának, a nagy hivatalnoki statussal bíró Acsevnék ügykezelése komplikált, nagy apparatust igénylő. Minden egyes osztály a különféle szakismeretek egész tárházának ismeretét igényli. Azonkívül a gazdasági, a pénzügyi, jogi, szociális kérdések száma légió, — mind kényes, széles látókört és tudást, nagy körültekintést, mely bölcsességet és nem ritkán: szívet igényel. Ennek a nagy apparátusnak minden szálát a társaság feje tartja szoros kézben.

Nincs az a detail, ami őt ne érdekelné, anélkül, hogy a részletek iránt való érdeklődés mindent átlátó és átfoglaló, nagyszabású terveinek egy csöppet is hátrányára válna, sőt nem tudjuk mit csodáljunk inkább, a részletek mélyére lebocsájtkozó ismeretszomját és egyszerűtetet, vagy a mindent megérlelő, nagy koncepcióju teremtető, amely vasutja részére bőségesen ontja a gyümölcsöket.

Fábry Sándor dr. igazi nagyságának megkapó bizonyítéka, hogy bár magas állása, mint minden nagy kar fölött rendelkező pozíció, autokratikus hajlamokra könnyen csábító, — megmaradt és bizton tudjuk, meg fog maradni, — melegen érző

szívembernek. A vasúttársaság legkisebb emberének legkisebb baja és panasza is nagy ügy, ha a baj orvosolható és a panasz jogos. Szuverén, de nem osztogat-tatja, hanem maga osztja az igazságot.

De Fábry Sándor dr. nemcsak vasuté, hanem minden olyan ügyé, ahol önzetlen, közérdekű munkásságot lehet kifejteni, legyen az közgazdasági, egyházi, kulturális, társadalmi, irodalmi vagy sport ügy.

Mindenből kiveszi a részét, nem utasítja vissza a benne bízók kérését és olyan oda-adással, buzgalommal látja el sok apró-cseprő fáradozással, vesződséggel járó tisztségeit egyesületek, szövetségek élén. Szinte legendássá vált az a hit Aradon, hogy minden társadalmi, kultur, vagy akár sporttevékenység, akció sikerét biztosítja az, hogy Fábry Sándor dr. áll az élén, a vezetésben. Mert amit ő a kezébe vesz, amire vállalkozik, azt az ügyet nem ejti el, azt sikerre is vezérli és végtelen agilitásával magával viszi a kívánt cél felé mindazokat, akik épen ezt az összetartó, vezető, kormányzó erőt keresték, várták tőle. Számos aradi egyesület, sok-sok társadalmi mozgalom sikere, prosperálása fűződik Fábry Sándor dr. nevéhez.

Fáradtságot nem ismerő, önfeláldozó, de mindenek fölött eredményekben gazdag és a város és megye periferiái fölé magasan tulemelkedő: egyenesen országos jellegű tevékenysége sokkal szélesebb körben ismertebb, — egyénisége sokkal magasabban álló, hogy sem ezen legujabb kitüntetésének különben kedvező alkalmá,

Nyári regé.

Irta: Sz. Szigethy Vilmos.

Egy kicsit beteg voltam, egy kicsit életunt, nem törődtem semmivel, csak hevertem a fűben, két óriási fenyő alatt. A fürdő vendégei nem érdekeltek, egy kövér asszonyság előtt, aki rámismert és hangos kiáltozással üdvözölt, eltagadtam magamat.

— Nini, maga az? — mondta.

— Bocsánat, tévedni méltóztatik, nem vagyok az.

— Pedig annyira hasonlít!

Utólag rájöttem, hogy ez szamárság volt, hiszen a beszédes néni ki sem mondta a nevemet. De hát mindegy Nem azért vagyok itt, hogy híreket halljak hazuról olyanoktól, akiket csak látásból ismerlek.

Egyelőre teljesen kielégített az a tudat, hogy magamnak élek, nem nyűgöz le semmi társadalmi kötelezettség. Elmegyek az ember-tömeg mellett és nem köszöntök senkit; úgy osztom be az időmet, ahogy akarom. Voltaképpen be sem osztom, hanem hagyok mindent folyni a maga szent véletlenségében.

A gondolataim fantasztikusan kalandoztak és egészen naplószerű rendszertelenségében következtek. Ugy is mondom el.

Reggel 7 órakor.

Nem gondolod, kedves cimborám (barátomat akartam mondani, saját személyemhez intézve a szót, de hát még önmagammal sem barátkoztam); nem gondolod, hogy a legoktalanabb életet éled? Amiért nem borult mindjárt a nyakadba az a leány, az első olvasztó tekinte-

ted után, most kétszáz kilométernyire muszáj előtte menekülnöd?

Elszívam a szivaromat, mást se láttam a füstjén kívül, hanem aztán eloszlott a füst. Madarak röpködtek körülöttem, a tulsó oldalon most indultak forrásvizet inni az aszszonyok.

8 órakor.

Annyit aludtam az éjjel, hogy lassankint levezekem minden bűnömöt, amit éjszakázó koromban követtem el. Meglehet, hogy a sok alvástól vagyok most is annyira tunya. Ugy érzem néha, hogy megállanak az eszem kerekai s épen azok a szavak nem jutnak az eszembe, amiket kimondani szeretnék. Tegnapi délután is bambán viselkedtem, pedig szép leány az Erzsé és olyan mély tűzű a szeme. A patikus azo mondta, hogy minden áron bemutat nekik.

— Nem engem! — feleltem neki harscias hangon.

De senki sem menekülhet a végzete elől, Erzsé ép akkor jött prominenci-cukorért, amikor ott ácsorogtam a patikus bódéja előtt. A megismerkedés elkerülhetetlen volt.

Akkor következett a bambaságom. Ugy illett volna legalább is, hogy én mondjak néhány bókot, enyhett megelégedéssel nyeltem el Erzsike udvarias szavait.

— Mikor ir megint valami szépet?

— Nem vagyok bolond, — feleltem — hogy irjak. Éa most pihenni akarok, mert megtöltöttem az embereket.

(Jaj, a szívembe nyilalt valami. Most jövök rá, hogy adós vagyok néhány nove.lával,

az árát rég eladottam előlegben. Hát lehet nekem nem írni? Pih-nhetek én?)

10 órakor.

Semmivel sem törődök, beteg vagyok. Az idegeim annyira kimerültek, hogy egy levelezőlapot is képtelen vagyok küldeni az anyámnak, pedig szegény asszony azóta egész kalendáriumot álmodott össze. Leestem a hegyről, kitörtem a nyakamat, vagy elegyeztem valakit, — szóval valami rosszat álmodott félős, jó, öreg anyák szokása szerint.

11 órakor.

Nyakig ülök a vízben. Olyan furcsák a gyógyuló társaim a sarga köpenyűkben, mintha a nagyanyjuk kabátját vették volna fel. Mosolyogni szeretnék, de eszembe jut, hogy ép olyan nevetséges vagyok magam is, hat inkább fontoskodó arcot vágok. Mellettem egy piros arcú kapitány szuszog, a fia szorosan melléje húzódik. A víz színén pedig megjelenik egy lab.

— Fiacskán, — mondja az öreg — nézd csak meg, helyén van-e mind a két lábam.

A gyerek motoszkál a víz alatt.

— Az egyik hiányzik.

— Akkor ez lesz az, amelyik itt uszkál. Tedd csak a helyére.

Huszonnyelcfokos a víz, de mégis meg-törzongok. Rémesen vigyereg felem valami; nincs határozott alakja, mint csak fogalom, de borzalmasabb a kísértetnél.

A tabes!

— a tömjenezés banális kötelezettségét voná reánk. Ha mégis elmondottunk róla egy pár öt igazán megillető szót, ezt a saját kedvünkre tettük, mert jóleső örömmel és büszkeséggel valljuk öt magunkénak.

Lukács és Zichy.

— Fantasztikus politikai regény. —

Saját tudósítónktól.

Budapest, augusztus 24.

Zichy János gróf lemondását ültették el csemetének s mára virradóra ez a hír már lombot hajtott a Népszavában. Szinte regényes történet szól a nagyenyedi beszámoló után tartott minisztertanácsról, amelyen Zichy János gróf élesen bírálta Lukács László politikáját s a miniszter audienciájáról, amelyen bejelentette a felségnek lemondását tárcájáról, amelyet a felség kérésére tart meg addig, a míg a delegáció rendhezozza a közös költségvetést. A kultuszminiszter lemondásának oka az volna, hogy Lukács nagyenyedi beszámolójában ígérete ellenére a harcot hirdette. Nincs módunkban ellenőrizni, hogy melyik a forrása ennek a fantazmagóriának. De a sejtésünk az, s nem csalódunk, ha azt állítjuk, hogy Andrassy gróf operál az egységes és megdönthetetlen munkapárt tájékán. Csöndben és zajtalanul, hiven az ő megszokott taktikájához.

Berchtold gróf külügyminiszter utazása Sinaia-ba a külügyi politikában szerzett nagy izgalmat. Tétova magyarázatok fűződnek e látogatáshoz, amelyik innen felől a békereményeket, tulról a háboru eljövetelet duzzasztják. Volt a külügyminiszter budapesti látogatásának jelentősége a magyar belügyi helyzetre is. A hivatalos h iradás igen kurta ideig „tartózkodtatta“ a külügyminisztert Budapesten, holott megbízható információk szerint, a külügyminiszter két napot töltött Budapesten és Károlyi Alajos gróf palotájában rendezett vacsorán a magyar politika vezetői közül többen vettek részt. Köztök kettőn, akik Andrassy politikájának hívei.

Kossuth Ferenc ma megjelent cikkében Lukács Lászlóra hárítja a történetekért a felelősséget s a kibontakozás tengelyébe nem a választójogot

illeszti, hanem azt, hogy parlamenti csiny ismétlése lehetetlenné tétessék.

Aparte ezt mondja: „E szempontnak minden más felett kell dominálni.“

(Mi történt a minisztertanácsban?)

„A lapok egyéb értesülés hiján — írja N— a — minden kommentár nélkül közölték le a félhivatalos híradást, amely a legutóbbi minisztertanácsról szól, amelyen az ugynevezett folyó ügyeket intézték el. Holott a minisztertanács egészen szenzációs lefolyású volt. A kormány tagjai délután öttől félhétig foglalkoztak a reszortbeli teendővel, amikor is Jovanovits Pál miniszteri tanácsos, a jegyzőkönyv vezetője, összezsápta az aktatáskáját és eltávozott. A kormány tagjai magukra maradtak és kezdődött a bizalmas eszmecsere a politikai helyzetről. Ez az eszmecsere pont kilencig, tehát két és fél óráig tartott.

Főállott Zichy János gróf, vallás- és közoktatási miniszter, társainak elképedésére egy öt-negyedórás gyilkos filippikát tartott Lukács László ellen. Beszédének lényege a következő:

A leghatározottabban tiltakozik az erőszak folytatása ellen. Főháborodással emlékezik meg a nagyenyedi beszámolóiról, amelyben a miniszterelnök az erőszaknak és a parlamenti oktroának további föntartását hirdette. Ő azt várta, hogy Lukács Nagyenyeden a békés kibontakozás útjait fogja megjelölni és épen ennek az ellenkezője történt. Ennélfogva Lukács eljárását helyteleníti.

Elmondja, hogy ő (Zichy) csak a június 4 iki eseményekig akceptálta Lukács taktikáját. A június 4 ét követő napokon nem jött el a képviselőház ülésére és nem titkolta bizalmas barátai előtt, hogy a véderőreform megszavaztatását követő rendőr- és csendőrgarázdálkodást helyteleníti. Akkor Lukács Khuen-Héderváry Károly lemondott miniszterelnököt küldte hozzá, hogy kérielje és arra kapacitálja, hogy ne tüntessen a kormány ellen az ülésekről való távolmaradásával. Khuen Zichyt Vas-utcai palotájában kereste föl és Zichy neki is megmondta, hogy az erőszak politikáját nem hajlandó földözni. Erre Khuen csak arra kérte, hogy egyelőre tartsa meg a tárcáját. Khuen szavai ezek voltak:

— Kérlek, ha ki akarsz lépni a kabinetből,

ne lépj ki mindjárt, mert akkor a munkapártom minden fölfordul.

Ő (Zichy) csak azzal a föltétellel hagyta magát kapacitáltatni, ha Lukács öszre bármily áron is békét teremt és a parlament rendőrk, csendőrk és az oktrojált Vadász-féle házszabályok nélkül dolgozik tovább. Lukács ezt neki meg is ígérte.

A nyár folyamán azonban Zichy arról győződött meg, hogy Lukács nem akar békét, hanem tovább akarja folytatni a június 4-én inagurált taktikát és a mandátumfosztással akarja biztosítani hivatalban való maradását. Erre elhatározta, hogy nézeteit föltárja Öfelsége előtt is.

(A király előtt.)

Zichy Ischlbe utazott és Öfelsége audienciám fogadta őt. Itt leplezetlenül föltárta a helyzetet. Figyelmeztette Öfelségét az erőszakos uralom, az eddigi és a tervbe vett oktroának káros következményeire. Öfelsége a legnagyobb meglepetéssel értesült arról, hogy Lukács és Tisza folytatni akarják a parlamenti erőszakot. Meplepetése fokozódott, amikor Zichy közölte vele, hogy Lukács a választói reformról szóló javaslatot is oktroával, illetve az ellenzéknek szuronyokkal való távoltartásával szándékozik megszavaztatni. A király körülbelül a következőket mondotta Zichynek:

— Kérem, én Tiszának, amikor az elnökség nálam tisztelgett, azt mondtam, hogy „az ön munkájának legjobb jutalma az lesz, ha a parlament munkaképességét helyreállítja.“ Én ezalatt az értettem, hogy ősszel rend lesz a parlamentben.

A király kijelentette Zichynek, hogy semmi szín alatt sem járul hozzá, hogy az olyan fontos és népszerű törvény, mint a választói reform oktrojáltassék. A nemzetközi helyzetre való tekintettel is szükségesnek tartja, hogy a parlamentrendben és békében dolgozzék.

Zichy János arra kérte Öfelségét, mentse őt föl a miniszteri állásától.

A király a lemondást nem fogadta el és rábeszélte Zichyt, hogy maradjon meg ez állásában legalább addig, míg a delegációk a közös költségvetést és a magyar parlament a rendes költségvetést megszavazza.

12 órakor.

Nincs gondolatom, most ebédelek. Azt hiszem, az ötödik asztalnál ül Erzsike az édesanyjával. Szép, ezüsthaju néni. Az arcán fájdalmas vonások simulnak szeliden mosolygóra. Istenem, mit szenved az asszony, amíg megkapja az élet ezüst koszoruját!

Nagyon elbámultam, a parkban néztem egy füveggömböt a virágágyak között, most káprázik a szemem. Az emberek összefolynak előttem, határozottan senkinek az alakját sem látom. Csak találomra köszönök Erzsikének. Mintha a legszívélyesebben fogadná! Vagy csak a szemem káprázata mutatja, hogy háromszor is bólint?

Délután 1 óra.

Legalább egy novellát meg kellene írnom. Azonnal fölkelek, csak elszívom előbb a szivaromat. Ide, a szobámba nem tűz be a nap, a sugarai a tulsó oldalat ostromolják. Kellemesen hűvös a levegő, mintha a reggel közelednék. No, még csak egy-két szippantás...

Délután 6 óra.

En ugyan szépen elaludtam, semmi se lett a novellából. Pedig az ezüsthaju asszonyról lehetne valamit írni. Az éjjeli álmomnak bizonyára vége, ez lesz a legjobb alkalom. Most gyerünk föl a hegyre, nézzük meg a napot, mikor aludni megy.

Este 8-kor.

Jaj, de furcsák ezek a leányok! Egy hete készülök tanulmányozni a napnyugtát és sohasem jutok hozzá. Ma például Erzsike akasztott meg benne. A tennisz-pálya mellett haladok el, egyszerre csak rám kiált.

(A legkellemetlenbb arkifejezésem ékesíthetett, mert grimaszokat vágott.)

— Mondja csak, maguk írók, mind ilyen kiálhatatlanok?

— Szíves szolgálatára: nem. Egyébként is csak savanyu agglegény vagyok. semmi más.

— Látom, kellemetlenül érinti, hogy megszólítottam, de már ezzel számoljon le. Az én természetem olyan erőszakos.

Motyogtam va amit a sok dolgomról, a betegsémemről, fásult fáradságomról, arra hirtelen belevágott:

— Ugy-e, maga most a boldogtalan szerelmezt játsza? No, vallja be szépen, ki keserítette el ennyire?

Egy pillanatig eltűnődtem azon, amit Erzsike mondott s rájöttem, hogy nini, nem érzek én semmit! Mekkora hazugság az, hogy a távolság éleszti a szenvedélyeket!

Mivel pedig csakugyan nem volt szerelmi bánatom, azt a bizonyos Valakit már is elfelejtettem (hiszen soha nem is szerettem), — előtört belőlem a Nagyképű Szentimentális.

— Dehogy — mondtam mentegetőző hebegéssel.

Azt magyarázza meg nekem valaki, hogy miért hazudik az ember olyan előszeretettel nem igazi hangulatokat magába? Hiszen végtére is, semmiféle okom nem volt rá, hogy itt szimalaljak. Minden jó szándékom arra törekedett, hogy annyinak látszassam, amennyi vagyok, olyannak, amilyent a valóságban mutatok. És mégis...

A kis leány (mondtam már, hogy feltűnő szép szeme van?) elkomorodott. A napernyőjével betűket írt a homokba, elsöpörte hamar,

mielőtt odapillantott volna. Aztán vonalakat rajzolt, azokat kötögette össze.

Csak későn szólalt meg, szinte félősen emelte rám a tekintetét:

— Leány volt?

En a fejem ingásával jeleztem, hogy nem.

Ara aztán egészen belesápadt Erzsike. A hangja rekedten szállt elő az ajkai mögül. (Említettem már, hogy a szája metszése a legszebb?)

— Tehát asszony!

En ráhagytam, hogy az. Ha már elkezdtem hazudni, úgy látszik, nem jövök ki belőle soha. Pedig mire való ez? Mire?

Ültünk, hallgattunk. Isten bizony, nem volt semmi gondolatom, már megint a szivarom füstjét bámultam. Azt tapasztalom, hogy tulsokat szivarozok egy idő óta.

Nem is beszélünk ma többet, legalább is: a fölvetett kérdésről nem.

Az előbb váltunk el, Erzsike ugyanis azt mondta:

— Azt hiszem, — föltartóztatom, pedig talán okosabb dolga is lehetett volna.

Egyáltalában nem volt dolgom, a naplementét is elfelejtettem a tizedik lépés után. A hegy magas, hatvan méter is megvan, én pedig fáradt és beteg vagyok.

— Oh, dehogy is tartóztatott föl, nagyon hálás vagyok magának, Erzsike! — feleltem olyan impertinens arkifejezéssel, amilyenért mást hajlandó volnék inzultálni.

— Most elbocsátom, menjen? — mondtá ő.

En megemeltem a kalapomat és azt sem mondtam: a viszontlátásra.

Igy adta elő Zichy másfélórás audienciájának történetét a minisztertanácsban.

Végül kijelentette, hogy csak a költségvetés ektoálásaig marad meg állásában. Tovább nem földözi az erőszakot.

(Lukács kapacitál, Zichy nem enged.)

Lukács László halálsápadtan hallgatta Zichy János előadását. A többi miniszter megdöbbenve nézett egymásra. Egyik sem szólt egy szót sem, egyedül Lukács próbálta kapacitálni Zichyt, hogy álljon el elhatározásától.

— Szó sincs róla, felelte Zichy. A nagyenyedi beszámoló óta szétváltak utaink.

A munkapárt beavatottjai már igen jól tudják, hogy Lukács és Tisza uralmának vége. Mihelyt Zichy János kilép a kabinetből, megkezdődik a bomlási processzus. Mihelyt tető alá kerül a közös és a magyar költségvetés, a kormány lemond.

(Cáfolat.)

Lukács László miniszterelnök tudvalevően Gasteinban, Zichy János gróf kultuszminiszter pedig Marienbádban üdül. Tudomásunk szerint mindkettőjükkel táviratban közölték a „leleplezést.”

A Budapesti Tudósító Bad-Gasteinből és Marienbádból nyert illetékes nyilatkozatok alapján megállapítja, hogy a Népszavának a közleménye, amely nyilvánvalóan politikai manőver akar lenni, az első betűtől az utolsóig szemem szedett valótlanság.

(Az igazságügyminiszter az újságíró kamarákról.)

Egerből jelentik: Székely Ferenc igazságügyminisztert, aki Samassa József temetésére érkezett Egerbe, ma felkereste egyik egri lapnak a munkatársa és kikérte véleményét a politika fontosabb kérdéseiről.

— Az ellenzék egyes vezéreinek nyilatkozatából úgy látszik, hogy hajlandók volnának a kibontakozásnak azon tárgyi alapon való létrehozására, ha az új házszabályok helyébe közösen megalkotott új házszabály lépne. E tekintetben mi a véleménye az igazságügyminiszter urnak?

— Az új házszabályokat törvényes módon alkották meg — válaszolta a miniszter — és mi-

nekünk semmi okunk sincs arra, hogy azokat megváltoztassuk.

— Az újságíró ezután szóba hozta az ügyvédi rendtartás 19. §-át és ezzel kapcsolatban az igazságügyminiszternek a kamarák politikai állásfoglaló határozatainak megsemmisítését és megkérdte, hogy az új ügyvédi rendtartásban ezek a kérdések tisztázva lesznek-e.

— A kérdés — mondotta a miniszter — nagyon alárendelt jelentőségű az ügyvédi rendtartásban. Az ügyvédi kamarák szaktestület, amelynek nincs hatáskörében a politikai kérdések tárgyalása. Kár volna azt az időt, amit hivatásuk szerint hasznos munkára fordíthatnának, erre használni.

Ezután a sajtótörvény reformjára vonatkozólag intézett kérdést az igazságügyminiszterhez az újságíró. Felhívta figyelmét a vidéki hírlapírók szövetségének azon javaslatára, amely a sajtó kamarák felállítását kívánja.

— A sajtótörvény — válaszolta Székely — lényegileg elkészíthető a kamarák nélkül is, bár a kamarák, mint a törvény végrehajtói emelnék annak értékét. Van már egy sajtótörvény tervezet, amely azt hiszem, minden igényt ki fog elégíteni. Amint a sürgősebb törvényekkel elkészülünk, erre is rá kerül a sor.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Eszperantó-kongresszus Aradon. A magyar eszperantisták most tartották meg három napos kongresszusukat Budapesten. A kongresszus bezárása előtt dr. Végh Endre — az aradi eszperantó csoport elnöke — a jövő évi kongresszus színhelyül Arad városát ajánlotta, tekintettel arra, hogy a magyar városok közül Aradon van leginkább elterjedve az eszperantó nyelv és Arad város az eszperantistáknak támogatását felajánlotta. Többek hozzájárulása után az indítványt elfogadták, de szükségesnek tartja a kongresszus elnöksége, hogy Arad városa erről hivatalosan értesítse és meghívja az 1913. évi kongresszus megtartására Aradra.

(*) Kossuth Lajos emlékezete. Az aradi Kossuth-asztaltársaság tagjai ez uton felkéretnek, hogy az 1912. augusztus hó 26-án, hétfőn este 8 órakor a társaság rendes helységében (Porczán vendéglő) Lajos névnap alkalmából rendezendő

társasvacsorán, minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjenek. Vendégeket szívesen lát az elnökség. A társasvacsorára jegyek kaphatók Bauer Gyula dohánytözsdejében.

Arad város adóssága és vagyona.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 24.

Arad város tanácsának ma tartott ülésén terjesztette be Vannay Gyula adóügyi tanácsnok a város háztartásának 1911. évi és a törzsvagyom alapjának 1911. évi zárószámadását, amelyet a tanács 15 napi közszemlére tesz ki és miután a pénzügyi bizottsággal is letárgyalta, a közgyűlés elé terjeszt elfogadás céljából.

Még a számadások elkészültének hosszú ideje alatt jeleztük, hogy tetemes fölösleggel zárult le a háztartás múlt esztendeje és mint most kitűnik, 119.336 koronával folyt be több a városi pénztárba, mint amennyire a költségvetésben a törvényhatóság számított. A főszámvévi jelentése szerint ez az átirási díjakban mutatkozó 65.218 korona, a házbéradó, a harmadosztályú kereseti adó és a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok jövedelmi adójának jelentékeny emelkedéséből keletkezett. A zárószámadásból megtudjuk, hogy több bevétele volt a városnak a szikvizadóból 8.088 koronával, szemledijakból 10.323 koronával, helypénzből 2933 koronával, földhaszonbérből 3509 koronával, téglaegetési díjból 8.187 koronával az előírt összegekkel szemben. Többet kellett kiadni, mint amennyit a számításba vett a közvilágításra 8.053 koronával, az adókezelésre 5245 koronával, nyomtatványokra 5.034 koronával, a városi épületek fenntartására 6.475 koronával, közrendészeti épületek fenntartására 4772 koronával, szegények pénzbeli segélyezésére 4468 koronával és végül a közegészségügyi szükségletekre 2977 koronával. Árvaházi növendékek élelmezése és ruházata többbe került, mint amennyit előirányoztak, még pedig 3116 koronával.

A házipénztár múlt évi forgalma négy millió hetvenhét ezer korona volt.

A törzsvagyom zárószámadása azonban már nem ilyen rózsás színben mutatja a helyzetet, mert kitűnik belőle, hogy majdnem olyan mértékben emelkednek a város adósságai, mint a cselekvő vagyona. Hogy ezt mennyire érzi a törvényhatóság, azt csak azzal a ténnyel kell illusztrálni, hogy állandó és igen nagy gondot okoz a terhes kölcsönök konverziójának évek óta napirenden levő ügye. A vagyon mérleg szerint a város 1910. évben 11.302.979 koronával tartozott, míg az 1911. év végén adósságai 12.438.158

Nem tudom bizonyosan, nem követtem-e el illetlenséget?

Esti 9 óra.

A vacsora nem izlett. Erőszakkal ettem néhány falatot, mert az éjjel irni akarok és esetleg megehezem. Tele vagyok impresszióval. Az ezüsthajú aszonyt láttam egy csapat fiatal asszonnyal. Lelkemre mondom, ő volt köztük a legfiatalabb.

Az éjszaka.

Itt vagyok megint a fűben, ahol az életem nagyobb részét töltöttem néhány hét óta. Eleintén csak egy szivar-élet terjedelmére heveredtem le, aztán itt maradtam. Harminc lépésnyire van tőlem a kurszalón, soha senki nem keresi föl, pedig zongora is van benne. Erről ma este győződtem meg. Azokat a nótákat játszotta valaki, amiket ki nem állhatok a limonádé-ízük miatt. Ma aztán elgondoltam, hogy voltaképpen mi bajom nekem ezekkel a dölökkel? Hiszen bizonyára ép úgy kielégítik valakinek a lelki szükségletét, mint a másik fajtabeliek az enyémet, amikor duhajkodni szoktam.

Egy pillanatra úgy tetszett, hogy Erzsike alakját látom az ablak előtt elsuhanni. Talán ő zongorázik? És ha csakugyan ő, mit bánom én! Mi közöm az egész leányhoz?

Ezidőszent a témám között válogatok, melyiket írjam meg... Az ezüsthajú asszonyhoz volna a legtöbb kedvem, de izgat valami bizarr terv is. Nagyon összebarátkoztam a csillagos éggel. Mi itt magasan vagyunk a tenger

színe fölött, közelebb az éghez. Ugy vettem észre, hogy az én paraszti számításom szerint egy arasznyira esik az egyik csillag a másiktól. Mekkora ez a távolság? Tudnak-e azok egymásnak üzenni? Meghalgatja-e a kis csillag, ha sóhajt hozzá a másik?

Egész párbeszédnek vannak készen bennem, Csak le kellene írnom. Holnap papírost megcezúsát hozok magammal. Az ember a legjobb ötleit szokta elfelejteni. A szerelmében csalódott csillag mindenestre érdekes lesz. A végén lefut az égről a semmibe. A többi észre sem veszi, hogy hiányzik...

Ej, alighanem a zongoraszó ringatott ilyen ostoba hangulatokba. Ha a Isten nem egymásnak teremtetett... ezt hallottam egy negyedórán át. De van benne valami, hogy a zene jótékonyan hat az idegekre.

Erzsike lecsukta a zongora fedelét, aludni ment. Emlegettem talán, hogy csakugyan ő volt? Hát ő volt, megismertem. Kihajolt az ablakon és nézte pár percig a csillagos eget.

Másnap.

Rég ültem vonaton. Csak a szomszédos városkában vagyok, élvezem régi századok itt maradt finom ízlésű kultúráját. Hatalmába kerített a barangolási kedv, mászkálok az utcákon, régi föliratokat böngészek. A vendéglőben olyan olesó az élet, hogy alig tudom elhinni. A kávéházban a tipikus alakok politizálnak. Kedvem volna felvilágosítani őket száz, végzetes tévedésükről. De lusta vagyok szó ni, bár igen barátságos népek. Itt nem tűnik föl az ilyesmi. Valamikor kávéházban írtam a leg-

több dolgomat, megpróbálok most is. Előbb azonban elszívom a szivaromat...

Ebből se lett semmi, jött az este, menjünk vissza. A fürdő-naptár már a végső perceiben van, az emberek megvacsoráltak, a leányok ötivel is összefogóznak, úgy sétálnak még a virágágyak között. Amikor elmegyek mellettük, hangosan nevettek, — talán épen rajtam. Mindenkit kinevetnek és nekik van igazuk. Nem ismerek itt senkit, nekem olyan mind egy az egész. Erzsike nincs köztük, ott ül a zongora mellett. Én azonban fáradt vagyok, megyek aludni. Ma a fűhöz is hűtlenné váltam.

Reggel.

A kis városról fogok novellát írni. Fél-elevenitem nemzeti Hatterné asszonyom alakját, kinyitok a kriptáját: jöjjön elő, mit szól a mai asszonyokhoz?

A reggelimmel végeztem épen és — bizony Isten — erős szándékom volt, hogy sétálok egyet, aztán félóra mulva bevonulok a szaletilibe, ott most van a legnagyobb csönd: lehet írni. De ha most nem mennek is, azonnal ebéd után fölhasználok szobám árnyas kellemetességét. Szóval a legtöbb szándékkal voltam eltelve, mert végtére is nem maradhatok örökké adós azokkal a novellákkal!

— Elkísér a forrásig? — hallottam akkor a hátam mögött.

Erzsike volt. Egy pillanatig ugyan szerettem volna úgy tenni, mintha nem engem illetne a megszólítás, de rájöttem, hogy a másik pillanatban agyis kiderült volna minden.

koronára emelkedtek, az utolsó évben tehát 1.135.178 koronát hitel útján fedezett.

Ezzel szemben áll azonban a város cselekvő vagyonának is kedvező változása, amennyiben az 1910. évben 36.653.710 korona volt és az utolsó esztendő alatt 3871116 korona szaporodással 40524827 koronára emelkedett. A város ingatlanait 1905. évben becsülték fel és ez az érték van a mérlegben is feltüntetve, úgy, hogy ez már nem felel meg a mai forgalmi értéknek és a főszámvéví ajánlja is, hogy az ingatlanokat újra értékeljék.

VÁROS ÉS MEGYE.

Mozgalom a kerékpáradó eltörléséért. Krisztinkovich János és társai aradi lakosok azzal a kérelemmel fordulnak a törvényhatósághoz, hogy ez szüntesse meg a kerékpáradót. A tanácsban nem sok hajlandóság van a kérés teljesítésére, mert a városnak meglehetősen jelentős jövedelmi forrásáról van szó és a számvéviség kimutatása szerint az 1912. év első felében 5670 korona bevétele volt a városnak a kerékpár adóból. A kérvényt kiadták a pénzügyi bizottságnak.

Árlejtés mellőzése. A színházi épület renoválására árlejtés kiírását határozta el a közgyűlés. A mérnöki hivatal ezzel szemben olyértelmű előterjesztést tett, hogy tekintettel az idő rövidségére, az árlejtést mellőzze a tanács és ő szólított fel néhány aradi iparost ajánlat beadására. A tanács a mérnöki hivatalnak ezt az intézkedését nem hagyta jóvá, hanem utasította, hogy minden munkaszükségletre legalább három iparostól szerezzen be ajánlatot és erről három napon belül tegyen jelentést és a tanács rövid úton hozza meg döntését.

Az új lakbérleti szabályzat. A tanács ma tartott ülésében úgy határozott, hogy a november elsején életbe lépő új lakbérleti szabályrendeletet kinyomatja és azt a városi kiadóhivatal révén husz fillérért árusítja a nagyközönség részére.

Hid a lövöldéhez. A városligeti lövöldéhez vezető és használaton kívül levő Kővér-Gábor-hid újjáépítésével foglalkozott ma a tanács. A fontos közlekedési eszköz létesítéséhez hozzájárulni hajlandó, ha a lövész egyesület ilyen irányban megkeresi.

Samassa József temetése

Távirati tudósítás.

Eger, augusztus 24.

Ma délelőtt 9 órakor kezdődött meg Samassa bibornokérsek temetése. A rezidencia és a főszékesegyház körül lévő utcákon nagy embertömeg tolongott. Az összes ablakokról, erkélyekről, házak ormárol gyászlobogók és drapériák lengenek. A város utcáin villamoslámpák gyásziatollal vannak bevonva és a lámpákat már kora reggel fölgyújtották. Az érseki rezidencia parkjában, valamint az utcákon karszallagos rendezők tartják fenn a rendet. A temetési szertartáshoz az egyesületek, városi és megyei törvényhatóságok küldöttsége és más előkelőségek mehetnek be.

Az elhunyt érsek koporsóját a rezidencia főbejáratával szemben állították fel. A koporsó tetőjén van a püspöki süveg. A süveg mellett egy kehely szentelt ostyával. A halott lábánál balról egy áldozár fekete selyempárnán tartja a Szent István-rend nagykeresztjét, jobbról egy másik áldozár a biborosi kalapot.

A temetésre Egerbe érkeztek ma reggel: Pálffy Miklós herceg magyarországi főudvarnagy, a király képviselőjében, akit az állomáson Kállay Zoltán v. b. t. t. főispán és Ridaresik Imre érseki irodaigazgató, kanonok fogadta. A kormány képviselőjében Székely Ferenc igazságügyminiszter, a főrendiház képviselőjében Almássy Kálmán és Almássy Imre grófok, Majláth József gróf, Károlyi Mihály gróf, Náray Szabó Sándor államtitkár a kultuszminiszter képviselőjében, a püspökök közül Kohl Medárd esztergomi, Széchenyi Miklós gróf nagyváradi, Várady Árpád győri, Balázs Lajos rozsnyói, Fischer Kolbirc kassai püspök, Malinár János apát és Haller István orsz. képviselő a néppárt képviselőjében, Borovics Szvetozár hadtestparancsnok, Arzenheim Arthur altábornagy hadosztályparancsnok, Macsányi Csicseric Miksa vezérőrnagy dandárparancsnok, Takács Menyhért jászói prépost, Békefi Remig zirci apát, Keglevich Gyula gróf, Maczky Emil orsz. képviselő, Szederkényi Nándor volt főispán, Helldornd Géza, Vay Tibor gróf szabolcsmegyei főispán, aki Szabolcsvármegye küldöttségét vezette Mikecz Dezső alispánnal; Borsodmegye küldöttségét Tarnay Gyula alispán, Miskolc városát Nagy

Ferenc polgármester, Hevesmegye 100 tagu küldöttségét Majzik Viktor alispán vezették. Eger város egész képviselőtestülete megjelent Jankovics Dezső kir. tanácsos polgármester vezetésével, Gyöngyös város képviselőtestületét Kemény János polgármester, Szolnokvármegye küldöttségét Cseh József főjegyző vezették. Ott voltak még Andor György és Roth Nándor prelátusok, Ozora Andor kassai prelátus, Dudek István apát a teológiai fakultás képviselőjében stb.

Reggel 9 órakor megszólaltak az összes hangok. Ekkor indultak a papok a főszékesegyházból, ahol gyülekeztek. Először jöttek a karinges kisapok, utánuk az áldozárok, plébánosok, esperesek, végül a kanonokok és püspökök között jött Szmrecsányi Lajos érsek mély megindultság jeleivel arcán, fekete egyházi gyászornátusban. Megállt a koporsó előtt és beszántelte a koporsót. Az egri uri dalárda Párvy Sándor szepesi püspök ez alkalomra írt gyászdalát énekelte. A koporsót ezután föltették a gyászkocsira és megindult a menet a főszékesegyházba a 60. gyalogezred gyászindulójának haragjai mellett. A koporsót a székesegyházban a templom közepén helyezték ravatalra, fejjel az oltár felé. Szmrecsányi érsek itt újból beszántelte és imát mondott, majd a kíséretében lévő püspökökkel az oltárhoz vonult és misét mondott az elhunyt főpap lelkiüdvéért. A mise után a kíséretében lévő négy püspökkel a ravatalhoz ment és a halott lábánál állott meg. A négy segédkező püspök pedig a koporsó négy sarkánál állott, s megadták az abszolúciót az elhunyt érseknek. A koporsót ezután levitték a főszékesegyház kriptájába, ahol Szmrecsányi Lajos érsek még egyszer megáldotta. Ezután az elhunyt biborost az édesapja és öccse koporsója közt lévő fölkében helyezték el.

Szmrecsányi Lajos érsek az ideérkezett előkelőségek tiszteletére délben 70 terítékű ebédet adott. A szemináriumban 100 terítékű ebéd volt. A temetésen megjelent előkelőségek délután 4 órakor utaztak el Egerből.

Feltűnést keltett, hogy Szmrecsányi Lajos, az utódlási joggal kinevezett koadjutor a temetés végeztével nem foglalta el trónját s nem vette át az egyházmegye kormányzását. Az installáció ilyen esetekben úgy történik, hogy a gyászszertartás és temetés befejeztével az utód elfog-

— Nagyon szívesen! — feleltem és már indultunk is.

— Hol volt tegnap? — kérdezte Erzsike.

— Itt a telepen! — hazudtam vakmerően.

— Az nem igaz? Látnom kellett volna!

Mórikáltam magam, mosolyogtam, mint aki nem veszi komolyan, amit mond, azt sem, akinek mondja.

— Ott hevertem rendes helyemen a fűben. Bizonyítékot is akar? Hallottam, amikor zongorázott.

— Még sem igaz, — felelte elpirulva Erzsike. — Maga tegnapelőtt hallgatott engem, tegnap nem, mert a városban járt; mikor pedig hazajött, mindjárt lefeküdt.

Egy kissé meglepődtem.

— Háttha már ennyire körül van kémekkel véve az ember, nyakaztasson mindjárt le. Mit csináljak?

Azt nem mondta meg, hogy mit csináljak, de annál jelentősebbeket hallgatott.

En örültem magamban, hogy végre meglátom a forrást is. Annyi az ember dolga, hogy semmihez sem jut el. Alig virrad, máris itt az este. De kerülhet olyan novellatéma, amibe saját tapasztalatom alapján szöhetem bele a forrást.

— Egy kicsit elfáradtam — mondta Erzsike az üvegház előtti padnál.

Néhány ezer rózsa épen akkor bontogatta előttünk minden pompáját. Munka volt azt még nézni is. Annyira kimerített, hogy a beszédig nem jutottam. De Erzsike sem volt ma fecsegő kedvében. Az érc egy kicsit sápadt volt, a

kínos gonddal megfésült haja sehogy sem illett hozzá.

A meredek úton fenyőtörzseket szállítottak lefelé a tótok. Kurjantottak néha egyet, kívülük pár madár tollászodott a fenyvesben.

Erzsike már megint hieroglifákat rajzolt a homokba, aztán hirtelen elhatározással felém fordult:

— Mondja csak, aztán nagyon kegyetlen volt, nagyon megkínozta?

— Kicsoda? — riadtam én fel.

— Az az asszony.

Nem értettem az egészből egy árva szót sem.

— Melyik asszony?

— Az, akit a múltkor említett.

Bambán bámulhattam rá, a gondolataim lassan szedődtek sorba, de Erzsike lesütötte a szemét, s mintha ez nagyobb bátorságot adna neki, most már gyorsan, szinte siető vágatással mondta el mindazt, ami a szívében felelt.

— Mondjon el nekem mindent, én meg tudom érteni a legintenzívebb érzéseket is. Kegyetlenkedett? Ki tud kegyetlenebb lenni: nő, vagy a férfi?

Homályosan ébredezett bennem valami. Bolondos természetem van, mindjárt elérzékenyedem. De látva Erzsike bánatos arcát, bágyadt két szemét, amiket azonnal előnt a köny. — helyénvalóbbnak találtam, hogy nevessek.

— Jaj, Istenem, milyen gyerek maga Erzsike. Nem igaz abból egy szó sem. Én azért

ártatlan vagyok, maga találta ki, maga kergetett bele. Nem ismertem én semmi kegyetlen asszonyt!

Rám nézett égő tekintetével, jaj, most fakad csak el sirva!

— Igaz ez?

— Olyannyira, ahogy itt lát.

— Nincs benne semmi hazugság? — folytatta szeptegve. — Mondja becsületszavára.

— Becsületszavamra.

— Eh, az nem ér semmit. Esküdjön meg annak az életére, aki a legkedvesebb magának.

— Esküszöm, édes kis Erzsike, esküszöm.

Akkor elfordult tőlem, olyan volt, mintha sirna. Utána hajoltam, de kinyújtotta védőleg a karját.

— Menjen, most menjen innen...

— Elmegyek, Erzsike, de öt perc múlva visszajövök. Jó?

Arcát batiszt kendőjébe rejtette, úgy ingatta a fejét, hogy nem jó.

— Hát akkor visszajövök két perc múlva. Vagy egyezzünk ki ennek a felében. Így gondolta?

Hát úgy gondolta.

Édes, jó apám, szerkesztő uram, nagyon nehezen lesz most valami a novellából. A betegségem ugyan javult valamelyest, de írni még mindig képtelen vagyok. Ugy érzem, hogy egy ideig nem írni fogom a novellát, hanem átélni.

lajja a székesegyházban az evangélium oldalán levő trónt és teljes főpapi díszben elrendeli kinevezési okmányának felolvasását s a papság bódolatra járul eléje. Ez az aktus Egerben elmaradt, amin-k az az oka, hogy Szmracsanyi Lajos *még nem tette le az esküt a királynál.* Az installáció csak az eskü letétele után történik meg, az egyházmegye ügyeit azonban kinevezése óta intézi.

Az iskolalátogatók.

— Uj intézmény szervezése. —

Saját tudósítónktól.

Budapest, augusztus 24

A vallás és közoktatásügyi miniszter ma rendeletet bocsátott ki, amely a hivatalos lap holnapi számában fog megjelenni. A miniszter rendeletében egy új intézményt szervez, a népiskolák keretében, amely szeptember elsején lép életbe. Az intézmény az ugynevezett *iskolalátogatók intézménye.* Az iskolalátogatásnak a miniszter rendelete szerint célja az lesz, hogy a tanítói pályán jártasságot szerzett kiválóbb egyének az iskolák kisebb csoportjának felügyeletére alkalmaztassanak és a királyi tanfelügyelő csakis az ő jelentésük alapján mutakozó, szükséghez képest teljesíten kiállítás. Ezeket az iskolalátogatókat a 10. fizetési osztály harmadik fokozatába nevezi ki a miniszter és előmenetelük fokozatos lesz a VIII. fizetési osztályig. Az állást csak a minden tekintetben *érdemes elemi,* vagy polgári iskolai tanítók, esetleg gazdasági szaktanítók nyerhetik el, akiknek képessége felől e célra szervezett bizottság útján szerez a miniszter tájékozás.

A kinevezett iskolalátogatók azon vármegyei királyi tanfelügyelőségnek külső tagja, amelynek területén a székhelye van és utasításait, értesítéseit az illető tanfelügyelőtől kapja. Ugyancsak a tanfelügyelő állapítja meg azokat az iskolákat, amelyeket az iskolalátogató ellenőrizni tartozik.

Az iskolalátogatónak kötelessége teljesítésénél tekintettel kell lenni az intézet fajára, jellegére, ki kell terjeszkednie az intézet külső rendjére, s a tanulmányi rendre. Gondosan meg kell vizsgálnia, hogy a tanító ismeri e kellően a tantervet és nem tanúsít e készségtelenséget a tanításban. Ébren tudja e az osztály figyelmét tartani és szeretik e növendékei. Figyelmet ki kell terjesztenie még arra is, hogy a tanítók milyen viszonyban vannak a tanulók szüleivel, milyen a növendékeknek az iskolán kívül a magaviseletük. Meg kell vizsgálni, hogy tisztában van-e a tanító az iskola erkölcsi, értelmi és gyakorlati céljaival, van e kellő oktató képességük s különösen arra kell nagy súlyt helyezni, hogy a törvény által megkívánt magyar nyelvtanítás az előírt szabályok szerint történik-e?

Az iskolalátogatónak kötelessége teljesítése közben mindenkor a legnagyobb tapintattal kell eljárnia, szigorúan kerülnie kell mindazt, ami az iskolafenntartónak, vagy tanítónak érzékenységét sérthetné. A fentemlitettől kívül vizsgálata még arra is kiterjed, hogy részt vesz-e a tanító a patronázs, vagy más közhasznú egyesületek munkájában. Az állami elemi, községi és zsidó elemi iskolákat előzetes bejelentés nélkül látogatja meg az iskolalátogató, a többi felekezetek által fenntartott iskolák elnökét azonban látogatása előtt három nappal tartozik értesíteni.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter már tizennégy tanítót nevezett ki iskolalátogatóvá.

Fábry Sándor dr. a Lipót-rend lovagja.

— Az Acsev. vezérigazgatójának kitüntetése. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 24.

A személyem körüli minisztérium ideiglenes vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm előterjesztésére Felsőalmási Fábry Sándor dr., nyugalmazott főpánnak, az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak vezérigazgatójának a közlekedés terén szerzett érdemei elismerésül Lipót-rendem lovagkeresztjét díjmentesen adományozom.

Kelt Bud-Ishlben, 1912. július 31 én.

Ferenc József, s. k.
Lukács László, s. k.

Váratlanul, a hivatalos lap egyik legközelebbi számát megelőzve került nyilvánosságra ez a királyi kézirat, amely az elérhető legmagasabb kitüntetések egyikét hozta meg Fábry Sándor dr.-nak azokért a nagy érdemekért, kiváló tevékenységért, amelyeket az Acsev. vezérigazgatója a Tisza—Maros és Körös szögletének hatalmasra fejlődött közlekedésügyében tanúsított. Az a nagy jelentőségű és fontos vezetőállás, amelyet Fábry Sándor dr. betölt, az a munkásság, amelyet az Acsev. vonalai által behálózott vármegyék gazdasági életére kihatóan folytat, és az az általános megbecsülés, tisztelet, szeretet, amellyel nemcsak a legnagyobb magyar magánvasutársaságnak az Acsev.-nak minden egyes alkalmazottja ragaszkodik vezérigazgatójához, hanem amelyet kiváló egyéni tulajdonságaival Fábry Sándor dr. mindenütt a köz- és a magánéletben egyaránt megszerzett, mindez kiemeli és fontosra teszi számunkra ezt a magas uralkodói kitüntetést.

1907. év tavaszán kérte fel az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak igazgatósága egyhangu határozatával Fábry Sándor dr.-t — ki akkor hosszú és érdemes vármegyei szolgálat után Békésvármegye és Hódmezővásárhely törvényhatósági város kettős főispánját töltötte be — az Acsev. vezérigazgatói állásának elfoglalására. Fábry dr. már előbb is igazgatósági és végrehajtó bizottsági tagja volt az Acsevnek és ezen minőségében kifejtett tevékenysége hívta rá az Acsev. intézőköreinek figyelmét.

Az Acseven kívül is foglalkozott Fábry vasuti ügyekkel, mivel már mint Békésvármegye alispánja huzamosabb időn át igazgatósági tagja volt, a vármegye közgyűlésének megbízásából, a békéscsanádi, a püspökladány-füzesgyarmati, az alföldi első gazdasági, a mátra-körös vidéki és a gyula-vidéki vasutaknak s mindezek adminisztrációjában állandóan tevékeny részt vett.

A boldog emlékü Vásárhelyi Béla után 1907. év május 1 én vette át az Acsev. igazgatását, nyolc hónapi interregnum után és épen a legnehezebb időben, midőn a koalíciós kormány által érvényre emelt új szolgálati pragmatika nyomán mintegy 600.000 koronával kellett felemelni egyszerre az alkalmazottak fizetését s e nagy összeg fedezéséről kellett gondoskodni. Céltudatos intézkedésekkel sikerült az új igazgatónak a tetemes többkiadással rövidesen megküzdnie, az Acsev. mérlegének egyensúlyát fenntartania, azt állandósítani és hatalmasan kifejleszteni.

Igazgatóságának már első éveiben újra alkotta az Acsev. ügyrendjét, újra szervezte annak osztályait és adminisztrációját, — a viszonyoknak megfelelően átdolgozta áru- és személytarifáját,

— a törzsrészesvényesek anyagi érdekeinek megóvása szempontjából megalkotta a „törzsrészesvényi tartalékalapot” s öt évi igazgatása alatt több mint 600.000 koronára emelte ez alapot, kizárólag a törzsrészesvényesek tulajdonául. Egy új részvénytípust állapított meg az Acsevnél: az 5%-os elsőbbségi részvény típusát, mely jobban megfelel a mai pénzügyviszonyoknak, mint az azelőtti 6%-os osztalék kötelezettségű elsőbbségi részvények s ez új kibocsátás 4.000.000 korona értéken felüli összes részvényeit, pénzügyi közvetítés nélkül kizárólag magyar kézbe, még pedig Arad-, Csanad- és Békésvármegyei érdekeltségű helyezettéi, hogy biztosítsa a magyarság domináló befolyását ezen szép magyar vállalatnál és hogy biztosítsa annál a gazdaságilag közvetlenül érdekelt közönség érdekei védelmét.

Az igazgatása alatt lefolyt 5 év alatt hatalmas és milliókra kiterjedő hasznos beruházások létesítettek a vasutnál, a forgalom érdekében álló kitérőkben, vágány megerősítésekben s állomási építkezésekben, a kocsipark nagymérvű kibővítéseiben. Bevezette az Acsev. vonalaira a folyó év augusztus havától kezdve a 15 tonnás kocsik forgalmát, mely körülmény a szállítási gyorsaságát és gazdaságosabb voltát a szállító közönség érdekében nagyban emeli, a vasut szállító képességét mintegy 500 kocsi befogadó képességgel bővíti.

A vasut alkalmazottai iránti szerető gondoskodásában a vezérigazgató indítványára az Acsev. igazgatósága kiterjesztette az alkalmazottak nyugdíj jogosultságát azok fizetésén kívül a teljes lakáspénzre is, mely jótétemény ily mérvben az ország egyetlen egy vasutjánál sincs meg, — kezdeményezésére megalkottatott a ki nem nevezett alkalmazottak nyugbérpénztára s annak megalapozásához a vasut 150.000 korona tőkével járult.

Megalkotta a Magyar Magánvasutak Szövetségét, mint azon vasutak érdekképviseletét s mint ennek igazgató elnöke tevékeny munkásságot fejtett ki, a vasutakat nem igazságosan terhelő szállítási adóra vonatkozó elévült törvény megváltoztatása iránt, a vasuti munkásoknak, a mezőgazdasági munkásokhoz hasonlóan, munkáshazakul való ellátása tárgyában, — az új vasuti törvényjavaslat, az üzletszabályzat áldolgozása tekintetében. Elnöke a magyarországi és bosznia-hercegovinai vasutak kárbiztosító szövetkezetének s ezen a nagyjelentőségű közgazdasági téren állandó munkásságot fejt ki.

Az Acsev. igazgatása mellett figyelemreméltó társadalmi és közgazdasági tevékenysége is. Az arad-bekesi ág. ev. egyházmegye gyamintézetének elnöke. Az aradi és mezőberényi evang. egyháznak felügyelője. Az aradi újságírók segítő egyesületének elnöke. A tiszai regatta szövetség, az aradi Maros evezős egyesület, a magyar gyáriparosok országos szövetsége Arad vidéki fiókjának elnöke, a turista egyesület és több más közművelődési és jótékonyegyesület diszelnöke és védnöke. A Weitzer gyár részvénytársaság alelnöke és végrehajtó bizottsági elnöke, az Arad Csanádi takarékpénztár, a Marta automobilgyár, az aradi villamosági részvénytársaság igazgatósági tagja.

Ilyen munkásság, ennyi közhasznú és általános érdekeket szolgáló tevékenység, eredményekben gazdag élet után nem érdemtelenül és nem váratlanul esett az uralkodó kitüntető kegye az Acsev. vezérigazgatójára. A most meginduló királyi dgyakorlatok során fontos szerep jut az arad-csanádi vasutak vonalainak, amelyeken nemcsak a hadgyakorlatokra felvonuló csapatok utaznak, hanem maga a trónörökös is főhadiszállására. Talán nem is lett volna meglepő, ha az ily nagyjelentőségű szerepre hivatott vasutársaság reprezentánsát és vezetőjét magasabb királyi kitüntetés éri. Am az a tény, hogy az uralkodó kegy most, a királygyakorlatok előtt éri Fábry Sándor dr.-t, arra mutat, hogy őfelsége külön

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható)	
mellékállomás)	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — — — — 151
Nyomda	— — — — — 151

akarta emelni a kitüntetésnek nem sablonos, nem hivatalos formások sorába illő jellegét, hangsúlyozni kívánta, hogy a kitüntetés az egyénnek szól.

A Lipót-rend lovagkeresztjének adományozása különben sem kis jelentőségű tény. A legmagasabb kitüntetések közé tartozik a Lipót-rend, amelynek nagykeresztjét csak aktív miniszterek kapják és a lovagkereszt-kitüntetés sem jut igen magasrangú állami főméltóságoknál kisebb személyiségeknek. A rend fontos és előkelő voltát jellemzi, hogy az 1884-ig a nagykeresztrel valóságos belső titkos tanácsosi, a középkeresztrel örökös bárói és a lovagkeresztrel örökös lovagi méltóság adományozása járt. 1884-ben e rendelkezés érvénye megszűnt.

A csepeli tölténygyár tizenkét halottja.

— Új vizsgálatot kérnek az igazságügy-minisztertől. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, augusztus 24.

Három évvel ezelőtt, 1909. augusztus 26-án súlyos szerencsétlenség történt a csepeli Weisz Manfréd fée tölténygyárban. A gyárban számos 14–16 éves fiú dolgozott a régi mintájú töltények puskaporának kiürítésénél. A nehezen működő gépekben — kellő elővigyázat hiánya miatt — robbanás történt, amely tizenkét munkásfiút égetett halálra és számos embert súlyosan megsebesített.

A rettenetes szerencsétlenség fgye fölött azóta elsiklottak a napok és az újabb események. Rövid ideig vizsgálat is folyt, amely azonban nem állapított meg mulasztást, vagy gondatlanságot a gyár részéről és így vádindítvány nélkül megszüntető végzéssel fejeződött be a csepeli robbanás ügye.

Most, három faszitendő múltán a csepeli tölténygyár áldozatainak szülei — nem mind a tizenkettő — hanem egyelőre csak néhányan megbízták Teller Miksa dr. fővárosi ügyvédet, hogy eszközölje ki a vizsgálat felújítását, mert a robbanást, amely gyermekeiket elrabolta, igenis súlyos gondatlanság, mulasztás idézte elő. A gyermekeiket tragikusan elvesztett szülők figyelmét az hívta fel a multakra, hogy a három éves, elfelejtendő szünet után most nedves tölténykiürítő eljárást léptettek életbe a csepeli tölténygyárban, a tizenkét gyereket felfalt száraz eljárás helyett. Önkéntelenül is feltámadt az egyszerű emberekben ez a kérdés: Ha most tudnak nedves uton veszélytelenül gyártani, miért nem gyártottak így három év előtt?

A kiváló ügyvéd elfogadta a megbízást és rövid idő alatt hatalmas bizonyítványt szerzett beadványa részére, amelyben most egyenesen az igazságügyminisztertől kéri az új vizsgálat elrendelését a csepeli tölténygyár ellen. A bizonyítékok sorát Bánki Donát műegyetemi tanárnak a három év előtti, befejezetlenül megszakadt vizsgálat során adott szakvéleménye vezeti be, amelyben a tudós professzor egyenesen kijelentette, hogy a robbanást, a tizenkét ember halálát egyesegyedül az idézte elő, hogy a töltények kiürítése a veszélytelen nedves eljárás helyett a robbanás rémét mindig készen tartó száraz uton történt.

Ezen a súlyos és jelentős — de idáig figyelembe nem vett — szakvéleményen kívül az első vizsgálatban ki sem hallgatott, meg sem idézett fontos és terhelő tanuvallomásokra hivatkozik az érdekes beadvány, amelynek sorsa iránt jogászai körökben is nagy várakozással tekintenek. Az újrafelvételi kérelem bejelentett tanui az alábbi érdekes nyilatkozatokat szolgáltatották a kriminalista kezei közé:

(Kétezer korona egy gyermekélet.)

Reznicek Vencel csepeli rokkant munkásnak két fia a 17 éves Reznicek Pál és a 15 éves Antal pusztult el a robbanásnál. Sokat és vádoló szóval beszélt az ügyvédnek, aki újrafelvételi folyamodásában drámai elevénységgel számolt be arról, hogy mit tud a gyermekeit vesztett apa a robbanás titkairól:

— A Tóni fiam tizenöt, a Pálom meg tizenhét éves volt, amikor elvesztettük — beszélte az öreg Reznicek, hatvannyolc éves, köhögős ember. A könyve lassan szivárogtak pergament arcbőrére, el-elcsuklott a száva: — azóta haladok én is lefelé a földbe... Nem tudtuk mi uram, hogy a fiúk micsoda veszedelemben dolgoznak, ők maguk se, külsőben dehogy hagytuk volna őket a halál torkába! Azok az emberek csak annyit mondtak a fiúknak, hogy ha valami baj van, vessétek a földre magukat. Hiába vetették a földre magukat, mikor a gépek rosszak voltak, szóltak is az előmunkásnak, még sem intézkedett, csak folyvást sarkalta a gyerekeket, siessenek, délután korán befejezik a munkát, mégis egész napot kapnak... Délutánra aztán szegény gyerekeim az életüket is befektették.

— Stern Richárd a csepeli gyár igazgatója azonban jól elintézte a dolgot. Mikor mi, a meghalt gyermekek szülei mindnyájan elmentünk hozzá a gyárba, azt mondotta nekünk: — Tíz éven át megkapják hetenként a gyerekek keresetét, épügy, mintna élnek. Egyszer, az első héten tényleg a lakásunkra el is küldték a gyerekek heti fizetését. Azután megszűnt a heti pénz kapás. Vártunk egyideig, végre is felkerestünk és valamennyien elmentünk megint az igazgatóhoz. Stern ravaszul akkor úgy mondta: — Meg akarjuk magukat kimélni szegény emberek attól, hogy hetenként kis összeghez juszanak, meg hát könnyíteni akarunk valamiképpen a lelkiismeretünkön, ezért nagy összeget adunk minden szülőnek, egyszer s mindenkorra. — Ezzel kiküldött mindnyájunkat a szobájából és névszerint, egyenként szólított be bennünket. Az asztalon ki volt készítve egy írás, rajta a pénz, Stern igazgató csak annyit mondott: — ezt a sok pénzt kapja! — és kezembe nyomott egy tollat, amellyel aláírtam olvasatlanul az írást. Igaz ugyan, hogy a szobában levő másik ur odaadta az írás másolatát, de ezt már csak későn olvastam, az aláírás után.

Ez a nyilatkozat pedig ravasz és érdekes. Így hangzik:

Alulírott Reznicek Vencel és neje, született Pinker Anna tudomásul vesszük, hogy Weisz Manfréd ur, minthogy csepeli gyárában folyó évi augusztus hó 26-án történt szerencsétlenség alkalmával fiaink Pál és Antal súlyosan megsebesültek és meghaltak, — önként, anélkül, hogy a szerencsétlenségért magát, vagy gyárának bármely alkalmazottját bármi tekintetben is felelősségre vonhatónak éreznék kizárólag részvétből, s hogy a mérhetetlen veszteséget, mely az egyes családokat érte, legalább anyagi helyzetük tekintetében csökkentse, nekünk, mint az elhunytak szüleinek, készpénzben K. 4000.—, azaz négyezer koronát ajándékozott.

Az ajándékot köszönettel fogadjuk és tudomásul vesszük, hogy Weisz Manfréd ur ezzel nem kívánja azt, hogy esetleg támaszthatni vált igényekről lemondjunk. A netaláni törvényes eljárásra Weisz ur tekintettel nincsen, mert elhatározására semmiféle erkölcsi vagy anyagi kényszer befolyással nincs és ajándékával kizárólag önként szándékozik a szerencsétlenül jártak hozzátartozóin segíteni. A gyógykezelési és temetési költségeken felül a fenti 4000.—, azaz négyezer koronát a mai napon Weisz Manfréd uraltól köszönettel kézbe vettem. Kelt Csepelen. 1909. szeptember 10-én. Reznicek Vencel s. k. Reznicek Vencelné s. k. Előttünk: Stern Richárd s. k. Hiller Gábor s. k.

(Aki bosszút forralt
öccse haláláért.)

A Knézits-utcai polgári III. osztályu tanulója, Juhász György, aki Erzsébetfalván lakott, elhatározta az 1909. év nyarán, hogy a szünidőben dolgozni fog, pénzt keres. Ep kapóra jött a két Reznicek gyerek hívása:

— Gyere Gyuri a tölténygyárba, naponta egy forintot is kereshetsz!

Gyuri, szülei tudta nélkül, átment Erzsébetfalváról Csepelre és ott a gyárban szó nél-

kül felvették a tizenhároméves gyereket. Juhász György hazament és elmondotta, hogy: „Semmit nem mondtak, csak a többi gyerekek mesélték, ha valami baj történne, le kell feküdni a földre!” Ez volt a tölténygyártás instrukciója. Juhász György boldogan kereste a napi két koronát néhány héten, de végre is 1909. augusztus 26-án az életével fizette vissza a gyárnak spórkasszába kuporgatott pénzecskejét...

Juhász István helyi érdekű vasúti pályasőr, a három éve halott Juhász Gyuri apja. Most csak egy gyermekük van: a tizenhétéves Mariska, kereskedelmi iskolát járt hivatalnoknő. Juhász István így mondja el, amit a szerencsétlenségről tud:

— A borzasztó eset után hónapokig sir-tunk. Szegény fiú! Mindég róla beszélünk, naponta kimegyünk a temetőbe. A sírkövet csak évfordulóra állíttatta Weisz Manfréd, miután erőiesen többször megfenyegettük Fenyegetés nélkül máig sem állana talán a sírkő! A lányom, Mariska erőszakoskodta ki, az telefonált néhányszor Stern igazgatónak, meg írt is. Három évvel ezelőtt Mariska le akarta lőni a gyári igazgatót, a Gyuri gyilkosát. Telefonon megkérdeztem, mikor beszélhet vele négy szemközt és megbeszéltek a másnapi találkóról. Mariska már revolvert is vett magához, de ép akkor nem engedték el hivatalából... Nem marad ez a bűn megtorlás nélkül, reméltük mindég, majd elveszik a bűnösök méltó büntetésüket; azt hitük, kihallgat a bíróság és akkor megmondottuk volna a vádoló színigazságot, azt is, hogy Stern igazgató nem tartotta meg ígéretét. Tanuk előtt mondták, hogy a megszenvedett fiunkért tíz éven át kapjuk a napi 206 korona keresetét. Nem kaptuk egyszer sem! Ellenben ajándékképpen 2500 koronát adtak. Az ajándékot elfogadtuk ugyan, de a megígért fizetés erejéig poroljuk a gyárat. Legalább ha beszélhetünk volna szegény Gyurinkkal a kórházban — de nem lehetett. Mikor, mint az eszeveszett bolond futottam át a robbanás után Csepelre, a töltésen szembetalálkoztam dr. Szalai György orvossal. — Nagyságos doktor ur! szóltam kezemet tördelve, mi van a fiammal, a Juhász Györggyel. Dr. Szalai belenézett egy írásba, aztán azt felelte: — Semmi baja sem történt! De a gyerek csak nem jött meg estig. Másnap leltük meg a Rókus kórházban a szegény halottat.

(Négy menekülő gyerek.)

De vannak az elfelejtett szerencsétlenségek olyan tanui is, akik megmenekültek a robbanástól, halálraégetéstől, mert otthagyták a rosszul működő, veszedelmes gépeket. Ilyen tanu Kohut Vince jelenleg mészárossegéd, három évvel ezelőtt, mint tizennégy éves gyerek hónapokon át reggel 6 órától este 7-ig robotolt a tölténygyárban. A szerencsétlenségről a következőket mondja:

— Reggel hatkor álltam azon a borzalmas napon munkába. Alig dolgoztam valamit, nem-sokára, körülbelül hét órákor, észrevettem, hogy a 13. számú gép, emellé voltam beosztva, rossz 7-1/2-ig tízszer-tizenkétszer megakadt ez a gép, amit több ízben jelentettem Tömö Gyu'a előmunkásnak. Az előmunkás mindig azzal ütötte el a dolgot, hogy majd intézkedik, aztán rendben lesz. A gépek azonban továbbra is rosszul működtek. A gyerekek féltek, összebujtunk és magunk között tárgyaltuk, mit csináljunk. Nem dolgoztunk. Erre az előmunkás dühös lett, ki-mondhatatlanokat káromkodott és egyikünket, a Reznicek Pált megrugta. Most már nyíltan abbahagytuk a munkát és 9 órákor, a reggelizés idejében tizen megbeszéltek, hogy ilyen körülmények között rögtön otthagyjuk a gyárat. A reggeli idő lefújása után előálltunk és egymásbökösztük, ki beszéljen. Végre én bírtam az előmunkás szemébe vágtam, hogy nem dolgozunk, mert a gép is, a bánásmód is rossz. Az előmunkás megijedt a szóra, bérjavítást ígért, mire néhányan visszaistértek dolgozni. En azonban megmaradtam elhatározásom mellett én velem jött Radeczky, Ungvári és még egy gyerek, akinek a nevét már elfelejtettem. Mi négyen azonnal kifelé indultunk. Utunkban hallottuk, amint egy előmunkás a többi gyerekek elretentő például megjegyezte: — Nézzétek meg ezeket a szerencsétleneket! Most itthagyják a gyárat és többet nem kapnak munkát. — Mi négyen hazamentünk, azért menekültünk meg.

(Az)életmentő pofon.)

Radeczky János, a négy megmenekült má-sika szóról-szóra úgy adja elő a robbanás elő-zetes körülményeit, mint Kohut Vincs. A fia-talemberek kikérdezése tanuk előtt történt ugyan és nem hallotta Radeczky a Kohuttal folytatott beszélgetést és mégis szinte szajkó-szerűen adta elő a robbanás ügyét. Hogy agép rossz volt s hogy erre figyelmeztették is az előmunkást. Bizonyítja az abszolút igazmon-dásukat, hogy a két fiú a robbanás óta alig találkoztak egymással.

— Tizenhárom éves koromban dolgoztam azon a rémes helyen — folytatta a már ismert adatok elmondása után Radeczky — és meg-haltam volna ott tizenhárom éves koromban, ha az előmunkás pofon nem vág azért, mert nem akartam a rossz gép mellett dolgozni. Ez a pofon mentette meg az életemet. Ezért álltam be a lázadók közé és odahagytam a gyárat, mondta is egyszer a pofozó előmunkás, mikor a jutagvár felé mentem, az uton egymás mellett elhaladtunk: — Te büdös csirkefogó, jól jártál, hogy elmentél! Csak néztem égett karjait, meg lábait. Kitudja, én is hogy néznék ki, egyáltalán élnék-e, ha otma-radtam volna. Hiába a földrevetés, — ahogy ezt az egyetlen utasítást és óvintézkedést tanították a gyárban — ma pihennék a földben.

Kié lesz

a bibornoki kalap?

— Koadjutor a hercegprimás mellett. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, augusztus 24.

A koporsó, amelyet ma helyeztek el az egri székesegyház kriptájában, az ország megilletődött tisztességtelvése mellett, rég fojtva tartott várakozásokat szabadit fel. Nem a Samassa örökről van szó, mert abban már benne ül az új érsek, aki utódlási jogán foglalta el helyét. Minden főpa-pok érdeklődését most az izgatja: kire marad a bibornoki kalap?

Olyan körből, amelynek feltétlen megbízható-sága kétségbevonhatatlan, kapjuk azt az informá-ciót, hogy ez a kérdés körülbelül már elintéztet-nek mondható. Az egyház politikusai, nem zár-közva el a kormány kívánsága elől, olyképen igye-keztek megoldani e nehéz problémát, hogy vele együtt elintéztetnek mindama nagyjelentőségű sze-mélyi változások, amelyek mostanság a katolikus közvéleményt izgatják.

Föl kell eleveníteni, hogy Magyarország-nak minden időben három biborosa volt, csak most volt kettő és már megtalálták a módját an-nak, hogy kell kielégíteni azokat a főpapi aspirá-ciókat, amelyeket okvetlen tekintetbe kell venni. Ősszel ül össze a Vatikánban a biborost választó konzisztórium és ennek Magyarországot illetőleg az lesz a feladata, hogy jóváhagyja, illetve végre-hajtsa azt a megállapodást, amely a magyar kor-mány és a bécsi nunciatura között, a magyar egyházi ügyekre vonatkozólag, létrejött. Akármi-lyen kanon- és közjogi akadálya van annak, hogy a hercegprimás mellé koadjutort állítsanak, az ősi konzisztórium elintézi ezt a kérdést. A ró-mai szentszéki is eljutottak már azok a hírek, a melyeket egy idő óta nem győznek eleget han-goztatni, hogy Magyarország hercegprimása egész-ségi állapota miatt képtelen a kormányzásra. Két egyházi méltóság személye került előtérbe, vala-hányszor erről a témáról van szó. Az egyik: az új kalocsai érsek Csernoch János, aki roppant ügyes diplomatának mutatkozott, a másik pedig Mailáth György gróf, erdélyi püspök, akit sze-mélyi súlya mellett családjának tekintélye jelölt a magas állásra.

Most abban a kellemes helyzetben van a Va-tikán, hogy mindkét kedves emberét megjutalmaz-hatja. Egészen bizonyos, hogy a biboros kalapot Mailáth Gusztáv gróf fogja kapni s ha Csernoch János ma nem is kapná meg a harmadik biboros kalapot, mellőzés nem fogja érni. Az ambiciózus

főpap még az ősszel odakerül a hercegprimás mellé, koadjutori szerepkörrel. S ha a bibornoki süveg nem érkezik meg, ő lesz Magyarország hercegprimása. És akkor csakugyan megkapja a bibornoki kalapot. Most ő áll elől.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Válságban a vidéki színészet.

— Polgármesterek nyilatkozatai. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 24.

Széles körök érdeklődését felkeltett ankétet rendezett az Aradi Közlöny Szent István napi szá-mában a vidéki színészet válságáról. Minden te-kintélyt, minden szakembert nyilatkozattételre hiv-tunk fel, így többek között a szabad királyi váro-sok polgármestereit, mint a színügyi bizottságok elnökeit. Miután ép a kérdéses időben igen sokan szabadságon voltak, a levelekre még [mindig ér-keznek válaszok. Az elkésztett érkezett válaszok közül alább adjuk Szeged, illetve Szatmár-Németi polgármestereinek, Lázár György doktornak és Vajay Károly drnak válaszait:

Becses levelére válaszul alábbi soraimban küldöm a kívánt nyilatkozatot. A staggionét — ugy-tiz év előtt már szóvá tette a szegedi színügyi bi-zottság egyik tagja, Erdélyi Béla. Az aradi s a szegedi színigazgatók eddig csupán a lapokból hé-zagosan ismert terve, — három város egy társu-lattal — nem látszik ugyanazonosnak az említett; s alaposan hozzászólni csak a kivitel részleteinek megismerése után lehet majd. A közönség bizo-nyára szívesen fogadja a jobbat, ellenben a ható-ságokkal élén tiltakozni fog a megrövidítés ellen. A színházak kiadásai igaz, emelkednek, de emel-kednek tudtommal — legalább Szegeden — a be-vételei is; a színészet helyzete tarthatatlan volt már harminc év előtt is; ma pedig nemcsak ná-lunk, de egész Európában átalakulásban van.

Lázár György dr.
polgármester.

Szíves soraira válaszulva értesitem, hogy a vidéki színészet ügyét megérettnek tartom a re-formálásra. De hogy a staggione rendszer lesz-e az egyedül üdvözítő, azt a gyakorlat mutatná meg. Mindenesetre valamit tenni kell. A stag-gione nézetem szerint azzal a hátránnyal jár, hogy tisztán egyoldalú előadásokkal (csak dráma, csak operett) a vidéki közönség érdeklődését s így az anyagi hasznot kevésbé tudná biztosítani, legalább tartósan nem. Az pedig rendkívül költ-séges lenne, ha a staggiona személyzet gyakran lenne kénytelen állomáshelyét változtatni. Célr-vezetőbb lenne talán egyes kiválóbb erőket, vagy kevés tagból álló együttest (ensemble) utaztatni. Ezzel a vidéki városok nívósabb előadásokhoz jutnak, amellet a műsor változatossága és a fő-városi ujdonságok kellő időben való színrehoza-tala is biztosítva lenne. Tessék csak elképzelni, hogy az operett staggione, vagy a drámai a fő-városi ujdonságokat akkor hozza, mikor már le-vannak játszva, vajon kit fognak azok már ér-dekelni? Pedig ha a staggione mondjuk decem-ber hóban van egyik városban, akkor az idei slágereket már csak jövő decemberben hozhatja. Ellenben a mozgókonnyabb együttes egy szezon-ban kétszer is megfordulhat a nagyobb vidéki színpadokon. Szatmár-Németi, 1912. augusztus hó 18.

Vajay Károly dr.
kir. tanácsos polgármester.

* Aradi Zenekonzervatorium. (Szabadság-tér 21) Beiratások f. évi szeptember hó 1-én kezdődnek. Mütter Müller József, igazgató. 5258

* Nagy Endre Modern Színpadja. Nagy Endre kabareteje három hónapi szünet után augusztus 26 án, hétfőn nyílik meg. A kabaret megnyitó műsorához bőséges anyagot szolgál-tattak a nyári események, amelyek egy sereg aktuális tréfa, vidám jelenet és blüett keretében fognak felvonulni. A conferencier tisztét természetesen Nagy Endre tölti be; föllép a kabaret egész művész-gárdája, élén Medgyasszai Vilmával. Gőzon Gyula a nagyváradi Szigligeti színház bonvivantja, ennek az előadásnak a keretében fog bemutatkozni a kabaret közön-ségének: bizonyosra vehető, hogy ez a kitűnő színész, akinek páratlan kedveltségben volt része Nagyváradon a budapesti közönség előtt is hamarosan répszerű lesz. A kabaret hely-árai a régiéek; a jegyek ára 6, 5, 3 és 2 kor.

* Proletárok. (Szociálista dráma az Apolló-ban.) Vasárnap is műsoron tartja az Apolló-szín-ház ezt a hatalmas iránydrámát, amely ma került bemutatásra úgy a munkásosztály, mint a polgár-ság nagy érdeklődése mellett. A „Proletárok” há-romfelvonáson keresztül a munkásosztály életének egyik megkapó epizódját tárgyalja élénk változa-tossággal. A szenzációszámba menő drámán kívül több elsőrangú mellékkép kerül vetítésre az Apolló-színház vasárnapi műsorán.

* A Szalay, dr. Mezey és Zay-féle új modern zeneiskola zenei kulturprogramja, házagpótló tanítási rendszere mind élénkebb és melegebb ér ekldődést vált ki a megértő aradi publikumból. A zenetanítás új rendszere a ma-gánoktatást mindinkább ná térbe szorítja. A teljes egy órán történő együttes tanítás előnye, hogy a tanítványok mintegy versenyeznek az előhaladás-ban, egymás példáján, hibáján okulnak, a nyilván-os szereplésnek (különösen a havi házi hang-ver-enyek és heti kamarazeneestélye révén) hozzászoknak, miáltal önbizalmuk a legelőnyö-ssebben fejlődik. Epen ezért ajánlato, hogy a növendékek már szenge korban nozzászojkanak a nyilvános és együttes oktatáshoz, annál is inkább, mert az Andrássy ut 8. sz. a. lévő zene-intézet 8 kor. tandíjért 2 főhangszernek és 9 mel-letkianszaknak szakavatott, kiválóan eredményes ok-tatását nyújtja heti 4 órában és pedig az Orsz. m. kir. Zeneakadémiával teljesen azonos tan-anyag és tanítási módszer szerint. Felnőttek számára esti kurzusok. Főhangszerek: Zongora (okl. tanárok: Szalay Aranka és Zay Margit), hegedű, mélyhegedű, cello (okl. tanár: dr. Mezey Zsigmond), magán- és karének cimbalom (okl. tanár: Szalay Aranka). Beiratkozásokat és felvételi vizsgákat augusztus 26-tól szeptember 15-ig tartja az intézet.

* Rablólovag. (Új szenzáció az Apolló szín-házban.) Hétfőn ismét új sláger képet mutat be az Apolló-színház. Színre hozza a Rablólovag című többfelvonásos társadalmi korrajzot, amely-nek rövidrefogott, érdekes cselekménye a követ-kező: A gyönyörű Poremonti Lucienne hercegnő megismerkedik az elegáns sportférfiúval, Raoul Gobbi-val, Raoul-nak sikerül Luciennt teljesen be-hálózni, úgy, hogy a nő szenvedélyétől lenyűgözve váltót is zsírál neki, hogy kedvese kártyaadóssá-gát rendezhesse. Egy vidám farsangi estén Raoul könnyelmű hölgyek társaságában álarcos bálon mulat. Lucienne az álarcos báiban Raoul-t könnyelmű asszonyok társaságában, duhajkodó kedv-ben találja és midőn viselkedését szemé-re veti, Raoul akkora cinizmust mutat, hogy Lucienne tel-jesen megtörik. Közben a váltó esedékes lett. Raoul az uzsorást Lucienne-hez utasítja, akinek nem lévén annyi pénze és felve, hogy férje tudo-mást szerez az ügyről, odaadja az ékszerait a váltóért. Raoul, akit hamisjátékon is rajtakaptak, éjjel betör a hercegnő hálószobájába, hogy pénzt zsaroljon ki tőle, kifosztja a herceg kasszáját; a rendőrök Raoul-t le akarják fogni, de ez kiszaba-dítja magát és a nyitott ablakon át kiugrik. Más-nap az újságban a következő hírek jelentek meg: „Ma éjjel betört egy merész ember a Pourmont herceg házába, de sikerült neki megmenekülni és teljesen nyoma veszett.” „Szenzáció! Öngyilkos-ság. Raoul Gobbi, az ismert sportférfiú ma éjjel öngyilkos lett. Tettének oka ismeretlen.” 177

* A szerelem remetéje. (Társadalmi dráma két felvonásban.) Ma mutatta be az Uránia-szín-ház ezt az érdekes és megkapó filmet és a bemu-tató előadás fényesen beigazolta azt a várakozást, amelyet a közönség a darabhoz fűzött. A dráma minden egyes jelenete, a szereplők minden moz-dulata lekötötte a közönség figyelmét, amely alig tudott betelni a gyönyörű kompozíciója mű élve-

zetével. Nagyon mély hatást gyakorolt, különösen a szerelmében csalódott ifjú, aki összezuromt szívvel, megsebzett lélekkel éli világát, mindenkitől elvonul, hogy magányában lelki szemei előtt megjelenjen imadottja, akit a sors elszakított tőle és akivel már csak így találkozhatnak. A nagyhatású drámán kívül négy első rangú kép tölti még ki a jól összeválogatott műsort. Brinken hadnagy és a felkelők érdekfeszítő dráma szintén egyike a legérdekesebb filmeknek, amelyek valaha vetítésre kerültek. A kihálaszott menyasszony és Willi mint matróz című képek mindegyike telve van a legkacagtatóbb jelenetekkel és legmulatságosabb fordulatokkal. Nagyon érdekes száma a műsornak a Gaumont újság, amely az utóbbi napokban a világon történt jelentősebb események legérdekesebb részét mutatja be.

* Az Uránia előadásai. Az Uránia színház, amely eddig este fél hétkor kezdte előadásait, hétfőtől kezdve már hat órákor fogja megkezdeni az előadásokat, amelyet este 11 óráig tartanak.

Rendkívüli

törvényhatósági közgyűlés.

— A Magyar Bank kölcsön ajánlata. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 24.

Arad város törvényhatósági bizottsága a jövő hét szerdáján, augusztus 28-án, délután négy órákor rendkívüli közgyűlést tart. Varjassy Lajos polgármester már kibocsátotta az ülésre szóló meghívókat és azokon jelzi, hogy a törvényhatósági bizottságnak azért kell egybegyűlnie, mert döntenie kell a Magyar Bank és Kereskedelmi részvénytársaság kölcsönajánlata felett.

A budapesti pénzügyi intézet ajánlata holnap érkezik meg és azt a törvényhatóság pénzügyi bizottsága kedden délután öt órákor tartandó ülésén tárgyalja és tesz javaslatot annak elfogadására vonatkozólag a közgyűlésnek.

Varjassy Lajos polgármester tegnap Budapesten tárgyalt a bank igazgatóságával, amely egy régebben tett kijelentése szerint hajlandónak mutatkozott arra, hogy Arad városának egy millió korona összeg erejéig hitelt nyújtson. Mikor erről első ízben megemlékeztünk, hangsúlyoztuk már ennek a jelentőségét, amely nemcsak azért figyelemre méltó, mert a mai súlyos pénzügyi viszonyok közepette is méltányos feltételek mellett juttatja a várost kölcsönhöz, hanem különösen azért, hogy a fővárosi kartell bankoknak kiszolgáltatott város a hatalmas pénzügyi intézet készsége révén, szakíthat, a város pénzügyi helyzetének rosszabbodására dicstelen szerepet, befolyást gyakorolt és monopoliumot élvezett bankcsoporttal.

Értesülésünk szerint a bank ajánlata olyan feltételeket tartalmaz, amelyek a mai pénzügyi viszonyok mellett kedvezőeknek mondhatók. Varjassy polgármesterhez kérdést intéztünk erre nézve, de feleletet nem kaptunk, mert a polgármester kijelentése szerint csak szóbeli megállapodás történt közte és a bank vezetősége között és addig, míg a pénzügyi intézet ajánlata előtte nem fekszik, semmi irányban sem tehet pozitív nyilatkozatot. Más helyről nyert információink szerint azonban a bank az 1.000.000 koronát ugyanolyan feltételek mellett hajlandó kölcsönadni Arad városának, mint amelyek alapján legutóbb Debrecen városa kötötte meg hatmillió kölcsönére vonatkozó szerződését vele. Debrecen közgyűlése a hatmillió koronás függőköleont, másfél évi függő tartamra vette fel és a folyósítási jutalékon kívül egy százalékos kamatot fizet az osztrák-magyar bank mindenkori hivatalos váltóleátszámítási kamattétele felett. Minthogy Debrecennek a kölcsön nagy részére csak későbbi időpontban lesz szüksége, a tőke túlnyomó részét ideiglenesen debreceni intézeteknél helyezte el a város kamatoztatására, a kötet azonban egyszerre folyósította. A belügyi-

nister ezt a közgyűlési határozatot felebbezés folytán is felülvizsgálta és minthogy a városra nézve azt kedvezőnek találta, a felebbezés elutasításával jóváhagyta.

Wahnfried.

— Egy est Bayreuthban. — A Wagner-család fogadó-estélye. —

Saját tudósítónktól.

Bayreuth, augusztus hó.

Évszázados, drapériás lombu lák alatt ért utól az est. A forráság már kitávoledott a rikító esti horizontból s „Wahnfried” szóltan, csöndesen burkolódik be az éjszakába. Egyedül járkálok végig a kulturált parki utak között; összeboruló, összelelkező lombok alatt, melyek a kastélyhoz vezetnek, mint valami folyosószerű olasz kiosztró.

— Wahnfried sei dies Haus genannt! — mondotta Wagner, midőn befejezett munkája után a nagy pihenést vágyta s e csendet most is alig zavarja meg az áhitatos idegen, aki csodálatát hozza el a művészet e szent atmoszférájába. A lasszadok nyugodt dekorációi s borostyánnal befüttatott márványai között II. dik Lajos mellszobra, a mester oltalmazója és barátja.

Esti kilenc fele megújulnak a park kapui. A nagy csönd meg-megtörik: fogatok és autók robognak a kiosztrók alá s ünnepi színekbe öltözött vendégek tartanak a „Wahnfried” bejáratá felé. Ma, szerdán, szünnetelnek a bayreuthi ünnepi játékok s a Wagner család a vendégek tiszteletére fogadó estélyt ad, mint minden évben, ha a „Ring” lejátszódott. A vendégek fogadása szívélyes; az exkluzív szalonok minden dekoratív etikájával. Maga a ház ura, a kongenialis Wagner Cosima asszony ezuttal nincsen jelen; kissé beteges s estéit magába vonultan pihen. Gravina grófnő — Cosima asszonynak Hans von Bülow-val való első házasságából származott leánya — végzi a háziasszony szerepét s teendőit Chamberlain Éva asszony is segíti, megosztja. A reprezentációban Wagner Siegfried is részt vesz. Hercegek és diplomaták, művészek és arisztokraták között hamarosan harmónikus asszimilálódik a hangulat; a társadalmi kasztrók korlátait senki sem érzí s a koncert-teremben és ebédlőben is hiányoztak a tisztelet-székek, vagy „Ehrensessel”, ahogy németül nevezi őket. Így hát senki sem érezte magát feszélyezve, berangsorozva.

A vendégsereg előkelő sorában ott láttuk a braunschweigi uralkodó herceget, János Albert mecklenburgi herceget s a legkülönbözőbb ordoikkal földiszitott frakkos urakat. Művész-emberek közül különösen Muck Károly, Bary, Dick, Bahr Hermann és Schlippenbach grófnő, a tüneményes Wagner énekesnő. Fialat polgárlányok vetekedtek szépségben, eleganciában a legragygóbb arisztokrata szépségekkel s sovinszta-érzésünknek rendkívül hízelt az a nagyszerű siker, melyet magyar arisztokrata-hölgyeink arattak. Festettség hercegnő és Zichy grófnő és leányaikon kívül még i en sokan voltak jelen s disztigvált előkelőségükkel s ragyogó ékszerdekorációikkal általános csodálatot keltettek. A megjelent hölgyek sorában nem kevésbé hatott szenzációsan Hejking bárónő, akinek „Briefe, die ihn nicht erreichen” című regénye nemrég világismertté tette ezt a nagyszerű és nagyon szép asszonyt.

Jég és hűsítő italok mellett élénk konverzációk és csevegések folynak, míg aztán egy rövidtónusu harangjelzés a hangversenybe invitálja a vendégeket.

Kupolaszerű kis karzatról finom női hangok siklanak le. Schumann-Heink asszony Schubert-dalokat énekel. Kamarazene váltja fel a lágy dalokat; Haydn egyik kvartettjét játsszák; Edgar Wollgandt (Nikisch Artur neje) és Otto Urack, a kitűnő csellista ragadja oda figyelmünket. Az egész hangverseny rövid, nem fárasztó; csupán kellemes intermezzója egy gyönyörű estélynek, mely a „Wahnfried” nyugodt tónusához méltó. Aztán megnyílnak a szomszédos szalon súlyos ajtószármnyai. Gazdagon terített buffet kacérkodik át. Wagner Siegfried — karján egy német asszony szépséggel — megnyitja a belépést Hamarosan követik mások is. A szalonból átjáró vezet Wagner Richárd dolgozószobájába. Ide úgy lépünk be, mint csak templomba szokás. A vastag szőnyeg elfogja a lépés legparányibb nesztét. Az ablakhoz közel a zongora, melyen a mester halhatatlan munkáit komponálta; mellette kis pultszerű emelvény: néhány eredeti Beethoven-kézirat he-

ver rajta. A falnak támasztva két Lenbach kép: Wagner Cosima asszony olajban és egy kisebb ceruza-rajz: Wagner Richárd. A képek alatt Wagner íróasztala üveggel beburkolva; drága miniatűrök, vezénylő pálcák, dobozok és ajándék tárgyak, melyeket a mester kapott. A zongora fölött ugyancsak egy Lenbach kép. Schopenhauert ábrázolja. Az eredete rendkívül érdekes. Wagner Richárd egy izben megmutatott Lenbachnak egy fotográfiát, aki a kép láttára így kiáltott fel: „Hiszen ez az én kis frankfurtim!” És Lenbach elmesélte, hogy egy izben Frankfurtban egy kis emberkével találkozott, akinek a feje és az arca rendkívül föltűnt neki kifejezésével s megkérte, hogy lerajzolja. A kis emberke Schopenhauer volt s ebből a rajzból készült Schopenhauer legismertebb portréja, melyet ma már mindenütt ismernek.

Az egész szoba, minden tárgya és berendezése fölbolygatja a fantáziánkat. Mindennek rendkívüli értéket tulajdonítunk s ez értékeket meg tudjuk érteni. A fal mellett elnyúló könyvszekrény üvege mögött Mozart, Haydn, Weber művei; Beethoven minden kiadásban; kivonatok Spontini, Auber és Boildieu operáiból; Halévy Zsidónője; Voltaire, Rousseau, Hans Sachs, Calderon, Lope de Vega könyvei.

Újabb harangjelzésre visszatérünk a hangverseny-terembe. Egy Mozart-áriát ad elő egy bécsi udvari énekesnő; trilláit és kadencait láthatatlan flóta kíséri. Még néhány befejező dal, rövid kvartett s nagy és fesztelen tapsolások után a vendégsereg bucsuzni kezd. Feltizenkettőre becsukódnak a „Wahnfried” kapui, az ablakok mögött sötétségbe oltódik a terem világossága s az éjszaka csöndje alvásba burkolja „Wahnfried” oszlopait és fáit...

Brázay Emil.

SPORT.

+ Elitelték a megvesztegetett bírót. Budapesti hírlapok jelentik: A Magyar Labdarugó Szövetség fegyelmi bizottsága tegnap este tartott ülésén ítélkezett a MAK. és a III. ker. TVE. ügyében, amelynek főpontja volt, hogy az említett mérkőzésben a III. kerületiek intézője, Tóth István megvesztegette a mérkőzés bíróját, Simon Lajost. Az ítélet szerint a III. ker. TVE. egy évig bajnoki mérkőzéseket nem játszhat, bajnoki mérkőzéseit megsemmisítik és a II. osztályban vehet csak a jövő szezonban részt. Tóth István, a III. ker. intézője, a jövőben semmi tisztséget nem vállalhat a Magyar Labdarugók Szövetségében. Simon István MLSz. képesített bírót, bíráskodó joga felfüggesztetik és a jövőben semmi néven nevezendő mérkőzést nem vezethet és MLSz.-ben tisztséget nem vállalhat. Az I. osztályu bajnokságért a III. ker. TVE. helyett a 33. FK. fog játszani.

+ Az Aradi Turista egyesület velencei kirándulását folyó évi szeptember hó 23–30-ig tartja meg. Kirándulási pontok: Fiume, Abbazia-Velence, (San Marco, Giudecca, Rialto, San Michele, Murano, Lido, San Giorgio Maggiore), Padua, Triest, Grignano és Opicina. Részvételi-díj: szeptember hó 2-ig jelentkezők részére 180 korona, az azontul, szeptember hó 13-ig jelentkezők részére 185 korona. Részletes nyomtatott programot, az egyesület díjtalanul az érdeklődőknek rendelkezésére bocsátja. A kirándulásra 30 résztvevő vehető fel. Jelentkezni: Ritt Gyula e. titkár (Máv. üzletvezetőség), Andor Béla e. jegyző (Jószágigazgatóság) és Steinitzer Dezső e. gazda (Weisz Hugó fényképész.)

+ Uszóverseny Aradon. Vasárnap 3 órákor kezdődik a „Toldi” klub által rendezett uszóverseny. A verseny a Maros folyónak az Erzsébet (vári) hid és a Kulturpalota közti szakaszán lesz, míg a 2000 méteres folyambajnokság startja a Zsilipnél. A Maros partján tribünöket állítottak fel. büffe-bódék állanak a közönség rendelkezésére. A verseny propaganda jellege biztosítva van az által, hogy a győzteseket nem lehet előre megjósolni, s ez a verseny lesz hivatalosan eldönteni azt, kik Arad legjobb uszói. A versenyt csakis esős idő esetén halasztják el. Helyárak ülőhely 80 fillér, állóhely 80 fillér, diákjegy 20 fillér.

Rejtélyes gyilkosság Orsován.

— Uriasszony hullája a Dunában. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Orsova, augusztus 24.

Orsován igen rejtélyes körülmények között történt gyilkosság tartja izgalomban a kedélyeket. Gyilkosságról beszélnek, noha az öngyilkosság esete sincs teljesen kizárva. De mégis, az eset olyan és olyan körülmények között történt, hogy valószínűbb a gyilkosság feltevése. Egy igen elegánsan öltözött hölgy haláláról van szó, akit azelőtt Orsován nem láttak. A hölgy Orsován megállt, majd kocsin a Kazán-szorosba hajtatott, ott a kocsit visszaküldte és gyalog ment tovább. Rövid idő múlva a hölgy holttestét halászok vették észre a Duna vizében. Az eset részletei ezek:

Az orsovai Magyar Király-szállodában e hó 20-án megszállott egy uriasszony, aki magát Fábiánéknak mondotta és hozzátette, hogy Pécsen lakik. A vendégeknyvbe így írta be magát: *Fábián Miklósné dr., Pécs.*

Másnap, 21-én reggel bérkocsit fogadott és asszonyrét község felé hajtatott. A község végén rászólt a kocsisra:

— Álljon meg, én itt leszálok, mert egy urat várok itt, a Kazán-szorosban. Magát kifizetem és visszamehet.

A kocsis furcsállotta ezt, mert eddigelé nem igen volt utasa, pláne egyedülálló asszony, aki gyalog ment volna tovább és szabadkozott. Majd pedig — így adja elő a dolgot a kocsis — arra kérte az asszonyt, hogy adjon neki egy cédulát, hogy ő rendesen elvitte a községig és hogy a maga akaratából elhagyta a kocsit.

— Nehogy azt mondják, hogy én valamit az asszonyon elkövettem; — ezzel indokolta a kocsis azt a kérését, hogy utasa neki az ut abbahagyását írásban igazolja.

A kocsis aztán úgy adja elő a dolgot, hogy a Kazán-szoros kezdeténél halászgató emberekhez mentek és ezektől a kocsis egy papírszeletet kért. Az asszony aztán ráírta, hogy ő bocsájtotta el a kocsist, a halászok pedig igazolták, hogy a kocsis a nővel ott járt. A halászok nem tudták mit írt a nő a cédulára, mert magyarul írt és a kocsinak a szöveget megmagyarázta. A kocsis visszahajtott Orsovára, a hölgy pedig elindult a Kazán-szorosba vezető úton. A kocsis tulzott és furcsa óvatossága vajmi hamar megkapta a maga indokolását, még pedig igen szomorú indokolását, mert igen rövid idő múlva a halászok a parton egy női kalapot találtak. Most már keresni kezdték a nőt, ki előbb náluk járt és nem soká kellett keresni, megtalálták, de holtan, a nő hulláját hímálta a Duna a part mellett.

Köztudomású dolog, hogy a vizbefult ember hulláját a víz csak mintegy huszonnégy óra múlva veti fel, néha később is, az asszony hullája azonban a víz felszínén uszott. Külerőszak nyomai a hullán nem voltak láthatók. Hogy milyen módon került a nő a Dunába, az egyelőre rejtély. Állítólag előbb mérget ivott és aztán a vízbe vetette magát. A halászok azt mondják, hogy tőlük azt kérdezte, mély-e arrafelé a Duna? Az orsovai Magyar Király-szálloda pincérei azt beszélnek, hogy a szerencsétlen véget ért teremtes igen csinos, úgy harminc—harminöt év körüli nő lehetett. Szerintük sok pénz volt nála és a szállodában mindent aranypénzzel fizetett. Ezzel szemben a hullánál pénzt nem találtak, retikülje, melyben pénzt tartotta, eltűnt, ékszer sem volt a hullán, csak egy arany nyaklánc a nyakán.

A vizsgálatot Szabó Lajos dr. járásbíró vezeti, a boncolást Nagy Sándor dr. és Schwarcs Jivadar dr. orvosok ejtik meg. A legérdekesebb és az asszony halálának rejtélyességét csak fel-

fokozza az a körülmény, hogy Pécsről távirati kérdezősködésre az a válasz érkezett, hogy *Fábián Miklós nevű asszony Pécsről nem tűnt el.* Most tehát elsősorban azt akarják kinyomozni, hogy ki volt az orsovai dráma hősnője.

HIREK.

Bakkoznak

a Lipótvárosi Kaszinóban.

— A tagok maguk krupiroznak. —

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, augusztus 24.

Nem is kell olyan nagyon régiekről emlékeznünk, csak a tavaszra, egy elég szenzációs revolverdörrenésről: Szántó Aladár bankigazgató öngyilkosságáról. Akkor a revolverdörrenés után hideg csönd lett, megdöbbenek az emberek a Lipótvárosi Kaszinóban, hirtelen vége lett a bakknak, a halottszállító játéknak. Jött aztán a fölháborodás moraja, ahogy mondani szokták, a bakk ellen megszólaltak a papirgyuk, a kaszinó jobb érzésű tagjai pedig kimondották, hogy a kaszinóban többé nem tűrik meg ezt a gyilkos játékot. Ezek a tagok rendkívüli közgyűlést is akartak összehívni, de mert ez a mostani vezetőség bukását jelentette volna, a közgyűlés elmaradt azzal, hogy a bakk is örökre elmarad. Nem úgy lett.

Megépült a Lipótvárosi Kaszinó gyönyörű új nyári palotája a városligetben. A szép palota, úgy látszik kizökkentette a kaszinóbeli urak némelyikének memoriájából a Szántó-estét, mert a bakk megint odatelepedett a játékasztalokhoz. Mindössze annyi változással, hogy a játéknak családias, intim jellege van: nincsenek külön krupié, hanem maguk a tagok krupiroznak. Ez a diszes állás tehát a családban maradt, a játékkal együtt. De mit szólnak ehhez a kaszinónak azok a tagjai, akik Szántó igazgató tragédiája idején kijelentették, hogy ha a bakk még egyszer beteszi lábát a kaszinóba, ők kilépnek?

Különség tehát nincs a kaszinó Nádor-utcai téli palotája és a városligeti nyári palota közt, csak az, hogy egy krupiéval kevesebb fiakkerezik a Stefánia-utj korzon. A botrány a régi, ki nem dobták, csak a kanapét, az öngyilkosságok kezdődhetnek, a krupié borralója meg van tákarítva.

— Berchtold gróf a román királynál. *Bukarestből* jelentik: Berchtold gróf külügyminiszter feleségével a program szerint reggel 8 óra 45 perckor érkezett Sinájába. A pályaudvaron az osztrák-magyar nagykövetség tagjai, a király képviselőjében Barangha ezredes a király adjutánsa, továbbá a miniszterelnök várakoztak a külügyminiszterre. A pályaudvarról három automobilon a kastélyba vonultak, ahol 10 órakor fogadta a király Berchtold grófot. Az audiencia egy óra hosszúságú tartott. 11 órakor Erzsébet királyné Berchtold grófné társaságában automobil kirándulást tett, később Berchtold gróf Fürstenberg herceg társaságában követte őket. Tizenkét órakor intim dejeuner volt, este 9 órakor pedig a király egy koncertet adott a kastélyban. Tíz órakor diszebed volt, amelyen a diplomáciai kar tagjai és az összes román miniszterek részt vettek. Az összes lapok a látogatás alkalmával a legmelegebben üdvözlözték Berchtold grófot.

— Visszalép az orosz belügyminiszter. *Pétrovárról* jelentik: Jól értésült körökben hirtelen jár, hogy Makarov belügyminiszter legközelebb vissza fog lépni állásától. Makarov állása a Léna területén levő aranybányákban történt borzalmaságok óta, ahol igen sok munkást a hatóság agyonlővetett, erősen megrendült.

— Bienenrth báró leányának balesete. *Innsbrúkból* jelentik: Bienenrth báró volt osztrák miniszterelnök leányát tegnap baleset érte. Kitzbühel közelében leesett biciklijéről és jobb lábán súlyosan megsérült. A megsérült hölgyet az innsbrúki kórházba vitték.

— Meghalt a Burgszínház igazgatója. *Bécsből* jelentik nekünk: Berger báró, a Burgszínház igazgatója reggel három óra 25 perckor meghalt. A nagybeteg ágyánál testvérbátyja, Berger Vilmos báró főrendiházi tag és leánya, továbbá az elhunyt felesége, *Hohenfels* Sztella, a Burgszínház művésznője s a beteg orvosa volt. Berger báró haláláról azonnal értesítették a királyt is íschben. Berger báró halála nagy és általános részvétet keltett, annál is inkább, mert csak a ma reggeli lapokból tudta meg a közönség, hogy Berger báró beteg volt. Már délelőtt igen sok részvéttávirat érkezett, így a többi közt *Monte-nuova* herceg főudvarmestertől is. Az elhunyt temetése kedden délután félkét órakor lesz a heitzi villában s a halottat a Bécs város részéről adományozott díszsírhelyen fogják eltemetni.

— Honvéd összpontosítás Aradon. Amint jeleztük, a lugosi honvéddandár gyakorlatai már megkezdődtek. Ehhez a dandárhoz tudvalevőleg a verseci 7. és lugosi 8. honvédgyalogezred tartozik s így az aradi honvéddandár is. A gyalogdandár már ma délelőtt megérkezett Fessl Lehel tábornok, dandárparancsnok vezetésével Aradra. A dandár két napig fog itt tartózkodni s ez alatt az idő alatt a dandárparancsnokság is Aradon székel. Két nap múlva a dandár tovább vonul Aradmegyébe, ahol a nagyváradi 7. gyaloghadosztálytal találkozik s vele folytatja a gyakorlatait. A hadtestgyakorlatok alkalmával a dandár a VII. hadtestbe olvad s ennek keretében vesz részt a királygyakorlatokon.

— Montenegró mozgósít. Londonból jelentik: A *Daily Express* párisi tudósítója jelenti, hogy *Nikita* király, népe kívánságának engedve, elrendelte a hadsereg mozgósítását. A montenegrói nép már régebb idő óta követeli, hogy a törököknek a keresztény lakosságon elkövetett erőszakosságait meg akarja bosszulni s a király a nép óhajlásának engedve hadilábra helyezte hadseregét. Ha Montenegró a háborút eddig még nem üzent meg Törökországnak, ez nem sokára mégis be fog következni. A montenegrói török követ felszólította a konstantinápolyi kormányt, hogy a nyugtalanságnak hamarosan és energikusan vessen véget. A *Daily Mail* szerint *Ausztria és Magyarország* megszállotta a novibazári szandzsákokat. A katolikus albánok Durazonál megtámadták a török csapatokat, de a törökök visszaverték őket. A harcban husz albán elesett, hetvenen megsebesültek. Török körökből eredő információk szerint Montenegró a határon 34.000 katonát összpontosított.

— A vármegyei tisztviselők státusz rendezése. *Budapestről* jelentik: A belügyminiszter a mai napon valamennyi vármegyei törvényhatóság főispánjához rendeletet intézett az 1912. LVII. t. e. végrehajtása tárgyában. A körrendelet mindenekelőtt utal arra, hogy a kormány kénytelen volt a törvényhozásnak oly rendelkezések megállapítását javaslatba hozni, amelyek az állami tisztviselők státusz rendezésének eredményeit a vármegyei tisztviselők részére is lehetőleg biztosítják és elejét venni annak, hogy egyes érdemes tisztviselők saját hibájukon kívül aránytalanul hosszú időn át essenek el az előbbre haladástól. A körrendelet hangoztatja, hogy minden egyes kérelem elbírálásánál mérlegelni kell az érdemesség kérdését. A miniszter annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy a vármegyei közönsége méltányolja a törvényhozás áldozatkészségét a törvény végrehajtása körül egyfelől, a közigazgatás másfelől a vármegyei tisztviselők érdekeit szem előtt tartva fog eljárni.

— Eljegyzések. *Bogán István* aradi építész eljegyezte *Winkler Iluskát*, özv. *Winkler Sándorné* leányát.

Steiner Andor kereskedő, (Eger) eljegyezte *Havas Mór* tőkalász bájos leányát, Bőcsen,

— **Lelkibeteg György szerb herceg.** *Belgrádból* jelentik: A *Tribuna* szerint György herceg, a ki most Franciaországban a saint cyri katonai akadémián van, lelkibeteg lett és honvágy gyöttri. György herceg minden áron vissza akar térni hazájába, s e miatt sokszor összetűzött hadsegédjével, Pavlovics főhadnaggyal, a ki a herceg magaviselete miatt le is mondott állásáról.

— **A Kasszelik-hagyaték sorsa.** *Nagyikindáról* jelentik: A híres Kasszelik-milliók körül, úgy látszik, csak most fejlődött ki az igazi honynadalom. Emlékeztet az a harc, mely 1910. év folyamán az elhunyt Kasszelik Jenő hagyatéka körül az elhunyt milliomos nővére, Eugénia és a nábob végrendeletében létesített alapítványok kezelésége között lefolyt. Időközben Kasszelik Eugénia is elhalt és az árván maradt sok-sok millióra Kasszelik Ferenc támasztott örökös igényt azon az alapon, hogy a Kasszelik Eugénianak törvényten fia. Kasszelik Ferenc föllépése érthető meglepetést keltett a vénleányi sorban elhalt Eugénia oldalági rokonai közt, kika törvénytelen fiu származását is kétségbevonják és igényeit el nem ismerik. Az egyik oldalági rokona, zsujtai Némethy Zoltán cs. és kir. fregattkapitány Grób Iván dr. nagykikindai ügyvédet bízta meg képviselőjével, ki hír szerint zárlatot kér Kasszelik Eugénia egész hagyatékára.

— **Éjjeli mulatóhelyre akarták csábítani Härtel Lujzát.** Amióta a munkácsi pofon elcsatant, Härtel Lujza neve állandóan, nap-nap után bekerül a lapokba és ügye még mindig foglalkoztatja a nyilvánosságot. A szegény leánynak sokat kell szenvedni azon levelek miatt, amelyekkel naponta molesztálják s sok keserves órát szereznek neki. A névtelen levelek között a legtöbb a színesi pályára csábítja Härtel Lujzát, aki nem tudja, hogy melyik levelet vegye komolyan. Így kapott a minap egy levelet Beöthy László, a Király Színház igazgatója aláírásával s ebben előnyös ajánlat volt, amely Härtel Lujzát a Király Színházhoz hívja. Erről a levélről kitűnt, hogy hamisítvány s Beöthy most személyesen sietett bocsánatot kérni a nevében elkövetett rossz tréfáért. Egy másik levelet is kapott a munkácsi pofon hősnője. Ezt a levelet egy budapesti urileány írta s közölte Härtel Lujzával, hogy jöjjön fel az ő családjához Budapestre, ő urileány s a színészi pályán működik. Szüleinél lakik s örülne, ha Härtel Lujza hozzájuk jönne s valamelyik színházhoz szerződne. Härtel Lujza erre felutazott Budapestre, a pályaudvaron elébe sietett a levélíró, s hazavezette a szüleikhez. Este azonban kivitték Härtel Lujzát a Jardin de Paris-ba s mikor Lujza ezt látta, sirva fakadt s hazautazott.

— **Terjed az orosz matrózok lázadása.** *Pétvárról* jelentik: Híre jár, hogy Kronstadton és Szbasztopolon kívül más kikötővárosokban is ki fogják hirdetni az ostromállapotot. A matrózok forradalmi mozgalma miatt a kormány szigorú vizsgálatot indított, a melynek eredményét azonban titokban tartják. Mind a mellett nyilvánosságra jutott, hogy a forrongó matrózoknak két nagy középponti szervezete van, a melynek egyike a kikötővárosokban, másika a hajókon működik. A papság körében is veszedelmes forradalmi mozgalomnak jöttek a nyomára. E föllédezés folytán a Szent Szinódus Szmolenszkbe vizsgálóbizottságot küldött ki, a hol a papnövendékek között erős forradalmi mozgalom van.

— **A városi kertészet disznóvényei a trónörökös lakásában.** A királygyakorlatokra fordított sok millióból Arad város pénztárába is jut néhány száz korona. A trónörökösnek Mezőhegyesen berendezendő lakását ugyanis a városi kertészet díszíti fel és ezért a hadvezetőség ezer koronát ímet. A disznóvények a trónörökös távozása után ismét visszakerülnek a kertészetbe.

— **Letartóztatott gyermekkinzó anya.** *Budapestről* jelentik: A fővárosi rendőrség anonim levélben azt az értesítést kapta, hogy Ikány Regina, akinek a férje pénzügyi felvigyázó, négy éves törvénytelen gyermekét nagyon kinozza, úgy, hogy a gyermeknek anyjával való tartózkodása életveszéllyel jár. A rendőrség megjelent a lakásán, ahol az asszony a gyermeket épen a legborzasztóbb módon kinozta. Mindössze pár nappal előbb hozták vissza a gyermeket az Üllői-uti gyermekmenhelyről és azóta valóságos martíromság volt az élete. Az anyja reggeltől estig kinozta, verte és úgy látszik el akarta pusztítani. A lelketlen anyát a rendőrség letartóztatta, a gyermeket pedig átadták egy jótékony intézetnek.

— **Augusztusi hó.** *Karcagról* jelentik: Tegnap délután erősen havazott. A földet vékony hóréteg borította, a mely azonban hamarosan elolvadt.

— **Betörők a várkantinban.** Ma délelőtt a várból azt telefonálta az ügyeletes rendőr, hogy az ottani kantinba, az éjszaka folyamán betörők jártak, akik körülbelül száz korona értékű szivart és cigarettát loptak el. A rendőrség részéről detektíveket küldöttek ki és ezek megállapították, hogy a kantinnak udvarra nyíló ablakán át jutottak be a tettesek, de ez ideig még nem tudták őket kézre keríteni.

— **Éjjel-nappali távirat szolgálat Aradon.** Az aradi 1. sz. posta, távirda és távbeszélő hivatal, mely eddig csak éjjel 12 óráig tartott távirdaszolgálatot, folyó évi augusztus hó 26-ával kezdődőleg éjjel-nappal a közönség rendelkezésére fog állani. Ezen időtől kezdve tehát nemcsak a távbeszélő, hanem a távirda is folytonos szolgálatot tart és e naptól kezdődőleg Aradon is lehet távirat leveleket feladni. A táviratlevelek az éj folyamán távirati úton továbbítatnak rendeltetési helyükre s ott másnap reggel, lehetőleg már az első indítással, úgy kézbesíttetnek, mint a közönséges levelek. A távirat-levelek díja szavankint 2 fillér, táviratlevelenkint azonban legalább 60 fillér.

— **Elgázolt gyermek.** Ma délelőtt 10 órakor Karsai Mihály egyfogatu bérkocsis a Kosuth-utca sarkán fogatával elgázolta Elemér Gyula vasuti tisztviselőnek kilenc esztendőes fiát, akit súlyos sérülésekkel szállítottak szülei lakására. A bérkocsis ellen megindult az eljárás.

— **Az Aradi Polgári Lövészegyesület lövészünnepe.** Szeptember hó 7-én és 8-án ismét a jókedvtől és puskák ropogásától lesz hangos az A. P. L. E. városligeti lövőháza; ugyanis e napokban ünnepli Arad város emelegőregebb sportegyesülete 81 éves fennállását és ez ünneppel egybekötve rendezi nagynevű alapítója, Orczy Lőrinc báró emlékére Lőrinc-napi nagy díj-lövészetet, amely mindkét napon reggel 8 órától az alkonyatig fog tartani. Vasárnap a városligeti vendéglő nagytermében diszabéd lesz. Részletes program az egyesület helyiségében kapható.

— **Elrabolt adófőnök.** *Szalónikiból* jelentik: A metsovoni adóhivatal főnökének helyettesét egy görög banda elrabolta. Kísérőjét, a telefonhivatal egyik alkalmazottját, halálosan megsebesítették. Egy másik bolgár banda Ghevgeli mellett egy majorból tizenkét fegyvertelen juhászt elrabolt. A major tulajdonosától a rablók kétszáz font megváltást és husz revolvert követelnek. Azal fenyegetőznek, ha kérésüket nem teljesíti, lemészárolják a juhászokat. Egy katonai különítmény rajta ütött Csernopejev bandáján. Harc támadt, a melyben két bolgárt agyonlőttek és ötöt megsebesítettek. A többiek elmenekültek. A banda öt Manlicher-fegyvert hagyott a harc helyén.

— **Orvosi körökből.** *Groszmann Emil dr.* lakását Széchenyi-utca 10. szám alá (Uj Szántay-féle ház, földszint) helyezte át és ezentúl 8 órától 1/2, 5-ig rendel.

— **Leszurta kártyapartnerét.** *Szabadkáról* jelentik: Az itteni Erzsébet szállóban *Spancsics* János háztulajdonos játékközben összeveszett *Hrebina* András vasutassal. Cívódás közben a vasutas hirtelen kést rántott és leszurta partnerét. A személyzet azonnal a mentőkért telefonált, de a központ nem jelentkezett és így csak egy óra múlva tudták a súlyosan megsérült embert kórházba szállítani, ahol most haldoklik.

— **Ötvös munkák ezüstből, platina foglalatú** *brillians, gyémánt ékszerek, világírhírű gyártmányu* órák. **Igaz Sándor**, elsőrangú ékszerész, Arad Andrassy-tér Minorita palota. Telefon 321.

— **Feleség gyilkosság.** Kisjenői tudósítónk jelenti: *Novák* János muzsikusz cigány, aki állandó cívódásban élt feleségével, ma reggel megverte az asszonyt. Ez megszökött hazulról és orvoshoz akart menni, hogy látetlet vétessen fel sérüléseiről és férjét feljelentse. *Novák* megsejtette, hogy az asszony mit tervez, utána szaladt és az artézi kutnál késsel rátámadt feleségére, akit hat szúrással megölt. A gyilkosság elkövetése után önként jelentkezett a csendőrségnél, ahol letartóztatták.

— **Köszönetnyilvánítás.** Kedves kötelesegemnek tartom nőmnek súlyos betegségből történt szerencsés felépülése alkalmából *dr. Keppich* Jakab orvos urnak fáradhatlan szorgalmas látogatásáért és kiváló szakértelmű kezeléséért hálás és őszinte köszönetemet nyilvánítani. *Spiteler* Rudolf, a Gyulai házikenyér-sütőde tulajdonosa.

— **Honvédzenekar a Fehér Keresztben.** Ma este a Fehér Kereszt szálloda télikertjében a nagygyakorlatok alkalmával ezredével Aradon átvonuló szegedi II-ik honvédkerületi zenekar hangversenyzett. A hangversenyt az ezred zenekara vasárnap este nyolc órakor megismétli.

— **A t. kereskedelmi- és irodai alkalmazottak figyelmébe!** Szeptember hó elején kizárólagosan csak már alkalmazásban levő, vagy volt kereskedők és irodisták részére egy esteli *könyvviteli és levelezési* tanfolyamot nyitok a Ziffer-féle írógépvállalattal kapcsolatban, 4 havi időtartamra, hol mérlegképes kettős könyvvitelben és magyar-, német levelezésben teljes kioktatásban részesülnek. Tandíj havi 10 kor. Jelentkezések csak szeptember 5-ig. Andrassy tér 7. Írógépvállalat. *Engel* Mór, az I. Magyar Papir Ipar r. t. volt irodafőnöke. 5478

— **Iskola beiratás közeledése.** Már most is sok vidéki szülő fordul meg Fischer Simon Nagy Áruházában, Arad, Szabadságtér 12. sz. alatt, ahol a legolcsóbban lehet beszerezni teljes gyermek kelengyét és iskolai szükségleti tárgyakat. Fischer Simon Nagyáruháza mindig kedvenc bevásárlási forrása marad az aradi és vidéki t. közönségnek. Ez nem is csoda, mert minden aktuális alkalommal igyekszik a t. vevőkörének bebizonyítani, hogy úgy a nagy választékkal, mint az olcsó árakkal bármelyik fővárosi áruházzal lépést tart. Különösen feltűnő olcsó árakban kaphatók gyermekek részére: fehérművek, kalapok, esőernyők, sapkák, harisnyák, iskola táskák, könyvszíjak, tolltartók, zsebkések, erszények, zsebkendők és még ezerféle, itt fel nem sorolható cikkek. 5139

— **Uj női divat salon.** Uri hölgyközönséget tisztelettel értesítem, hogy Aradon, Deák Ferenc-utca 8. szám alatt egy angol és francia női divattermet nyitottam. E téren hosszú külföldi szakismeretem biztosítékot nyújt, hogy a nagyra-becsült megrendelőim legkényesebb igényeit is mindenkor legjobban kielégítem. Kostümöket saját Párisból hozott eredeti modelljeim után készítek. Szíves pártfogást kérek *Lamensdorf* Zs. On parle Français Si parla Italiano.

— **Balla Frigyes** 18 év óta fennálló festőiskoláját Deák Ferenc utca 40/a sz. alatti hatalmas, új műtermében szeptember hó 1-én ismét megnyitja, és ott szakszerű oktatást nyújt a rajzolás és festés minden ágában. Előkézzát, szabadkézi- és mértani rajzból, különösen polgári iskolai tanulókat, magánkülömbözeti és javítóvizsgálatokra. Esti akt-szabadiskola. Jelentkezéseket elfogad naponta délelőtt 10-12, délután 4-6 óra között.

— **Gyurkovics** András kitűnően szervezett zenekara naponta újból a Fehér Keresztben játszik.

— Az orth. izr. hitközség előjárósága értesíti a hitfelekezetbelieket, hogy a nagy ünnepekre szóló imaházi belépőjegyek kiadása megkezdődött és naponta délután 4—7-ig a templomban átvehetők. A volt imaszékbeliek felhívtnak, hogy előjogukat szeptember hó 2-ig érvényesíteni sziveskedjenek, mivel a helyek tovább nem tartanak fenn. 5386

— Meghívó. Felkérjük a t. tag urakat, hogy f. hó 25-én vasárnap délután 4 órakor körhelyiségeinkben (Illés utca 75) tartandó rendkívüli közgyűlésünkön önkéntesen megjelenni sziveskedjenek. A III. ker. polg. kör elnöksége.

— Smyrna munkák a legjobb anyagból, három kivitelben, eredeti stilszerű mintákon. Női kézimunka különlegességek, a legcélsebb és legjobb kivitelben. Himző anyagok és kellek, rövidárak, harisnyák, keztyűk, szallagok, csipkék csak a legjobb minőségekben. Scherhag H. és fia cégnél, Hermann-palota, Telefon 941.

— Tanfy Ida zongoratanitónő tanítványai az órák beosztása végett lakásán találhatják délután 4-től 5-ig, augusztus hó 25-dikéi Attila-tér 4. sz.

— Iskola beiratások alkalmával ruha, haj és fogkefék, fésűk, intézeti tükörök, kazetták, iskolai táskák, zsebkönyvek, erszények, gyermek táskák, könyvszíjak stb. legnagyobb választékban és legolcsóbban Hegedűs Gyula üzletében Arad, Andrassy-tér 15. 4485

— Szilágyi és Diskant miskolci gépgyáros cég kiutó könyökszerkezetű és vízműmáru borsajtóira, valamint legújabb rovátkolt alumínium kupfergerű zuzógépére felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendő különösen a cég által feltalált és készített Kossuth, Hegyalja borsajtók, nemkülönben a nagyüzemi préseléshez készített Rákóczi kettős kosaru ajtók, melynél a régi világ fából készített prése zseniálisan egyesítve van a modern technika vívmányaival. A sajtók felső része acél, alsó része faszervezet. Ennélfogva a must sehol sem érintkezik vasréz-ekkel, hanem csak fával, ami a must színét, ízét, zamátját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi egri és pozsonyi II. mezőgazdasági, az 1906. évi nagyváradi, 1907. évi pécsi országos kiállításán a cég borsajtói külön első díjjal, aranyéremmel lettek kiutóztatva. A cég ingyenes árjegyzékét kíváncsira minden érdeklődőnek megküldi. 4518

— Végre nem okoz gondot, hogy hol vásároljuk meg legelőnyösebben üveg, porcellán és disznó tárgyakban szükségletünket, mivel Fischer Mór Andrassy-tér 20. alatt levő specialis üvegüzletében úgy ezen cikkek, mint alkalmi ajándékok és villanycsillárok legolcsóbban szereshetők be. Képekterekben legnagyobb választék, legolcsóbban elkészítetnek. Telefon 568.

— Lángné Keszler Izabella-féle négyosztályú magán elemi népiskolában beiratások szeptember 2., 3. és 4. éj délelőtt 10—12-ig eszközöltnak. Leány- és fiugyermekek is felvétetnek. Zrínyi utca 6, Magyar-ház.

— A világhírű Tetra hygienikus csecsemő és gyermek kelegye főraktár Scherhag H. és Fia cégnél — Hermann Palota. Gyári árák. Telefon 941. 5101

— Szabó-féle pármái ibolya szappan a legfinomabb mosdószappan azok közt, amiket eddig forgalomba hoztak. E szappan lágy habja az arcot üditi, tisztítja, finomítja. Nők és férfiak egyaránt kedvelik, mert többet ér, mint egy 2 koronás francia szappan. Egy drb. pármái ibolyaszappan 70 fillér. 3 drb. 2 kor. Kapható Aradon Vojtek és Weisz és Hanzu Nesztor droguistáknál. E szappan egyedül készítője Szabó Béla piperezappangyáros Miskolcon. 4041

— Figyelem! Ha olajfestményét, fényképét izlésesen és olcsón óhajta kereteztetni, kérem bizalommal Freimann József specialis képkeretezőhöz Arad, Weitzer János-utca 9. fordulni, mivel itt kizárólag képkeretezéssel foglalkoznak, s így legkényesebb igényeknek is megfelel. Dusan felszerelt képkeret raktár. Megyei, városi telefon 912. 3831

— Deutsch Sándor okl. táncitanító táncintézetét 1912. szeptember 3-án kedden az ipartestület dísztermében nyitja meg, melyre beiratkozásokat már most elfogad lakásán Bercsényi-M. utca 18. sz. a. A vasárnapi délutáni diákköln szeptember 15-én őszi kezdetét. 5138

— Egy Kárpáti-féle fejfájás elleni pastilla 5 perc alatt megszüntet mindenféle főfájást. 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszerárán Arad, Boros Béni-tér. 4676

— Használt tankönyveket legelőnyösebben vásárol Ingusznál csak a Weitzer-utczában. 5151

— Az Alföldi Gazdasági Egyesület Széchenyi felső kereskedelmi iskolája Budapesten f. é. szeptember 1-én nyílik meg. Az intézet: végzett növendékei elhelyezéséről is gondoskodik. Jelentkezhetni az Igazgatóságnál: Budapest, V. Személynök-u. 7. 5377

— „Tetra” egészségi habakelengye teljes választékban kapható Weisz és Benjámín cégnél Arad, Andrassy-tér 22. Telefon 635. 4085

— Aradmegye legújabb kézi térképe vászonra huzva 1 korona. Ingusz I. és fia könyvkereskedésében Arad. 5151

— A legmegbízhatóbbak a Messenger-boyok. Telefon 816.

— Dobozgyártó és könyvkötészeti műhely áthelyezés. Igen tisztelt megrendelőim! és a n. é. közönséget értesítem, hogy modernül berendezett dobozgyártó és könyvkötészeti műhelymet Deák Ferencz-utca 38. szám alá helyeztem át. Tisztelettel Sárosi István

— Felhívjuk olvasóink szíves figyelmét az Asztalos Sándor utcai Csipkedruháznak mai számunkban közzétett meglepően érdekes hirdetésére.

— Használt iskolakönyvek tiszta, kifogástalan kötésben, félárban kaphatók Kerpel Izso könyvkereskedésében.

— Francia és angol könyvek Kerpelnél.

VITA FORRÁS

Biztos gyógyszer: gyomor- és cukorbetegnek, köszvény hólyag- és vesebetegnek.

Félpohár VITA-forrás a gyomorfájást azonnal megszünteti.

A vállalat tulajdonosa: 3271

„CONSUM” kereskedelmi részvénytársaság

Budapest, VI., Teréz-körút 4. Telefon 10-18

Főraktár: Kardos Miklós ásványvízkereskedőnél Arad.

Kapható: Éles Ármán, Nagy Farkas, Dalmat Lajos, Dürr, Fejér Gyula stb. cégeknél.

MULATSÁGOK.

(=) Aradi dalosegyletek hangversenye. Az „A. ad. Acsev. Dalkör”, az Aradi „Máv. Dalegylet”, az Aradi „Ébredés Dalkör” és az Aradi „Gutenberg Dalegylet” Zinner Viktor, Szabócsky János, Vajkovics Dusan és Reiner Károly karnagyok vezetésével mellett folyó évi szeptember 1-én mélt. Urbán Iván főispán, Bárd András Károly, Dr. Fábry Sándor Acsev. vezérigazgató, Pfeiffer Gyula Máv. üzletvezető és Vajassy Lajos, Arad sz. kir. város polgármesterének vendöksége, Bárd Bedeusz Károly, Fényes Kálmán, Stauder József, Szemere Kálmán, Szudy Elemér, Dr. Vadász Ármán, Dr. Valkányi Rezső, Zima Tibor díszelnöksége alatt az aradi nyári színházban monstre dalosestélyt rendez a következő műsorral: Üdvözlő dal. Zoltai Mátyástól. Éneklük a dalosegyletek. Vándor dal. Riegerstól. Éneklük az A. Cs. E. V. Dalkör. Régi nóták. Lányi Ernőstól. Éneklük a Gutenberg Dalkör. Édes leánykám. Huber Károlystól. Éneklük az Ébredés Dalkör. Dalünnepe. Thrn Károlystól. Éneklük a M. Á. V. Dalegylet. „A két süket” bohózat. Jules Mainaux-stól. Személyek: Tarcza Adorján birtokos Kelly László, Soós Béni — Biner Ferenc, Éva leánya — Csendes Annuska, Tóbiás szolga — Kohut Béla. Történet Harsa birtokán. Oda bent a nagy korcsmában. Novák Károlystól. Ébredés Dalkör. Falu végén kurta korcsma. Arany Jenőstól. M. Á. V. Dalegylet. Eredeti népdalegylete. Lányi Ernőstól. Gutenberg Dalkör. Olasz saláta, tréfás dalmű. A. Cs. E. V. Dalkör. Zengjen a dal. Szegedi Endrőstól. Éneklük a dalegyletek. A konferencier szerepét Sulik Kálmán hirlapíró tölti be. Helyárák. A rendez nyári színházi helyárák. Jegyek előre válthatók a dalosegyletek elnökségénél, Bauer Gyula, ifj. Klein Mór és Weisz Leó üzletében és augusztus hó 31-én és szeptember hó 1-én a színházi pénztárnál. A hangverseny kezdete este 8 órakor.

NESTLÉ
gyermeklisztje

vízzel felfőzve
cser semők, gyermekek, valamint
gyomorbaajosok

régebevált tápláléka
50 év óta kipróbálva
és orvosilag ajánlva

Tiszta alpesi tejet

1 doboz 1 koron 80 fill.
minden gyógyszerárán
drogeriában kapható.
Prospektus ugyanott.

TARKASÁGOK.

(Sonka és tojás.) Egy falusi házaspár szállt meg egyik elsőrangú aradi hotelben. Reggelizni a kávéházba mentek. A pincér előzékenyen termett mellettük:

— Kávét, vagy teát parancsolnak?

A férj tagadólag rázta a fejét:

— Nem kérem, valami kompaktabb ételt!

— Vaját?

— Nem!

— Talán ham und eggs-et?

— Nem, arra most nincs gusztusom, hanem hozzon sonkát tojással!

(Kártya és lovak.) Lóversenyhistoria. Egy közismert pesti kártyásról szól. Az illető egy vagyont nyert már össze kártyán, de csak azért, hogy — a lóversenyen leadja. Tegnap megint nagy összeget adott le a turfon. Két újságíró ment hazafelé s épen róla kezdtek beszélni:

— Mit szólsz X.-hez? — szólt az egyik.

— Miért?

— Hát nem érdekes, hogy kártyán folyton nyer, a lóversenyen pedig veszít?

— Pedig ez egyszerű!

— Hogy-hogy?

— Na hallod! Hát keveri ő a lovakat?

(Samassa és a földesur fia.) Az elhunyt Samassa érsek híres volt igen finom és szarkasztikus megjegyzéseiről. Mikor még jelentéktelen plébános volt, találkozott a földesur jogász fiával, aki olcsó vicceket akart elstútni Samassa rovására.

— Ha nekem egy buta fiam volna, — szól a földesuri — biztosan papnak adnám.

— Ejnye, — mondja finom mosollyal Samassa, úgy látszik az ön kedves édesatyja másképp gondolkodott.

(Tiltott gyümölcsök.) A napokban közöltük egyik vidéki lapban megjelent regény részletét. Jeleztük, hogy csudaregények szoktak megjelenni. Persze hosszú folytatásokban. Izgató párbeszédekben. Sok humorral. Tragédiával. Szóval regényesen. Most az egyik makói lapból idézünk egy regényrészletet. Nagyon érdekes. Az a címe, hogy: *Tiltott gyümölcsök*. Ugye milyen kifejező. A regénynek különben most jelent meg a 128., azaz a százhuszonnyolcadik folytatása. A vége? Na azt a regény érdekessége miatt se áruljuk el. A regénynek a 128. ik folytatása íme, ilyen izgató:

Mayer káplán fölállt, odament Tóthnéhoz, gyöngöden átkarolta és alig érezhető csókot lehelt a homlokára.

— Esküszöm, hogy többé nem lesz rám panasza.

— Így szeretem magát, szépen szeliden és utálom, ha annyira hatalmába ejti az érzékiség. Tudná csak, hogy milyen csunya ilyenkor az ember, a szeme kimered, az orrlyukai kitágulnak, arca sápadt és olyan ijedten remeg minden tagja, hogy megrémül tőle az

ember. Most foglaljon helyet; én majd utánanézek a vacsorának.

— Még egy csókot a szájára, aztán nyugodtan allok hajnalig, vagy itéletnapig.

Maga elkoptatja még a számát is. Géza, maga egy csókkirály.

— Bár addig csókolhatnám, míg egészen elkopna, hogy ne találhasson benne gyönyörűséget senki más.

— Ugyan ki találna olyan nagyon? Talán az uram? No az nem olyan csók bolondja és tarthatnám elé a számát ameddig jól esik, míg az egyszer is megcsókolná.

Mayer megcsókolta az asszony száját, majd becézően beszélgetni kezdett.

— Most egy csókot a homlokára, aztán az ajkára... egyik szemére... másik szemére... Egy keresztet csókoltam föl, most még egy olvasónyi gyöngyszemet kéne hozzácsókolni.

— Hagyjunk máskorra is. No a viszontlátásra, majd jövők én nemsoká.

(Folytatása következik.)

Nemde, milyen izgató. Milyen eredeti. Mennyi csók. Milyen sokféle, milyen sok helyre. És — folytatása következik. Ó, nemcsak a csóknak. De a regénynek is.

Baromfivész elleni szer TYUKIN

használat után nincs többé baromfivész! napalatt megszüntet mindenféle ragályos betegséget.

Sok számon elismerő levél bizonyítja, orvosi bizonyítványok igazolják a szer kitűnőségét. Ahol ezen szert használják, ott baromfivész sincsen s hosszú időre vészmentesíti a baromfiakat, tyuk, lud kacsákat és galambokat.

A szer jóságáért szavatol a készítő. Szabadalmazva. — Törvényileg védve.

Minden üveghez külön használati utasítás. Ár: Egy literes üveg 4 korona, fél liter 2 kor. 20 fill. Megrendelhető az eladásra feljogosított

Hánzu Nestor

Vörös Kereszt-drogeria

Arad, Weitzer J.-u. 2.

Használjuk míg a vész fel nem lépett. Rendeljük meg azonnal.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Megbüntetett főszolgabíróné. Karánsebesről jelentik: Buhá József főszolgabíró feleségének ügyében ma tartották meg a tárgyalást az itteni járásbírósnál. Buháné ugyanis, mint megírtuk, néhány nappal ezelőtt családi perpatvarból kifolyólag megtámadta Gradinariu Koriolán ügyvédet az utcán és a napernyőjével elverte. A mai tárgyaláson, amely a főszolgabíróné kérelmére zárt volt, a bíróság Buhánét 200 korona pénzbüntetésre ítélte és arra kötelezte, hogy az ítéletet jogerőre emelkedés után valamelyik karánsebesi lapban közzétegye. Gradinariut a bíróság a vizsgálat alól felmentette.

AZ ÖREGEM

is mindig azt mondta, hogy szeplők elűzése, valamint finom, puha bőr és fehér teint elérésére és megővésére nincs jobb szappan, mint a világhírű „Steckenpferd” liliumtej-szappan. Védjegye „Steckenpferd”, készíti Bergmann & Co. cég Tetschen a/E. — Kapható minden gyógyszerár-, drogéria-, illatszerár- és minden szakmába vágó üzletben. Darabja 80 fillér.

— Hasonlóképpen csodálatosan beválik a Bergmann-féle „Manera” liliumtejkrem fehér és finom női kezek megővésére, ennek tubusa 70 f-ért mindenütt kapható.

781

TANÜGY.

Beírások az aradi iskolákban.

— Az igazgatók közlése. —

Arad, augusztus 24.

Az aradi kir. főgimnáziumban a javító vizsgálatok és magánvizsgálatok írásbeli része, pénteken, aug. hó 30-án d. e. 9 óra után veszik kezdetüket és tartanak az egész nap folyamán, d. e. 9—1-ig és d. u. 3—6-ig. A felvételi-, pótló- és magánvizsgálatok (szóbeli része) szombaton, aug. hó 31-én lesznek délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig. A rendes és magántanulók felvétele (beíratások), tekintettel az Arad környékén lefolyó nagygyakorlatokra — felső intézkedéssel — csak szeptember hó 12., 13. és 14. napjain reggel 9—12-ig és délután 3—5-ig eszközölhetnek az intézeti épület disztermében szept. hó 12-én délig csak az első osztályba vétetnek föl tanulók és pedig első sorban a helybeli illetőségűek. (A felvételhez szükséges tudnivalókat a múlt évi értesítőben találják az érdekeltek szülők.) Szept. hó 15-én vasárnap reggel 8 órakor lesz a róm. kath. tanulók ünnepélye, „Veni Sancte”-je a minoriták templomában és utána az isk. évet megnyitó ünnepély a disztermében, majd az isk. szabályok felolvasása és egyéb tudnivalók közlése az osztályokban, hol minden tanuló megjelenni tartozik. (A júliusban felvett tanulók a beíratási napokon az illető osztályfőnököknél beíratkozni tartoznak.) Szeptember 16-án a rendes előadások kezdetüket veszik. Az igazgatóság.

Az aradi állami főreáliskolában f. hó 30-án pénteken délelőtt 9 órától tartják a javító vizsgálatokat, a főfelvételi és pótvizsgálatok pedig 31-én, szombaton reggel 8 órakor kezdődnek. A beíratás szeptember három első napján délelőtt 9—12-ig, délután 3—5-ig az igazgatói irodában történik. A beírás alkalmával a tanulók szüleiknek, vagy azok helyettesének kíséretében jelentkeznek. Szeptember 15-én tartják az iskolaévet megnyitó ünnepélyt, szeptember 16-án megkezdődnek az előadások.

Az Aradvárosi Felső Kereskedelmi Iskolában a javító-vizsgálatok augusztus 31-én tartatnak. A beírások szeptember 1. 2. 3. és 4-én lesznek, délelőtt 9—12 óráig. A rendes előadások, miniszteri rendelet szerint, szeptember 16-án kezdődnek.

Az állami tanítóképző intézettel kapcsolatos gyakorló elemi fiúiskolában a beírások szeptember 14-én lesznek; a rendes tanítás szeptember 16-án kezdődik. Az igazgatóság.

Az aradvárosi kereskedő tanonciskolában (a Kazinczy utcai polgári fiúiskola épületében, az emeleten) a beíratások szeptember hó 2-től 7-ig mindennap délután 2-től 3-ig eszközölhetnek. Ugyanekkor tartatnak meg a javító vizsgálatok is. A tanítás szeptember 9-én veszi kezdetét.

(—) Az Országos Birói és Ügyészi Egyesület elnöke Grecksák Károly kuriai bíró a következőket közli velünk: Új egyetemi és főiskolai internátus nyílik meg szeptember hó 1-én Budán. Az intézet a Déli vasút szomszédságában, a Ráth György-utcában épült s 90 főiskolai hallgató kaphat benne jutányosan lakást, központi fűtéssel, villamos világítással és jó ellátást. Az új kollégium a legmodernebbül van berendezve, van több nagy társalgója, olvasó-zene és könyvtárterme, több fürdőszobája, több vívó- és tornaterme, sportpályája s napfürdőnek berendezett több helyisége. A diákszobák úgy vannak elhelyezve, hogy mind délről kapják a pormentes, tiszta, ózondús levegőt és a zajtól teljesen mentek. A szobák két személyre szólnak. Egy személy teljes ellátása egy iskolai évre önköltségi áron csak 150 korona. A délutáni német, francia és angol órák díjmentesek. Az igazgatóság ezután is felhívja gyermekeiket a fővárosban iskolázató szülők figyelmét azon kedvező körülményekre, melyek között a növendékek Budapesten egyetemi és főiskolai tanulmányaikat végzhetik. Az internátus lehető szabadságot ohajt adni az ifjaknak, mégis nagy súlyt fektet tanulmányi, erkölcsi és fizikai ellenőrzésükre. Bármely főiskolai hallgatók nyervek az intézetben felvételt — a felvételi díj 50 kor. P. ospektust szívesen küld az igazgatóság (I. Ráth György utca, Birói Főiskolai Kollégium), ahol felvételre is lehet jelentkezni.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Gazdag tengeri és burgonya termés.

— Hivatalos jelentés. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, augusztus 24.

A földművelésügyi minisztérium ma délután félkettőkor közzétett jelentése szerint a kukoricából 4,306.449 katasztrális holdon tavalyi 34.9 millió métermázsza terméssel szemben 51.056.973 métermázsza termés várható. A burgonyából 53.779.854 métermázsza termést várnak a tavalyi 44.4 millió métermázszaival szemben.

A jelentés felemlíti, hogy a tengeri fejlődése az utóbbi hetekben járt bő eső sok helyen kedvező hatással volt és hogy a csöképződés ellen leginkább csak a Nagyalföld ama részeiből hallatszik panasz, ahol a júliusi szárazságtól szenvedett a növény, egyebütt főleg a késői tengeri mindenütt szép magas és elég csöves, de a már hosszabb idő óta tartó szokatlanul hűvös időjárás miatt attól tartanak a gazdák, hogy az ez idő szerint még időközepesnek mutakozó termés-kilátás csökkenni fog s további hűvös időjárás esetén a csövek nem tudnak jól megérni.

A gyakori csapadék egyébként a gazdasági munkálatokat, különösen a még sok helyen folyamatban levő cséplést hátráltatta s így a cséplést jórészt még csak az Alföldön és itt is inkább csak a kisgazdáknál fejezték be. A királyhágón-tuli s más magasabb hegyvidéki vármegyékben csak most aratják a zabot s így a cséplés eredménye meg nem ismeretes mindenütt, de remélik, hogy a legközelebbi hivatalos termésjelentésig a cséplés az ország legnagyobb részében befejezést nyer.

— Az építőipari válság Aradon Ismerttük az aradi építőiparos-szövetség kérvényét, amelyben felhívja a város közönségének figyelmét a közeljövőben beállható építő ipari válságra és azt kéri, hogy közmunkák létesítésével segítsen az ipar súlyos helyzetén a törvényhatóság. A tanács az építészeti bizottságnak adta ki véleményadás céljából a kérvényt.

SALVATOR

kiváló bór- és
lithiumos
gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvény-nél, cukorbetegség-nél, vörheny-nél, emésztési és légzési szervek hurutjainál kitűnő hatású. — Természetes vasmentes savanyuvíz.

Kapható ásványvízkorlátozásokban és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST

Sajó-Lipóci Salvatorforrás-villásút, Budapest, V. Radófi-rakpart 8.

NEUMANN M.

uri szabó

es. és kir. udvari és kamara szállító

férfi-, fiu- és leánykaruha telepe

Arad.

5111

Elősmert legjobb minőségű áruk.
Külön osztály mértékszerinti megrendelésekre.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, augusztus 24.

Készáru.

Amerika 1/2-el magasabb. Kinálát, vételkedv megfelelő, 6 ezer mm. 5 fillérrel magasabb.

Határidő.

	Déli zárlat	2 órai zárlat
Buza 1912 októberi	11.57 - 11.58	11.54 - 11.55
Buza 1913. áprilisi	11.96 - 11.97	11.95 - 11.96
Rozs 1912. októberi	9.71 - 9.72	9.69 - 9.70
Tengeri 1912 aug.	9.80 - 9.81	9.80 - 9.81
Tengeri 1913. májusi	7.82 - 7.83	7.3 - 7.74
Zab 1912. októberi	10.18 - 10.19	10.15 - 10.16

Az árak 50 kilónként számítva.

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycsarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1912. augusztus 24.

Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos	—	—	—	10.35 - 10.40
77	—	—	—	10.45 - 10.50
78	—	—	—	10.55 - 10.60
79	—	—	—	10.60 - 10.65

Buza (Temesvári keresk. áru):

75 kilogrammos	—	—	—	10.35 - 10.40
Rozs	—	—	—	8.65 - 8.70
Arpa	—	—	—	9.00 - 9.10
Zab	—	—	—	9.20 - 9.30
Tengeri	—	—	—	9.30 - 9.35

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

— Augusztus 24. —

Magyar aranyjárdék 40/0	—	—	—	107.50
Magyar koronajárdék 40/0	—	—	—	87.05
Magyar koronajárdék 3 1/2 0/0	—	—	—	76.75
Magy. földteherm. kötvény 40/0	—	—	—	87.—
Horváth-szlavon földteherm. kötvény	—	—	—	89.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	—	—	—	213.—
Tiszaszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	—	—	—	143.—
Osztrák járadék papírban	—	—	—	87.20
Osztrák járadék ezüstben	—	—	—	90.20
Osztrák járadék aranyban	—	—	—	112.75
Osztrák koronajárdék 40/0	—	—	—	87.10
1880. évi osztrák államsorsjegy	—	—	—	158.—
Osztrák-magyar bankrészvény	—	—	—	20.75
Magyar hitelbank-részvény	—	—	—	850.50
Osztrák hitelintézeti részvény	—	—	—	645.50
Osztr.-magy. államvasuti részvény	—	—	—	711.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	—	—	—	19.08
Német birodalmi márka	—	—	—	117.25
Londoni vista	—	—	—	241.25
Páris vista	—	—	—	95.35
10 márkás arany	—	—	—	23.55

Kőbányai sertéspiac.

— Augusztus 24. —

Augusztus 23. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 160—163 fillér. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 164—166 fillér. Közép (páronként 240—280 klg.) 172—176 fillérig.

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

APOLLO SZÍNHÁZ

az Andrassy-téri új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi színpadja

Ma vasárnap, 1912. augusztus 25-én:

1. Maiken szigete. Természetutáni felvétel. — 2. A bíró lelkiismeretfurdalása. Megható dráma. — 3. A kis kedvenc. Humoros. — 4. Proletárok. Szociális dráma 3 felvonásban.

Az előadások kezdete délután 2 órától folytatódagosan 11-ig tartatnak. — Helyárak: Páholy, ülésenként 1 kor., zártszék 1 kor., I-ső hely 80 fillér, II-ik hely 60 fillér, III-ik hely 40 fillér, IV-ik hely 20 fill. Műsort ingyen kapni a jegyszedőknél. — Saját zenekar. — Rubatár. — Buffet.

URÁNIA

Mozgófénykép színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma vasárnap, 1912. augusztus 25-én

1. Brinken hadnagy és a felkelők. Dráma. — 2. A kihalt szót menyasszony. Kacagtató. — 3. Gaumont ujság 26. — 4. Willi mint matróz. Humoros. — 5. A szerelem remétéje. Dráma.

Előadások kezdete délután 2 órától folytatódagosan este 11 óráig.

NYILTTÉR.*

Nyilvános köszönet.

Alulírott Till Ignác indítva érzem magamat, hogy hálás köszönetemet fejezzem ki a Magyar Élet és Járadék biztosító intézet, mint szövetséget Igazgatóságának azon méltányos eljárásáért, hogy néhai nóm, szül. Stercz Mariska utáni biztosított összeget az okmányok bemutatása után nekem azonnal készpénzben kifizette.

Kedves kötelezettséget teljesítek, midőn a fentnevezett humanus intézetet kártársaim és emberbarátaimnak legmelegebben ajánlom.

Kelt Arad, 1912. augusztus hó 24-én.

Előttünk:

5468

Mautner Gyula

Till Ignác,

Glück Manó

máv. kalauz.

Tartozik ■ Követel

praktikus

kézi zsebfüzet

kapható az

Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Ára 20 fillér.

Telefon

városi és megyei

Telefon

902.

902.

FÉLÁRU
SZÉP, TISZTA
ÚJ BEKÖTÉSÜ
ISKOLAKÖNYVEK

LEGÚJABB KIADÁSBAN.
LEGELŐNYÖSEBBEN KAPHATÓK

DÉCSI GÉZA

KÖNYVÜZLETÉBEN NÁDASDY-PALOTA.

Női

A Pozsonyi Kereskedelmi és Iparkamarától
fenntartott nyilvános, három évfolyamu
Felső Kereskedelmi Iskola Pozsonyban

Érettségi vizsgálat. Állásbiztosítás. Internátus.
Értékesítőt kívánatra küld: az Igazgatóság.

Okvetlen

szerezze be cipő-, kalap-, uri divat- és
ruhaszükségletét

Korányi

Jenő nagyruházában, Szabadság-
tér. Meglepő olcsó árak. Óriási
választék. 5441

Legjobb üdítő ital

6997

Nyári színes cipők és angol tennis

CZIPŐK

Engelhardt Chassalla SZANDALLOK

már megérkeztek!!

Valamint a világhírű

SALAMANDER-CIPŐK

Hegységárban.

1901

K 16-50 és K 20-50 árban

Kizárólag

WEINBERGER JÁNOS-NÁL

Arad—Temesvár kaphatók.

Képes árjegyzék díjtalanul.

Andrássy-tér 20. sz. Fischer Eliz-palota A Budapesti Csipke Áruház fiók üzlete.

Gazdasági írnok

jóírású földmives iskolát végzett, 1-2 évi gyakorlattal

alkalmazást nyer

szeptember 1. esetleg későbbi belépésre Vajda Zsigmond kunagotai gazdaságában u. p.

Magyar-Bánhegyes. 5416

Villanyvilágítást

csengő és motorberendezéseket, csillárokkal együtt olcsón szerel és szállít

1881

Kalmár

Balogh-utca.

Kávéház-megnyitás!

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a n. é. közönséget, ismerőseim és barátaimat, hogy a volt NEWYORK-kávéházat (Deák Ferenc és Fábian-utca sarkán) átvettem és azt teljesen újonnan átalakítva, a n. é. közönség teljes kényelmére berendezve

„TURUL“-kávéház

címmel saját nevem alatt 1912. augusztus 25-én délután megnyitom. Főtörökvésem most is, mint a múltban oda fog irányulni, hogy t. vendégem teljes megelégedését kiérdemljem. Hideg ételek, valamint tisztán kezelt kávéházi italok mindenkor a legpontosabban lesznek kiszolgálva. Reggelig nyitva! Naponta cigányzene! Szíves támogatás ker. kitűnő tisztelettel 5415

Havancsák József, kávé.

Andrássy-tér 8. számú házban egy

üzlethelyiség

— különösen dohánytőzsdének alkalmas — folyó évi november hó 1-ére

kiadó.

Bővebbet az „Aradi Közlöny“ kiadóhivatalában József főherceg-ut 22.

Egyéves
gyalogos önkéntesi
teljes felszerelés
jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Izr. Fiuinternátus

Arad, Chorin Áron-utca 1.

Modernül berendezett intézet.

Felvesz

rendes és magántanulókat

Gondos, családias, vallásos nevelés és szigorú felügyelet.
Zongora használat.

5003

Prospektust készséggel küld az igazgatóság. Telefon 903.

V. 1449/17. 1911. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cikk 102. §-a értelmében ezennel közölni teszi, hogy az aradi kir. járásbíróság 1911. V. 1449/17. számú végzése által Kossak Sándorné és érdektársai végrehajtató javára 7150 korona tőke és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírósággal lefoglalt és 726 koronára becsült házi eszközök, berendezések és villanylámpákból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Aradon, Weitzer János-utca 3. szám alatt leendő eszközleltára 1912-ik évi augusztus hó 26-ik napjának délután 6 órája határidőül kiűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érített ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cikk 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1912. évi augusztus hó 7. napján.

Török Dénes,
bíróági végrehajtó.

5424

A hölgyközönség figyelmébe ajánlja az őszi idényre

ujdonságokkal felszerelt raktárát. Női-, férfi- és gyer-

mek harisnyák, schállok, válkendők, selymek, oszp-

2811

kék, szalagok, keztyűk és az összes szabó kellékek.

Értesítés!

Megérkeztek a legújabb
női modell-, plüs-, bársony-,
dublé- és posztó-kalapok
rendkívül meglepő olcsó árakban.

Férfi divat: nyulszőr-, kemény-
és puha-kalapokból nagy raktár.

Iskolai fiu-gyermekkalapokból 3000
darabot olcsón elárulok 2 korona-
tól kezdve 3 koronaig minden
divat színben. Ugyanígy minden
kalapjavítások és festések a leg-
újabb modell után elvállalok.

Tisztelettel 1653

Bittenbinder Konrád

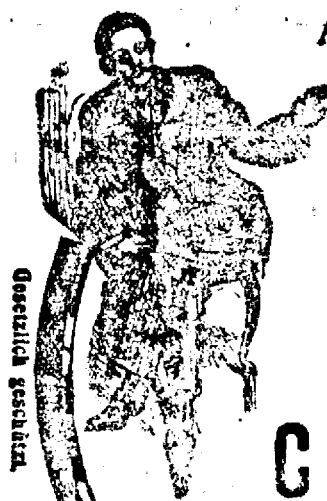
első aradi villanyerőre berendezett
kalapgyártás nag, ban és kicsinyben

Arad, Deák Ferenc-u. 42.

A Fehér Kereszt szállodával szemben.

THE VERA

American Shoe

A jelenkor
legtökéletesebb,
legkényelmesebb,
és legtartósabb
amerikai

cipője

Arad, hölgyek- gy- rmekek részére
Kerjen képes árjegyzéket.

Made by
Rice & Hutchins
Boston, Mass. U.S.A.

Egyedüli raktár:

Buchsbaum és Társa Arad.

Telefon 442.

Telefon 442.

16786—1912. kh.

Hirdetmény.

Folyó évi augusztus 16-tól 30 ig terjedő időben a honvédség harc-szerű távirgyakorlatot fog tartani. Felhívom a lakosságot, hogy a ka-tonaság által ideiglenesen kiépített (lefektetett) táviró és távfeszvélő vonalak rongálásáól tartózkodjanak, mert minden ezen katonai táviró vonalakon esetleg üzemi-
varó és gátló cselekményekért büntetett lehetnek.

Arad, 1912. évi aug. hó 12 én.

Greén,
h. főkapitány.

Iskolakönyvek

tartós bekötését szolid árak mellett vállalja az

Aradi Nyomda Részvénytárs.

könyvkötészete, József főherceg ut 22. szám.

Aradi Nyomda

Részvénytársaság

készít

névjegyet

elefántcsontpapíron

nyomva

divatos kivitelben.

M. kir. Államvasutak.

Arad-Hegyaljai H. Á. M. V.

Nyári menetrend.

Érvényes 1912. május 1-től.

Arad-Budapest.									
Állomások	Szv. I. III.	Gy. I. II.	Gy. I. II.	Szv. I. III.	Gy. I. II.	Gy. I. II.	Szv. I. III.	Gy. I. II.	Szv. I. III.
Arad	5:02	6:30	8:20	11:42	4:16	4:51	9:24		
Sokorósa	5:05	6:33		11:58	4:19	5:08	9:33		
Kürtös	5:08	6:36		12:11	4:35	5:25	10:00		
Lókosháza	5:11			12:26		5:44	10:14		
Bánhid majr	5:14			12:32		5:51			
Országút	6:02					5:56			
Kötégyháza	6:10	7:15	9:03	12:42	4:59	6:05	10:41		
Ujkigyós	6:11	7:16	9:04	12:47	5:00	6:09	10:47		
Békés-Csaba	6:24			1:00		6:41	11:01		
Békés-Földvár	6:35	7:34	9:23	1:11	5:19	6:57	11:13		
Mosonborsány	6:43	7:45	9:28	1:31	5:22	7:15	11:35		
Gyoma	6:56			1:44	5:38	8:00	11:56		
Mosonborsány	6:57			1:47	5:35	8:05	11:53		
Gyoma	7:07	7:55		1:58	5:42	8:16	12:05		
Mosonborsány	7:31	8:15	10:06	2:21	6:02	8:38	12:37		
Pusztapata	8:01	8:44	10:38	2:59	6:31	9:25	1:05		
Pusztapata	8:02	8:45	10:39	3:06	6:32	9:26	1:10		
Szajol	8:24	9:08		3:27		10:12	1:33		
Szajol	8:35	9:08		3:38		10:23	1:43		
Szajol	8:48	9:16	11:09	3:40	7:03	10:37	1:57		
Szajol	9:07	9:28	11:22	4:06	7:16	10:52	2:11		
Szajol	9:40	9:55	11:29	4:27	7:23	1:05	2:17		
Szajol	10:03	9:51	11:45	4:49	7:35	2:23	3:15		
Szajol	10:05	9:52	11:47	4:51	7:36	2:25	3:17		
Szajol	10:20			5:08		2:31	3:23		
Szajol	10:30			5:20		2:43	3:33		
Szajol	10:54	10:23	12:16	5:46	2:13	3:38	3:53		
Szajol	11:11			6:08			4:17		
Szajol	11:25	10:44	12:39	6:14		4:23	4:23		
Szajol	11:39			6:28		4:36	4:36		
Szajol	11:47			6:32		4:40	4:40		
Szajol	11:58		12:57	6:41	9:05	4:48	5:05		
Szajol	12:17			7:07	9:16	5:08	5:25		
Szajol	12:23			7:13		5:10	5:26		
Szajol	12:30	11:30	1:25	7:21	9:26	5:18	5:34		

Török-Arad.									
Állomások	Szv. I. III.	Gy. I. II.	Gy. I. II.	Szv. I. III.	Gy. I. II.	Gy. I. II.	Szv. I. III.	Gy. I. II.	Szv. I. III.
Török	3:15	3:51	10:57	2:05	4:12				
Gyulafehérvár	3:22	4:18	11:16	2:30	4:18				
Alvinc	3:35	4:45	11:32	2:49	4:31				
Szászváros	3:53	4:45	11:48	3:03	4:45				
Piski	4:21	5:33	12:24	4:06	10:11				
Déva	4:53	6:14	12:44	4:21	11:13				
Mareilly	5:08	6:30	12:57	4:37	11:28				
Zám	5:35	7:11	1:25	5:11	12:28				
Sobors	6:00	7:44	1:51	5:50	1:03				
Mareilly	6:28	8:16	2:19	6:23	1:34				
Mareilly	6:53	8:58	2:48	7:02	2:05				
Konop	7:15	9:37	3:18	7:23	2:36				
Milova-Odv.	7:38	9:25	3:41	7:46	3:01				
M. Radna	7:53	9:44	3:58	8:01	3:16				
Radnabánya	8:14	9:52	4:18	8:23	3:31				
Opalos	8:21	10:00	4:25	8:31	3:38				
Opalos meglát	8:28			8:38	3:45				
Győrök Mész	8:38	10:14		8:48	3:55				
Mareilly	8:53	10:25		8:53	4:00				
Othalom	9:08	10:38		9:08	4:15				
Arad	9:21	10:50	4:31	9:21	4:31				

Arad-Temesvár-Jászvásár.									
Állomások	Szv. I. III.	Gy. I. II.	Gy. I. II.	Szv. I. III.	Gy. I. II.	Gy. I. II.	Szv. I. III.	Gy. I. II.	Szv. I. III.
Arad	6:15	12:37	4:33	7:10					
Ujrad	6:26	12:49	4:45	7:21					
Nemetség	6:42	1:05	5:03	7:37					
Vinga	6:55	1:18	5:19	7:50					
Orczifalva	7:06	1:29	5:30	8:01					
Orczifalva	7:16	1:40	5:40	8:13					
Szentandras	7:28	1:53	5:52	8:25					
Temesvár-Jv.	7:45	2:10	6:09	8:42					

Budapest-Arad.									
Állomások	Szv. I-III.	Gyv. I-II.	Szv. I-III.	Gyv. I-II.	Szv. I-III.	Gyv. I-II.	Szv. I-III.	Gyv. I-II.	Szv. I-III.
Budapest kpu....	11:25	7:05	7:50	2:00	12:20	5:00	9:10		
Kőbánya felső p. u.	11:31		8:01		12:30		9:16		
Békés ...	11:41	7:21	8:09	2:13	12:38	5:14	9:24		
Maglód ...	12:13	7:40	8:35		1:04	5:28	10:00		
Gyomrő ...	12:28		8:43		1:21		10:14		
Mende ...	12:32		8:51		1:30		10:24		
Taplószőlő-Táplószőlő	12:32		9:04		1:46		10:37		
Taplószőlő ...	12:32		9:15		1:58		10:49		
Nagykát ...	12:32	8:19	9:36	3:04	2:23	6:13	11:03		
Taplószőlő ...	12:32		9:55		2:44		11:24		
Taplógyörgye ...	12:32		10:05		2:55		11:35		
Ujrad ...	12:32	8:50	10:19	3:34	3:12	6:45	12:13		
Ujrad ...	12:32	8:51	10:23	3:35	3:15	6:45	12:13		
Szajol ...	12:32	9:09	10:45	3:53	3:41	7:03	12:13		
Szajol ...	12:32	9:23	11:09	4:00	4:05	7:16	12:13		
Szajol ...	12:32	9:38	11:25	4:14	4:24	7:29	12:13		
Szajol ...	12:32		11:37		4:38	7:31	12:13		
Szajol ...	12:32		11:48		4:52	7:45	12:13		
Szajol ...	12:32		12:03	4:45	5:13	7:58	12:13		
Szajol ...	12:32		12:10	4:46	5:24	8:09	12:13		
Szajol ...	12:32		12:33	5:05	5:53	8:17	12:13		
Szajol ...	12:32		12:40	5:06	6:03	8:27	12:13		
Szajol ...	12:32		1:04		6:15	8:37	12:13		
Szajol ...	12:32		1:13	5:34	6:27	8:49	12:13		
Szajol ...	12:32		1:16	5:36	6:31	8:53	12:13		
Szajol ...	12:32		1:29	5:47	6:44	9:05	12:13		
Szajol ...	12:32		2:05	5:57	6:56	9:17	12:13		
Szajol ...	12:32		2:17		7:13	9:29	12:13		
Szajol ...	12:32		2:29	6:15	7:25	9:39	12:13		
Szajol ...	12:32		2:34	6:17	7:37	9:41	12:13		
Szajol ...	12:32				7:47	9:51	12:13		
Szajol ...	12:32				7:57	10:01	12:13		
Szajol ...	12:32				8:07	10:11	12:13		
Szajol ...	12:32				8:17	10:21	12:13		
Szajol ...	12:32				8:27	10:31	12:13		
Szajol ...	12:32				8:37	10:41	12:13		
Szajol ...	12:32				8:47	10:51	12:13		
Szajol ...	12:32				8:57	11:01	12:13		
Szajol ...	12:32				9:07	11:11	12:13		
Szajol ...	12:32				9:17	11:21	12:13		
Szajol ...	12:32				9:27	11:31	12:13		
Szajol ...	12:32				9:37	11:41	12:13		
Szajol ...	12:32				9:47	11:51	12:13		
Szajol ...	12:32				9:57	12:01	12:13		
Szajol ...	12:32				10:07	12:11	12:13		
Szajol ...	12:32				10:17	12:21	12:13		
Szajol ...	12:32				10:27	12:31	12:13		
Szajol ...	12:32				10:37	12:41	12:13		
Szajol ...	12:32				10:47	12:51	12:13		
Szajol ...	12:32				10:57	13:01	12:13		
Szajol ...	12:32				11:07	13:11	12:13		
Szajol ...	12:32				11:17	13:21	12:13		
Szajol ...	12:32				11:27	13:31	12:13		
Szajol ...	12:32				11:37	13:41	12:13		
Szajol ...	12:32				11:47	13:51	12:13		
Szajol ...	12:32				11:57	14:01	12:13		
Szajol ...	12:32				12:07	14:11	12:13		
Szajol ...	12:32				12:17	14:21	12:13		
Szajol ...	12:32				12:27	14:31	12:13		
Szajol ...	12:32				12:37	14:41	12:13		
Szajol ...	12:32				12:47	14:51	12:13		
Szajol ...	12:32				12:57	15:01	12:13		
Szajol ...	12:32				13:07	15:11	12:13		
Szajol ...	12:32				13:17	15:21	12:13		
Szajol ...	12:32				13:27	15:31	12:13		
Szajol ...	12:32				13:37	15:41	12:13		
Szajol ...	12:32				13:47	15:51	12:13		
Szajol ...	12:32				13:57	16:01	12:13		
Szajol ...	12:32				14:07	16:11	12:13		
Szajol ...	12:32				14:17	16:21	12:13		
Szajol ...	12:32				14:27	16:31	12:13		
Szajol ...	12:32				14:37	16:41	12:13		
Szajol ...	12:32				14:47	16:51	12:13		
Szajol ...	12:32				14:57	17:01	12:13		
Szajol ...	12:32				15:07	17:11	12:13		
Szajol ...	12:32				15:17	17:21	12:13		
Szajol ...	12:32				15:27	17:31	12:13		
Szajol ...	12:32				15:37	17:41	12:13		
Szajol ...	12:32				15:47	17:51	12:13		
Szajol ...	12:32				15:57	18:01	12:13		
Szajol ...	12:32				16:07	18:11	12:13		
Szajol ...	12:32				16:17	18:21	12:13		
Szajol ...	12:32				16:27	18:31	12:13		
Szajol ...	12:32				16:37	18:41	12:13		
Szajol ...	12:32				16:47	18:51	12:13		
Szajol ...	12:32				16:57	19:01	12:13		
Szajol ...	12:32				17:07	19:11	12:13		
Szajol ...	12:32				17:17	19:21	12:13		
Szajol ...	12:32				17:27	19:31	12:13		
Szajol ...	12:32				17:37	19:41	12:13		
Szajol ...	12:32				17:47	19:51	12:13		
Szajol ...	12:32				17:57	20:01	12:13		
Szajol ...	12:32				18:07	20:11	12:13		
Szajol ...	12:32				18:17	20:21	12:13		
Szajol ...	12:32				18:27	20:31	12:13		
Szajol ...	12:32				18:37	20:41	12:13		
Szajol ...	12:32				18:47	20:51	12:13		
Szajol ...	12:32				18:57	21:01	12:13		
Szajol ...	12:32				19:07	21:11	12:13		
Szajol ...	12:32				19:17	21:21	12:13		
Szajol ...	12:32				19:27	21:31	12:13		
Szajol ...	12:32				19:37	21:41	12:13		
Szajol ...	12:32				19:47	21:51	12:13		
Szajol ...	12:32				19:57	22:01	12:13		
Szajol ...	12:32				20:07	22:11	12:13		
Szajol ...	12:32				20:17	22:21	12:13		
Szajol ...	12:32				20:27	22:31	12:13		
Szajol ...	12:32				20:37	22:41	12:13		
Szajol ...	12:32				20:47	22:51	12:13		
Szajol ...	12:32				20:57	23:01	12:13		
Szajol ...	12:32				21:07	23:11	12:13		
Szajol ...	12:32				21:17	23:21	12:13		
Szajol ...	12:32				21:27	23:31	12:13		
Szajol ...	12:32				21:37	23:41	12:13		
Szajol ...	12:32				21:47	23:51	12:13		
Szajol ...	12:32				21:57	24:01	12:13		
Szajol ...	12:32				22:07	24:11	12:13		
Szajol ...	12:32				22:17	24:21	12:13		
Szajol ...	12:32				22:27	24:31	12:13		
Szajol ...	12:32				22:37	24:41	12:13		
Szajol ...	12:32				22:47	24:51	12:13		
Szajol ...	12:32				22:57	25:01	12:13		
Szajol ...	12:32				23:07	25:11	12:13		
Szajol ...	12:32				23:17	25:21	12:13		
Szajol ...	12:32				23:27	25:31	12:13		
Szajol ...	12:32				23:37	25:41	12:13		
Szajol ...	12:32				23:47	25:51	12:13		
Szajol ...	12:32				23:57	26:01	12:13		
Szajol ...	12:32				24:07	26:11	12:13		
Szajol ...	12:32				24:17	26:21	12:13		
Szajol ...	12:32				24:27	26:31	12:13		
Szajol ...	12:32				24:37	26:41	12:13		
Szajol ...	12:32				24:47	26:51	12:13		
Szajol ...	12:32				24:57	27:01	12:13		
Szajol ...	12:32				25:07	27:11	12:13		
Szajol ...	12:32				25:17	27:21	12:13		
Szajol ...	12:32				25:27	27:31	12:13		
Szajol ...	12:32				25:37	27:41	12:13		
Szajol ...	12:32				25:47	27:51	12:13		
Szajol ...	12:32				25:57	28:01	12:13		
Szajol ...	12:32				26:07	28:11	12:13		
Szajol ...	12:32				26:17	28:21	12:13		
Szajol ...	12:32				26:27	28:31	12:13		
Szajol ...	12:32				26:37	28:41	12:13		
Szajol ...	12:32				26:47	28:51	12:13		
Szajol ...	12:32				26:57	29:01	12:13		
Szajol ...	12:32				27:07	29:11	12:13		
Szajol ...	12:32				27:17	29:21	12:13		
Szajol ...	12:32				27:27	29:31	12:13		
Szajol ...	12:32				27:37	29:41	12:13		
Szajol ...	12:32				27:47	29:51	12:13		
Szajol ...	12:32				27:57	30:01	12:13		
Szajol ...	12:32				28:07	30:11	12:13		
Szajol ...	12:32				28:17	30:21	12:13		
Szajol ...	12:32				28:27	30:31	12:13		
Szajol ...	12:32				28:37	30:41	12:13		
Szajol ...	12:32				28:47	30:51	12:13		
Szajol ...	12:32				28:57	31:01	12:13		
Szajol ...	12:32				29:07	31:11	12:13		
Szajol ...	12:32				29:17	31:21	12:13		
Szajol ...	12:32				29:27	31:31	12:13		
Szajol ...	12:32				29:37	31:41	12:13		
Szajol ...	12:32				29:47	31:51	12:13		
Szajol ...	12:32				29:57	32:01	12:13		
Szajol ...	12:32				30:07	32:11	12:13		
Szajol ...	12:3								

Wajdits György

gyógyszertára

Arad, Kápolna- és Lipót-u. sarkán

Felhívom a nagyérdemű hölgyközönség szíves figyelmét az általam specialisan készített ártalmatlan

„Turul” arckenőcs és puderre, melynek rövid használata meglepő.

Egy téglya „Turul” arckenőcs 1 korona.

Egy doboz „Turul” Poudre 1 korona 20 fillér.

Egy doboz „Turul” szappan 70 fillér.

Mindentféle bel- és külföldi speciális gyógy- és kötszerek nagy választékban kaphatók.

Vendéglő és szálloda átvétel.

Igen tisztelt volt vendégeimet és a n. é. közönséget értesítem, hogy a Boczkó-utca 8. szám alatt levő

Vashid szálloda és vendéglőt

megvettem. Állandóan kaphatók tiszta és olcsó szobák, magyaros étek és tisztán kezelt hegyaljai borok továbbá naponta frissen csapolt kőbányai sör.

Főtörökvesem lesz, hogy szolid és előzékeny kiszolgálással nagyrabecsült vendégemet legjobban kielégíthessem.

Szíves további pártfogást kérek 5213

Weisz Jakab

Gögsipgyulladás hurut és elhanyagolt csúzlázban szenvedőknek különös figyelmébe.

Elhanyagolt, vagy rosszul kezelt náthának utóvégre is gögsipgyulladás az eredménye, szerencse még ha nem végződik tudóbajjal. Időnként az egész szervezetet megáztató köhögési rohamok veszik elő az embert, melynél fogva az alvás lehetetlenné válik és az érverés lázas lesz. A legkisebb megfázás még fokozza a fájdalmakat. Sajnos, azonban tény, hogy gyakran gümők képződnek, ezek a tüdőt elrekesztik; a felbomlási időszakban a megsemmisülés okai lesznek, nagy mennyiségű anyag vesztését okozzák és sejt név alatt lesznek ismeretessé.

A beteg levert, de nem szenved és folyton bánatos hangulatú. Köpése előbb fehér, habos és gyöngyházszínű, majd lassan nyer színben, mitől semmi jó sem remélhető, míg végre az utolsó időszakban szürkés sárga. Léte egy hosszú soradás és teljes öntudattal mulik ki.

Egy hosszadalmas náthánál soha sem elég elővigyázatos az ember, még kevésbé egy kezdetleges gögsipgyulladásnál. Azért is a rosszulétet addig kell megakadályozni, míg nagyobb baj nem válik belőle.

A tüdóbaj bacillussai a „Goudron-Guyot” által lesznek megsemmisítve.

A „Goudron-Guyot” rendes használata abban érvényesül, hogy rövid időn belül meggyógyítja a legmakacsabb hurutot és a már meggyökeresedett gögsipgyulladást is. Előfordult azonban az az eset is, hogy kifejlődött tüdóbajnak is elejét vette, amennyiben megakadályozza a tüdögümő felbomlását és a bacillusok szaporodását megátalja. Ránál egyszerűbb és erősebb szert nem is lehet előállítani.

Ha alkalom adtán az eredeti „Goudron-Guyot” helyett más gyártmány lenne Önöknek ajánlva, ne bízzanak benne, mert az ily gyártmány csak hasonlítást miatt kerül forgalomba. Elhanyagolt tüdóbaj, hurut, csúzláz és fuladás ellen mulhatatlanul szükséges a valódi Goudron-Guyot. Norvégiában növe tengeri fenyőfa különlegességéből készül és a feloldható kátrány feltalálóját saját gyártmánya. Ez a tény legyen elég-séges annak elismerésére, mennyivel hatásosabb az eddig produkált szerekhez képest. Tévedés elkerülése végett figyeljünk a védjegyre. A valódi „Goudron Guyot”-ra nagy piros betűkkel violet, zöld és piros alapon, keresztelve, van a Guyon név kitéve és ép így a cím: Maison Frère, 19. rue Jacob, Paris.

A gyógymód nem kerül 10 fillérnél többre naponként és használ.

U. J. Azon személyek, kik a kátrányt megszokni nem bírják a „Goudron-Guyot”-ot „Capsules-Guyot”-tal helyettesíthetik. 2—3 pasztillával étkezés után, az előbbi gyógymóddal hasonló eredményt érni el. Étkezés előtt, avagy közben ezen kapszulák könnyen emészthetők, a gyomorra a legjobb hatást gyakorolva, az egész szervezetet általános jólétet kezdítik elő.

A valódi „Guyot” kapszulák fehérek, melyek mindegyikén a Guyot név van fekete betűkkel rányomtatva.

Raktár: Maison Frère, 19. rue Jacob, Paris és az állam összes gyógyszerháza. Kapható Aradon: Földes Kelemen, Hajós Árpád, Vojtek Kálmán, Rozsnyay Máttyás gyógyszerészeknél és minden jó gyógyszerháztárban. Nagyban Arad és vidékén: Vojtek és Weisznál.

Értesítés!

DECSY PIROSKA

okleveles polg. isk. tanítónő, ki a felsőruha varrásban való jártasságot egy elsőrangú szalonban szerezte meg szept. hó 1-én

TANFOLYAMOT NYIT,

melyen urileányok a

5237

felsőruha- és fehérnemű szabás- és varrásban, műhímzésben,

egyéltalán a kézimunka bármely ágában nyerhetnek oktatást. A tanfolyam ezenkívül a

rajz és torna tanításra is kiterjed.

Jelentkezni lehet naponta délelőtt 11—12 óra között Erzsébet-körut 13/a. szám alatt.

Uj halüzlet Aradon

Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Aradon, Asztalos Sándor-utca 6. sz. alatt (a volt „arany ABC” mellett) folyó évi augusztus hó 22-én

halüzletet nyitunk

hol mindenkor élő és friss állapotban levő dunahal kapható, amit különösen a t. vendéglős urak figyelmébe ajánlunk. Főtörökvesünk mindig oda fog irányulni, hogy a nagyérdemű közönséget pontosan és jutányos napi árakon kiszolgáljuk, miért is szíves pártfogását kérjük. Teljes tisztelettel

Simon Farkas és Társa

5331

Vizellátási telepet

épít városoknak, faluknak, birtokoknak, villáknak, gyáraknak, kerteknek, stb. mint különlegességet

Első morva Vizvezeték és Szivattyutelep

ANT. KUNZ

cs. kir. udvari szállító Mährisch Weiss-kirchen.

Előnyös információk rendelkezésre állanak.

Hogy arca szép, fehér, üde és bájos legyen

Benzoetej-cremet

Kárpáti-féle

és Benzoetej-szappant

vegyen, mert ez a legtökéletesebb és legjobb ártalmatlan szépítőszert.

4671

Kárpáti János gyógyszerháztárban

Ha fáj a feje

használjon Kárpáti-féle pasztillát, mely 5—10 perc alatt megszabadítja bármilyen főtájástól és migréntől.

1 üveg 12 adaggal és utasítással 1 korona.

Kitűnő gyomortisztító és kellemes ízű a Kárpáti-féle

epehajtó,

mely minden fájdalom nélkül gyorsan és biztosan hat.

1 üveg ára utasítással 40 fillér. Postán 12 üveg bérmentve 4 kor. 80 fill.

Fenti szerek eredeti minőségben kizárólag az egyedüli készítőnél:

kaphatók Aradon, Boros Béni-tér 15. (Dengli-ház.)

Értesítés.

A n. 6. helybeli és vidéki közönség további szíves pártfogását kéri

Kiváló tisztelettel

4800

angoluriszabó műtermemet
József főherceg-ut 2. szám alól József főherceg-
ut 1-ső szám, 1-ső emeletre helyeztem át.

Tóth Ferenc.

ARADI ZENECONSERVATORIUM

(Szabadság-tér 21. sz.)

Beiratások folyó évi szeptember hó 1-én kezdődnek.

Fő tanszakok: Zongora, hegedű, magánének, gordonka és mély esedű.

Mellék tanszakok: Zeneelmélet (kötelező) összhangzattan, karének, kamarazene s kívánatra zenetörténet.

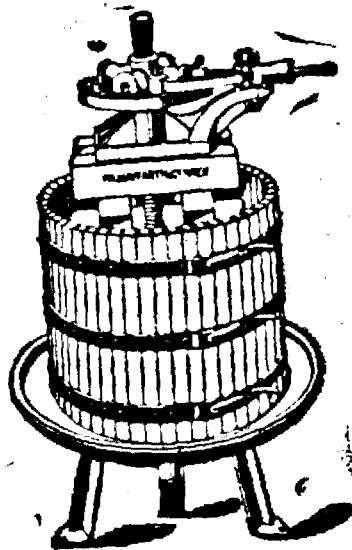
Eddig az Orsz. magy. kir. zeneakadémia előkészítő, kiképző s az énektanárnői képesítő vizsgát összesen 26 növendék sikerrel tette le.

A tanítás szigorúan az Orsz. magy. kir. Zeneakadémia tanmódszere szerint történik.

Előkészítő tanfolyam az Orsz. magy. kir. Zeneakadémia vizsgáira.

MÜTTERMÜLLER JÓZSEF igazgató.

5258

Legm. dernebrü berendezett külön
legességi gyárunk már 40 év óta
a sajtógyártás terén a legelső helyen
áll és zakkorokken a legjobb hir-
névnek örvend. Kérje 342/a. számú
különlegességi árjegyzéket

bor és gyümölcs-sajtjokról,

teljes mustkészítőkről, víznyomásos
sajtókról, gyümölcs- és szőlőmalmok,
szőlőmorzsolók, szemzőgépek stb.-ről.

Több mint 700 érem és díj.

Ph. Mayfarth & Co.
WIEN, II Táborstrasse 71.

1500 munkás.

3869

Képviselők kerestetnek.

Új női kalap divatterem.

Igen tisztelt ismerőseimet és a hölgyközönséget értesítem,
hogy **Arad, Deák Ferenc-utca 4. sz. alatt szeptem-
ber hó első napjain egy modernül berendezett**

női kalap divatüzletet

nyitok, hol állandóan nagyválasztékú raktárt tartok minden
kivitelű eredeti bécsi, párisi őszi és téli ruhaságokból feltűnő
olcsó árakban E téren több éven át szerzett szakismeretem
biztosíték, hogy nagyrabecsült vevőim igényeit mindenkor leg-
jobbhan kielegítem. **Üzletelvem: szolid és figyelmes
kiszolgálás.** Átalakításokat legülésebben modell után ké-
szítek. Gyászkalapok azonnal elkészíttetnek. Szíves pártfogást
kérek, teljes tisztelettel

5261

Kenderessy Lászlóné.

LEGOLCSÓBB BESZERZÉSI FORRÁS

Az iskola idény alkalmából felhívom a helybeli és vidéki vo-
vó közönség figyelmét " " saját

készítményű kész női és gyermekruha áruházamra,

ahol állandóan nagy választékban raktáron tartok

női mosó, szövet és delén pongyolákat, blu-
zokat, aljakat clot és selyem alsót, női és
gyermek kötényeket és fehérneműeket.

5211

Villanyerőre berendezett varrodámban kostümök leggyorsabban és legújabb divat szerint.

Gyászruhák 4 óra alatt készülnek.

Tisztelettel

STERN CECILIA.

VILLANYERŐRE BERENDEZETT VARRODA!

Hungária

Általános Biztosító Részvénytársaság.

Részvénytőke 6.000.000 korona.

5110

Elfogad:

Tűzbiztosításokat, életbiztosításokat, baleset és szavatossági biztosításokat, betöréses lopás elleni biztosításokat, jégbiztosításokat, állatbiztosításokat a legelőnyösebb díjak, kedvező modern feltételek mellett.

KARTELLEN KIVÜL.

Iroda:

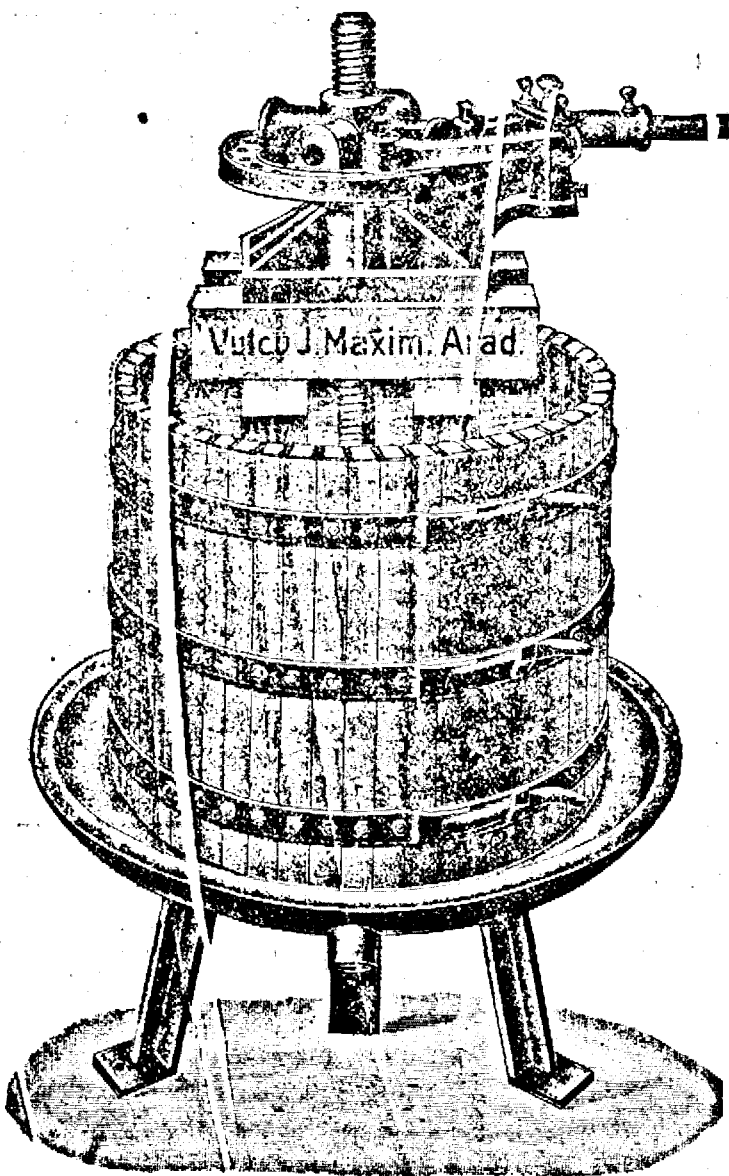
Aradon, Atzél Péter-utca 1. szám a.

(Az „Aradi Első Takarékpénztár” épületében.)

Helyi és vidéki képviselők Arad-, Csanád- és Hunyadmegyékben kerestetnek.

VULCU I. MAXIM

gépgyára A F. A. D. O. N.

Ajánlja
elsőrendű

bor-
sajtóit

legjutányosabb
árban.

3867

Kérjen
árjegyzéket.

Csipkeárúház Arad, csak Asztalos S.-u. 4.

Ne üljön fel semmiféle hangzatos reklámnak, hanem saját érdekében van, hogy jól és olcsón vásároljon. — Eladásra kerülnek a következő olcsón beszerzett áruk:

Csipkék 2 fillértől
Csipke szövetek 50 fillértől
Csipke gallérok minden fazonban
Ruhadiszek minden kivitelben
Széles szalagok minden színben, 60 fillér méterje
Selyem Mouszlin harisnya minden színben K. 1.10
Rendes női harisnya 3 pár 1 kor.
Flour női la minőség 3 pár K. 2.40
Férfi sockni csikos 3 pár K. 1.20
Gyermek sokni minden kivitelben 30 fillértől
Selyem női harisnyák K. 4.—
Cérna keztyűk 40 fillér

Selyem hosszú keztyű, K. 3.—
Bőr glasé keztyűk hosszú K. 3.60
Battiszt női zsebkendők 20 fillér
Nyári gyermek trikók 50 fillértől
Battiszt mieder védők díszes 60 fill.
Lüster és Klot aljak, dupla fodorral Kor. 3.—
Selyem Taft aljak, minden színben Kor. 7.—
Selyem blousok K. 6.—
Batist blousok K. 2.40
Pongyolák Delain, szép kivitelben K. 6.— és 6.50
Női ingek R. Schifon K. 1.60
Női nadrág R. Schifon K. 1.80

Zephier turista flu ingek gallérral K. 2.—
Zephire turista ing remek kivitelben K. 2.60
Zephier ingek gallér nélkül K. 2.80
Fehér férfi ingek R. chifon K. 1.98
Háló férfi ingek R. chifon K. 2.60
Alsó nadrágok francia szabás la. köpper K. 2.80
Férfi gallér la. minőség 30 és 12 fillér
Férfi kezelt la. minőség 40 fillér.
Nadrágtartók minden színben 70 f.
Férfi nyakkendők selyem 30 fillér.
Esz ernyők férfi és női K. 2.80

Azonkívül érkeztek nagymennyiségben finom női fehérneműek csipke ágytakarók, storok, draperiák, szőnyegek, Linoleum, Taftok és Messalin selymek csipke és csipke szövetek óriási nagy választékban, ugyszintén himzett madeirák, Reform fűzők stb. stb.

Kérem meggyőződni vételkényszer nélkül!

::

Meglepő olcsó árak!

::

Állandó alkalmi vétel!

Telefon szám 932. szám.

3895

Tisztelettel: CSIPKEÁRUHÁZ.

Legnagyobb, legmegbízhatóbb, legolcsóbb zsák és ponyva raktár.

Vizhatlan ponyvák, kender-zsák, nyers vitorlavászon, ponyvák,
gazdasági kötélárak gyártása. Halászhálók 4796

Csikos ponyva szövetek gyári raktára. Erdélyi és bácskai iparú raktár.

Reich B. Károly Fia és Társa.

Telefon 649 sz.

Barthl János

épület- és műlakatos
Arad, Rákóczi-u. 9.

Elvállal minden e szakmába
vágó munkákat, ugymint:

épület-vasalásokat, vaskerítéseket,
sirrácsoakat, takaréktűzhelyeket,
mindennemű javítást

pontos kivitelben és jutányos áron.
— Költségvetéseket úgy helyben,
mint vidéken díjmentesen.

— Jó házból való és tanulói felvételt.

A nagyérdemű közönség becses
pártfogását kéri, kiváló tisztelettel

Barthl János.

Figyelem!

Legjobb minőségű anyagból, saját
műhelyemben készült férfi,
női és gyermek-

czipők

jutányos árért kaphatók

Czernóczky Mihály

dusan felszerelt cipőraktárban

Arad, Kossuth-u. 3. sz.

Színes cipők nagy
választékban kaphatók. 2098

Mértékutáni megrendelések pontos
és jutányos árban eszközöltnék.

BÁNFY LAJOS
Építészeti Irodája
ARADON
Illés-utca 72/b sz. alatt

Tervez, épít, javít és
elvállal kisebb-nagyobb
építkezést felelősség-
teljes kivitelben, legol-
csóbb árakért. —
Költségvetéssel és váz-
lattervezéssel készséggel
díjmentesen szolgálok.

4898

Az Alföldi Gazdasági Egyesület Széchenyi

Finnevelő és tanintézet

Budapest legelőszéke és leg-
jobb helyén, a Duna-
parton, felvesz elemi, közép-
- és felsőiskolai

rendes- és magán tanulókat.

Az intézetnek 16 elsőrendű
tanára van, kik egyéni oktatás-
ban és nevelésben részesítik
a növendékeket. Legmoder-
nebb berendezés. — Magán-
tanulóknak és bejáró növén-
dékeknek külön tanfolyamok.
Német, francia, angol társal-
gás. Zene. Torna. Sport.

Jelentkezhetni: 5058

Az „Alföldi Rész Gazdasági Egyesület”
Budapest, VII. ker. István-ut 81. szám.

Telefon 165 - 33.

Alkalmi vétel és eladások

ékszertárgyakban

arany és ezüsttárgyakban, Arad
legnagyobb óra- és ékszerraktár

Deutsch Izidor

Órák és ékszerész

Welfer János-utca, Minorita-palota.

Zálogcédulák

arany és ezüsttárgyak, gyémánt
és briliáns tárgyak a legmag-
sabb árban megvételnek vagy
más tárgyra átcserélhetnek.

Telefon 438. Telefon 438.

Pathefonok

és Pathe-lemezek, a legújabb fel-
vételek, kedvező fizetési feltételek
mellett kapható

Koch Dánielnél

Arad, Deák Ferenc-utca 42. sz.
a Fehér Kereszt-tel szemben. 5741

123—1912.

Hirdetmény.

A kedvezményes borítaladó fi-
zetetésére igényt tartó szőlősgaz-
dák ezennel felhívtnak, miszerint
borszükegletük évi átlagát az
1892. évi XV. t. cz. 8. §-ára való
hivatkozással f. évi szeptember hó
15-ig a fogyasztási adóhivatalban
bejelenteni el ne mulasszák.

Arad, 1912. augusztus.

Lócs,
tanácsnok.

524—1912. gsz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági
széke a kulturpalota butor szük-
ségletének szállítása iránt folyó
év aug. hó 26 d. e. 10 órakor ár-
lejtést tart.

Bánatpénzül leteendő a kikiál-
tási ár, 10⁰/₁₀₀-a készpénzben, vagy
elfogadható értékpapírokkal.

Az árlejtésen részt lehet venni
szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan
a szóbeli árlejtés megkezdése előtt
nyújtandók be, s csak akkor
vétnek figyelembe, ha azokhoz
a bánatpénz mellékelve van, s ha
az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az
árlejtési feltételeket ismeri és el-
fogadja.

Az árlejtési feltételek a gazda-
sági tanácsnok urnál az árlejtést
megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági
székének 1912. évi aug. hó 12-én
tartott üléséből.

A gazdasági szék.

19475—1912.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy a m.
kir. belügyminiszter 114164—912.
sz. a. kelt rendeletével az eddig
is érvényben volt illeték állás és
helypénzszabályzatnak érvényét vál-
toztatás nélkül 1919 évi decem-
ber hó 31-ig meghosszabbította.

Arad, 1912. évi augusztus 17.

A városi tanács.

Megnyilt

Tisztelettel értesitem a n. é.
közönséget, hogy

Vörösmarty- és Petőfi-utcák

sarkán levő

vendéglőmben

tisztán kezelt ételek, olcsón kap-
hatók.

Havi abbonensek felvételnek!

Tisztelettel

Szekeres Lajos

vendéglős. 5388

LEGGAZDASÁGOSABB

beszerzés a legújabb látható írás

Remington írógép

mert a modern írógéptechnika összes vívmányait
egyesíti magába és világszerte elismert

legtartósabb gyártmány

Díjtalan és vételkötelezettség nélküli bemutatás az
ország bármely részében. 422

Kedvező részletfizetési feltételek.

Ugyanott: „Burrough” amerikai számleíró
összeadógépek, „Millioner” svájci „Saxonia”
glashüttei számológépek, „Kartothek” amerikai
nyilvántartási rendszer és valódi amerikai iroda-,
uriszoba és könyvtárberendezések telepe.

GLOGOWSKI és TÁRSA

cs. és kir. udvari szállítók

Budapest, VI. Andrassy-ut 12. szám.

ANOSMIN

Mindazok részére, akik a kellemetlen lábizzadáshoz szenvednek legjobban ajánlható szer. Teljesen magtalanít!

Egy doboz ára 1 korona.

Poloska szesz.

Kitűnő és megbízható szer a poloskák gyökeres kiirtására. — Egyszerű beecsetelésre még a tojások is elpusztulnak. —

Egy üveg ára 70 fillér.

Alpesi gyomorcsépp.

Kitűnő alpesi gyógyfűvekből előállított gyomorszábadó szer. Fokozza az étvágyat és elősegíti az emésztést.

Egy üveg ára 1 korona 40 fillér.

Főfájás elleni pastilla.

A fejfájást azonnal megszünteti. — Egy darab 20 fillér. —

Egy doboz 6 (darabban) 1 korona.

Kapható kizárólag:

1945

Rozsnyai Máttyás

gyógyszertárában

Arad, Szabadság-tér.

Jövendőltesse meg élettörténetét ezen ember által!

Csodás tudását, az emberi életbe látását a távolból mindazok megcsodálják, akik irnák neki.

Ezer és ezer ember kérte már tanácsát az élet mindenféle fázisaiban. Megmondja a való képességeit, megmutatja, hol kínálkozik Önnek eredmény, ki barátja, ki ellensége, élete jó és rossz fordulópontjait.

Az ő leírása, az elmúlt, jelenlegi és a jövő eseményeiről meg fogja Önnek leírni, hasznára lesz Önnek. Mindaz, ami neki ehhez szükséges, egyedül az Ön neve (sajátkezű aláírásában), születési dátum és név megjelölése. Pénz nem szükséges. Hivatkozzon egyszerűen lapunkra és kerjen egy olvasópróbát ingyen.

Stahlmann Pál ur, egy tapasztalt német asztrologus, Ober-Neusiedl-ből mondja:

"A horoszkóp, melyet Roxroy tanár ur nekem felállított, teljesen megfelel az igazságnak. Alapos, teljesen sikerült munka. Miután magam is asztrologus vagyok, esztendőszámi számításait és adott pontosan utánvizsgáltam és azt találtam, hogy munkája minden részleteiben perfect, és maga pedig ezen tudományban teljesen avatott. Roxroy tanár ur egy igazi emberbarát mindenkinek igénybe kellene vennie szolgáltatásait, mert ezáltal rendkívül sok előnyt szerezhet magának."

Blancquet báróné, egyik legtalentusabb párisi nő, a következőket mondja:

"Köszönetet mondok Önnek alapos jövendőmondásáért, mely csakugyan rendkívül pontos. Ha már különböző asztrologusokhoz fordultam, de egyetlen-egyet sem sikerült oly igaz és teljesen megelégedésemre szolgáló választ nyernem. Szívesen fogom Önt ajánlani és bámulatos tudását ismerőseim és barátaim tudomására hozni."

Ha Ön ezen készséges ajánlából hasznot akar és olvasásra próbakép egyetmenet díjlatlanul öbajt, küldje be neki teljes nevét, pontos címet, születésének napját, hónapját, évét és helyét, (mind olvashatóan írva) továbbá, hogy Ön férfi, asszony-e vagy kinaszony.

Portékadás és irásilletékre küldjön be 60 fillért levéltárgyban. Címzesse az Ön 26 filléres levéllel ellátott levelét ROXROY, Dept. 4047, A. 171a Kensington High Street, London, W., Anglia.

YOGHURT.

DR. FLORIS A. a kiváló fővárosi orvos és író a következőket írja „MIKÉPEN LEHETÜNK HOSSZÚÉLETŰEK” című művében.

A Yoghurt leghatalmasabb ellenfele a bél bacteriumoknak, csökkenti, szabályozza egyszersmínt a bélben való rothadást.

A vértetecskék jótékony munkáját fokozza, gyenge savi hatásánál fogva nagy segítségére van a gyomornak az emésztésben.

Ez az oka annak, hogy ez az étel legkönnyebben emészthető, mert a gyomorsavval egyesülve hatalmasan pusztítja a bacteriumokat, így a táplálék felszívódását is rohamosan elősegíti.

A vérben felszívódott és átalakult Yoghurt ezenkívül azt a legüdvösebb, leghasznosabb és számunkra leghasznosabb munkáját is fejt ki, hogy a véredényekben lerakódott vékony mészréteget úgy a vastagabb mint a vékonyabb hajszálendényekben parányi szemcsékre oldja fel.

Az orvosi tudomány jelesei ajánlják, mint egyetlen biztos szert, amely megóvjaa a szervezetet a koral megöregedéstől s amely meghosszabbítja az életet.

Ajánlják gyomor és bél rendetlenségeknél, elerőtlenedett, lesoványodott vérszegény betegeknek rossz emésztés és vérszegénység stb. ellen.

Egy üveg ára 20 fill. Naponta friss készítmény kapható

FÖLDES KELEMENNÉL
ARAD.

1505

Őrizze meg

ruhaneműit,
szőnyegeit,
bundáit a

molykárók ellen.

Legbiztosabb s évek óta
kipróbált s kedvelt szer a

Vojtek és Weisz-féle

molykeverék,
molszesz,
terpentin,
naphtalin,
camp-
hor.

Egyéves önkéntes uraknak
figyelmébe ajánlom dusan felszerelt
EGYENRUHA RAKTÁRAMAT.

Készíték bármely fegyvernemhez tartozó teljes felsze-

relést a legjobb és legfinomabb kivitelben jutányos árban.

Karácsonyi Márton

katonai egyenruha és angol uriszabó.

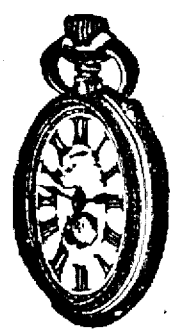
5091

Uzlet: Arad, Weitzer János-utca. (Postával szemben.)

TELEFON 502.

TELEFON 502.

Intézet kereskedelmi ismeretek tan-
folyamát a Vezeti Friedrich Mester, tulaj-
donosa Európa határán túl ismert keré-
ben Kereskedelmi Akademiának Leipzig.
Prospektust az igazgatóság által ingyen.
6811

**Uj óra-
ékszer-
üzlet!!**

Van szerencsém a n. é. közönséget tiszteltetlennel értesíteni, hogy

**Aradon, Forray-utca és Rákóczi-
utca sarkán (Guttman-ház)**

egy a mai kor igényeinek megfelelő
óra- és ékszerüzletet
nyitottam. E téren szerzett szakképzett
segénnyel fogva módomban áll igen tisztelt
vőnök és megrendelőim igényeit minden
irányban kielégíteni. — Üzleteltem:
teljeskörű és gyors kiszolgálás. 3031
Javítások. — Üzletben és üzleten
kívül is legmennyiségben 8 évi jót-
állással elfogadok. — Szíves part-
fogást és kiváló tisztelettel

Gartner József

Óra és ékszerész

Automobilok,

szívógáz, nyersolaj (Diesel) mo-
torok, benzínmotorok és ben-
zinlocomobílok, megújító mo-
toros csépőkészletek, téglá-
gyári és szerszámgyár, bor- és
gyümölcs sajtók, láncutak,
szivattyúk és tűzfecskendők
stb. Eredeti Wertheim pénzszek-
rények, legújabb rendű jég-
szekrények, mosó, varró. (Sin-
ger) és író gépek, írás sokszoro-
sítók, Schaperograph, réz és
vasbutonok, amerikai íróda-
rendezések és redőnyök, ujdön-
sági cikkek stb. Ujak, a leg-
jobb minőségben, eredeti gyári
árakon szerelhetők be. Hasz-
nálatukat vesz és elad. 4941

Martinovtis M.

ARAD, Kossuth-utca 39. sz.

Ezelőtt Fábian-utca 11. sz.

**Bel- és külföldi gyárak kép-
viselője.**

**Építési iroda
áthelyezés!**

Van szerencsém a nagyérdemű
építető közönség szíves tudomá-
sára hozni, hogy építési irodá-
mat és lakásomat Ilona-utca
34. szám alól

Teleky-utca 22. sz. alá

helyeztem át. Elvállalok és pon-
tosan eszközök tervezéseket
költségvetéseket és minden e
szakmába vágó munkákat.
Ugyanott régi épületekből kibon-
tott ajtókat, ablakokat és egyéb épí-
tési anyagokat kaphatók. 4501

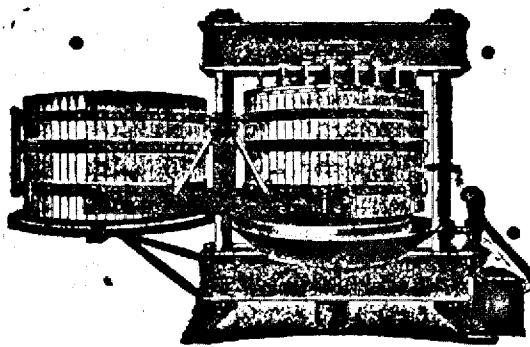
Tisztelettel:

MIZERA JOZSEF,
képesített kőműves mester.

1901-ik temesvári kiállítás I. díj. Diszoklevél.

BORSAJTÓK.

Árjegyzék ingyen.

1907. évi pécsi kiállításon
aranyérem és diszoklevél.

Legjobb rend-
szerű könyök-
szerkezetű
„Kossuth”
„Hegyalja”
és „Aozél-
orsós” a ma-
gyar bortermé-
ők legkedvel-
tebb borsajtói.

Legújabb rend-
szerű viznyo-

másu hidraulikus kettős kosaru sajtók,
nagyüzemű préseléshez.

Sajtóink főelőnye: A musz sehol nem érintkezik
vasrészekkel! Egyszerű kezelés! Óriási erőfeszítés!
A törköly egy darabban és könnyen kivehető! Egy
ember által könnyen kezelhető!

Szőlőzúzók és bogyzók.

Legújabb aluminium kuphengerű szőlőzúzógépek

SZILÁGYI ÉS DISKANT

gépgyára miskolcson. 4518

1906 Nagyváradi I. díj. Diszoklevél.

**Legfájdalmasabb
tyúkszemétől**

Is 8 nap alatt mindenki megszabadul a Hajós-féle
„ANAGALLIN” használatával. Kezelése igen egyszerű,
nem piszkít, nem ragadós. A beszerzésnél vigyázni kell
az „ANAGALLIN” szóra.

Ará használati utasítással együtt 70 fill.

Poloskák

kiirtása a legsikeresebben és telje-
sen csak a „Phenolsav”-val
eszközölhető. A butorokat nem rontja,
még a petéit is kiirtja.

Ará egy üvegnek 70 fillér.

**Legjobb fekete
Hajfestő**

festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. Ará
2 korona.

Legjobb, legmegbízhatóbb

amerikai gummi óvszer
ma már csak egyedül a „NITER”

6 drb. egy eredeti fémdobozban 2 kor.

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Arpád

gyógyászati áruháza ARAD,
Andrássy-tér 23. sz.
a szomszédos utcán

Legolcsóbb beszerzési forrás
arany és ékszer árukban.

Losonczy Lajos

órá- és ékszerész üzlete

Arad, Vörösmarty-utca 1.

Ajánlja dusan felszerelt óra és
ékszerárak, ugyancsak minden-
nemű látszerészeti cikkeit, bor,
szesz és hőmérőit legkiválóbb
gyártmányukat.

Tört aranyat és ezüstöt leg-
magasabb árral vesznek. 5843

Kiváló tisztelettel

Losonczy Lajos,

**Aradi Hitel- és Takarékpénztár
Zálogosztály becsülete.**

Ablakredők

Valódi amerikai önműködő
ablakredőnyök gyári rak-
tára, valamint valódi

**lignum sanctum-
tekegolyók és bábuk**

legutányosabb árakban
kaphatók:

Zimmermann Ignác

norinbergi, díszmű és játék-
áru üzletében 1871

ARAD, Szabadság-tér 21.

MUNK R. és TÁRSA

Ösmagoló-kördő, Parkett és Padragyára
KARÁNSZEBES.

Ajánlja készítményeit:

Fagyapó és kiválóan bevált Ládika	
szőlő és gyümölcs csomagol- ására.	4601
Álványok, szőlő és gyümölcskezeléshez és eltartásához.	
Összölt Búkkaparketta legjobb ki- vételben, kartelen kívül.	
Különlegesség	
Cserépszárítókeretek hornyolt és hód- farku cserép szárításához.	

Szalkai Arminné

himző- és fehérnemű üzlete

Arad, Weitzer János-u. 3.

Női, férfi- és gyermek kelen-
gyék készítése rövid idő alatt a
legfinomabb hozzávalókkal, első-
rendű kivitelben készülnek. 5286

**Színes és fehér himző-
sek, ugyancsak fehér-
nemű varrások első
árral készülnek.**

**Himző és fehérnemű-
varró lányok kinevelé-
sével foglalkoznak.**

Fontos a dohányzóknak!

Dr. Brans-fele nikotin fogó,
egészségóvó vattával készül

a „Sanitas“

francia szivarkahüvely.

Egyedüli elárusító,
őzv. Hammerschlag Lipótné

dohánytözsdeje
ARAD, Andrassy-tér 15. szám.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. 6.
épített közönséget értesí-
teni, hogy

építészeti irodámat

Teleky-utca 19. számú
házamba helyeztem át.

Elvállalok e szakmába vágó
munkák tervezését és elké-
szítését, kisebb és nagyobb
épületeket a legmodernebb ki-
vitelben. Mindennemű átala-
kításokat és javításokat hely-
ben és vidéken elvállalok.

Teljes tisztelettel: 2981

GYAPJAS LAJOS,

építészeti irodája

Teleky-utca 19. szám.

Telefon szám 852.

NE FOGADJON EL
MÁST!
CSAK ŐRIÁS
FEDAK
CIPŐKRÉMET
30 FILLÉRERT.

791

Amerikai Gyorstalpaló Vállalat

Tökölly-tér 2. szám.

A nagyközönség szíves tudomására hozom, hogy a legmodernebb amerikai gépek-
kel felszerelt, villanyerőre berendezett

gyors cipő-talpaló vállalatot

létesítettem, hol elvállalok tökéletes és tartós kivitelben mindennemű cipők készítését.
Mértékutáni megrendelések: 1 napon belül. — Talpalások 10 perc
alatt készülnek, melyek megvárhatók.

ÁRAK:

Férfi varrott talpalás sarokkal	— — — — —	K. 3.50
Női	— — — — —	K. 3.—
Férfi szög	— — — — —	K. 3.00
Női	— — — — —	K. 2.20
Gyermek	— — — — —	K. 1.00

Feljegyzések a legelőszőbb árban. — Előre biztosítom igen tisztelt rendelőimnek, hogy
a legszolidabb munkát legjobb anyagból nyújtom, melyért szavatosságot vállalok.

Szíves partfogást kér

0107

FREIFELD, tulajdonos.

Cipész urak figyelmébe ajálom ráma-varrógépet,
mellyel új cipők és talpalások körülvarrását elvállalom

Értesítem a helybeli ugyszintén a vidéki n. érdemű közön-
séget, hogy raktáramat az őszi szezonra dusan felszereltem
u. m.: Női kézi táskák, utazó bőröndök, penz, szivar és vizit
tárcaiban, valamint valódi francia, angol illatszeresek, ruha, haj
és fogkefék, ugyszintén ísű árukban igen nagy választék.
Igen tisztelt vevőim jutányosan lesznek kiszolgálva. Kérem er-
ről meggyőződni.

3468

Nincs többé lábizzadás

ha Az Erényi-féle „FENYŐ CRÈME“-et használj, mely
a legtokéletesebb háziszer, mely a

láb, kéz, hónalj stb. izzadásoknál

gyors és biztos hatású. Az Erényi-féle „FENYŐ CRÈME“
használatban kelemes, nem puzkít és nem ragad és a biztos
hatáson kívül még az a nagy előnye van, hogy a cipő, ille ve
hát-lnya lehúzásánál nem bűzös h nem kellemes fenyőillatot áraszt.
Az Erényi-féle „FENYŐ CRÈME“-től a testbőr finom és
üde lesz, miről már az e d próbánál meggyőződést szereshet.
Az Erényi-féle „FENYŐ-CRÈME“ beszerzése olcsóságánál és
tartós kiadáságánál fogva a legszegényebb embernek sem k-rül
nagy áldozatba, mert egy doboz, mely egész nyáron elegendő

csak 1 koronába kerül.

Kapható minde út és a készítőnél:

ERÉNYI TIVADAR,
ARAD, Aulich Lajos-utca 20.

Ügynökök és viszontelárusítók kerestetnek.

Kiváló tisztelettel:

Róna Jenő

Andrassy-tér 18. (Lócs-ház.)

Városi és megyei telefon szám 233.

Divatos Fűzők és különlegességek

ugy készen, mint
méret után a leg-
jobbak készülnek
6575

Pilcz Irma
fűzőkészítőnél
Arad, Deák Ferenc-u. 6. sz.

A kiskatokban ki-
tűzött OLLA
ablakok az OLLA
terakot jelzik.
Kedvelt minde-
gek: 1908. sz. tu-
catja 6 korona, 1204.
sz. superfinom tu-
catja 8 korona.
Az „OLLA” több
mint 2000 orvos ál-
tal legmegbízha-
tóbbnak van
ajánlva. 1887
Kapható Aradon:
Vojtek és Weisz,
Török A. és Társa,
Vojtek Kálmán,
Ring Lajos és He-
gedüs Gy. utánál.

Épület és műlakatos műhely.

Tisztelettel értesitem Arad
és vidéke nagyjérdemű kö-
zönségét, hogy Aradon, Szt.
Pál-utca 1. szám alatt volt
Lengyel-féle 4765

épület és műlakatos műhelyt

megvettem. Elvállalok min-
den e szakmába vágó mun-
kákat, u. m.: épület- és
portálé-vasalásokat, műmun-
kákat, sűrűszozatokat, új
kutak felállítását, vala-
mint kutak javítását. Szíves
pártfogást kérve, tisztelettel

Csillag Géza

épület- és műlakatos.

Virág Kálmán

építész- és építőmester,

elvállalja magán- és bér-
házak, valamint nyaralók
stilszerű tervezését, mű-
vezetését felépítését és
leszámlolását, ugyancsak
gazdasági épületek sílós
beton és vas-beton mun-
kák szakszerű elkészíté-
sét. — Iroda és ács-telep

Arad, Erzsébet királyné-körút 59.
Telefon szám 65.

Legcélszerűbb szab.

jég-szekrények

minden nagyság és kivitelben, ugyancsak
háztartási, vendéglői és nagy hűsítő-
gyári áron kaphatók

Husserl Manó

jégszekrény gyárában

Arad, Szent Pál-utca 11. szám

Különlegesség szénsav és légnyomásu
sörkímélő szekrényekben. 3411

Aki egészségét szereti igyék

Előpataki gyógyvizet.

Használata valósággal áldás bél-
renyheségben szenvedőknek Kap-
ható minden fűszerkereskedésben
és vendéglőben. Huszonöt üveget
előnyös áron házhoz szállít a fő-
lerakat. 5177

Kardos Miklós

ásványvízkereskedő

Arad, Deák Ferenc utca 36. sz.

Telefon 686.

Eladó!

Orczy-utca 26. sz. HÁZ

és ÜRES TELEK

Orczy-u. 27. sz. 1/2, HOLD

TELEK szabad kézből

ELADÓ. Bővebbet:

Scherhag Jakabné

5251

A mesterdálnok...

Cipőm szép és tökéletes,
Benne járni élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt van 6734

kaucsuk-sarok.

Új angol uriszabó üzlet!

Tisztelettel tudatom a n. é.
közönséggel, hogy Aradon,
Weitzer János-utca 19.
szám alatt (Battyhány-utcai
oldalon) egy modern 4997

ANGOL

URISZABÓ ÜZLETET

nyitottam. Ugy a fővárosban,
mint helyben, elsőrendű üzle-
tekben mint főszabász éveken
át szerzett tapasztalataim elég
biztosíték arra, hogy a leg-
kényesebb igényeknek is meg-
felelhetek.

Szíves pártfogásért esedezek:

VINCZENCZ JÓZSEF

angol uriszabó.

Szálloda átvételi értesítés

Mély tisztelettel értesitem Lippa és vidéke
nagyjérdemű közönségét, hogy a lippai

„József főherceg” nagyszállodát

megvettem, s minden igyekezetem oda irá-
nyul, hogy a modern kor igényei ek min-
denben megfelelek. Kitűnő étterem, régi,
elismert jó kávéházi italok, figyelmes, elő-
zékeny kiszolgálás, tiszta, kényelmes szo-
bak nyújtása ellenében kérem a mélyen
tisztelt közönséget, hogy látogatásával vál-
lalom sikerét előmozdítani szíveskedjék:

Ünnepélyes megnyitás ma este.

Országos híró Haggenmacher kőbányai
szalonsör-állatdóan csapon. Lippai „Jó-
zsef főherceg” egy-egy borakülönlegesség.
Legkellemesebb szórakozóhely! Magyar és
francia pezsgők! Kiváló tisztelettel

Dózsa Márk, vendéglős.

Mesés szép lesz az a hölgy

aki a **HAJÓS-féle Ibolya Cremet**
használja. Az arc bőrt vakító fehérre vará-
zsolja. Eltűntet mindenféle arctisztatlanságot
egy csapásra. 841

Ára egy tégelynek 1 kor., Ibolya tölgypor 1 kor. 20 fill. Ibolya szappan 70 fill.

Kapható a készítőnél: **HAJÓS ÁRPÁD**

Láb- és kezizzadás

azonnal és teljesen elmúlik, ha az izzadó
részeket „**PEPPÓ**”-val ecseteljük. A
mirigyeket kiszáritja, a válladékok megszün-
:: teti és tökéletesen szagtalanítja. ::

Egy üveg ára utasítással 1 korona.

gyógyszertárban **ARAD, Andrássy-tér 22. sz.**

Telefon 387.sz.

I. rendű 253-as számú szabadalmazott hornyolt és közönséges

**Fedélcserep,
Portlandcement,
Gipsz,
Fedőlemezek,
Nádfonat és,
Mész**

legolcsóbban kapható

4575

Braun N. A.

cégnél

Arad, Boros Beni-tér 7.

523—1912. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a rendőr és tűzoltó legénység ruhaszükségletének szállítása, valamint a szegényház ruhaszükségletének elkészítése iránt folyó év augusztus hó 26-án délelőtt 10 órakor árlejtést tart.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt venni lehet szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1912. évi aug. hó 12-én tartott üléséből.

A gazdasági szék.

1912. V. 791/1. szhoz.

Árverési hirdetmény.

Az aradi kir. járásbírósnak a fenti sz. végzése következtében Rosenfeld Izidor budapesti lakos javára 416 kor. 40 fill. tőke követelés, ennek 1911. évi december hó 31. napjától járó 6% kamatai $\frac{1}{3}$ váltódíj és eddig 76 korona 50 fillérben megállapított költségek erejéig lefoglalt és 900 koronára becsült férfi szabó árú és varrógépek Aradon, Közép-utca 25. számú házban 1912. augusztus hó 26-ik napjának délutáni 5 órakor nyilvános árverésen legtöbbet ígérő vevőnek el fognak adatni.

Arad, 1912. évi augusztus hó 10-én.

Najmányi Béla,
bíróági végrehajtó.

5426

Nagymennyiségű

maculatura
jutányos áron eladó.

Lapkihordó pár
felvétetik

az „Aradi Közlöny”
kiadóhivatalában.

Üzletáthelyezés!

Igen tisztelt megrendelőim és a nagyközönséget értesítem, hogy 5411

női és férfi szabóüzletemet

Tökölly-tér 4/b Román templomépületbe helyeztem át. Egyidejűleg szíves tudomására hozom, hogy a legdivatosabb és a legújabb női és férfi ruhákat mint a legújabb nagy választékban megérkeztek. Elvállalok megrendelés szerint minden kivételű férfi öltönyöket ugyanezen női kosztüm ruhákat legújabb és legdivatosabb legutányosabb árakban.

További szíves pártfogást kér, teljes üdvözléssel

JAKABOS MIKLÓS.

Angol női szabászatot
minden időben elvállalok.

**Előnyös
háztelkek eladás!!**

A Mihály, Csutora és Miklós
utcákra nyíló nagy
telekparcellákban,
egyes háztelkeknek
azonnal felosztva,
eladásra
kerül.

Fizetési feltételek: 50% készpénz, 50% vételár, hitelezve 5% mellett.

Értekezhetni: **Halmi József**
forgalmi irodájában Sárossi-
utca 1. (Batthyány- és Sárossi-
utca sarok.) 5467

„PHÖNIX” biztosító társaság főigynöksége.

**Posta-
csomag feladási
és
utalványkönyvek**

egész vászonkötésben, arany címnyomással
kaphatók 1 korona 50 fillérért az

Aradi Nyomda R. T.
nyomdájában József főherceg-ut 22. sz.

Mélyen tisztelt megrendelőim és a nagyközönség szíves tudomására hozom, hogy

**ősz- és téli férfi divat-
szövet ujdonságaim**

nagyválasztékban megérkeztek. Kivánatra vidékre mintákkal készséggel szolgálók.

További becses pártfogást kérek, kiváló tisztelettel 5409

Pribán Gyula

angol uri szabó

Lázár Vilmos-utca (Avarffi-ház).

Az aradiak találkozó helye

**HERKULES-
FÜRDŐ.**

5466

Vasutállomás. Világhírű természetes kén-, sós és konyhasós-kén gyógyforrások csúsz-, kőszvény, csonttörések, női és idegbetegségekben kitűnő eredménnyel használatnak.

Füüdőidény október 1-ig.

A Ferencz József-udvar 92.
és az Erzsébet-nyaraló 15.

szép, tágas szobával. — Szobaárak: 2.40—12 K.-ig villanyvilágítással és kiszolgálással.

Szeptembertől a szobaárak 25% olcsóbbak.

A szálloda, a fürdők és gyógyteremmel, fedett folyosóval van összekötve.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Novák Ferenc.

477—1912. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. törvényszéknek 1912. évi 12578. számú végzése következtében dr. Goldfinger Márton ügyvéd atyai képviselt Mann Schilling és Messzer javára 345 kor. 95 fillér és 287 kor. 40 fill. s jár. erejéig 1912. évi június hó 5-én foganatosított kilégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 2637 koronára becsült következő ingóságok, n. m.: lovak, tehének, gazd. eszközök, stb., stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kisjenői kir. járásbíró 1912. évi V. 225. számú végzése folytán 345 kor. 95 fillér és 287 kor. 45 fillér tőkekövetelés, ennek végzése szerinti kamatai, $\frac{1}{3}$ váltódíj és eddig összesen 306 kor. 81 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig, Színékén leendő megtartására 1912. évi augusztus hó 29-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megiegyezéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kisjenőn, 1912. évi augusztus hó 12. napján.

Balassa,

kir. bir. végrehajtó.

5408

ÉRTESTÍTÉS!

Kész rovatban minden négy-
szori betűtáblaért 4 és 5 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József tér 18. sz.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Beérkezéskor: 357. sz.

Apró hirdetések felvétele a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta útján is küldendők — a melyben a műveg elől — azaz levélbéllyegben. Tudakozódni a hirdetés árát mindenkor kövessék. Levélbeli megkereséseknél, (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosításul szolgál a kiadóhivatal, az esetben, válaszbélyeg csatolásával. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítható. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 50 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kéziratban aláhúzással jelölendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kiválasztása díjtalanul megismerkedni. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRÁIG VÉTELEK FEL.

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jellege alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert érettek semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül címzettjük el nem viszi, a kiadóhivatal megsemmisíti.

HÁZASSÁG.

Gazdag braziliai hölgy
serfőzőtulajdonosnő, egyedül álló gyermektelen özvegy, szép és derék, gyorsan házasságra lépne egészséges, jellemes emberrel, akár vagyontalannal is. Fides Berlin 18. 5223

LEVELEZÉS.

Temesvár.

Édes mindenem hogy vagy? Végteletlenül vágyódom téged láthatni. Mikor nem is sejted foglak meglepni, de azért írjál, mert az is vigasztalás. Kézscsók Palkódtól. 5422

Gummi cikkek

legfinomabb minőségben Vojtek és Weisznál. 1-5251

LAKÁST KERESNEK.

Kerestetik lakás

földszint vagy első emeleten, a központban, vagy ahhoz közel; 3 utcai szoba, konyha és a hozzátartozó mellékhelyiségekkel, 1912. november 1-re egy magányos ur részére. Ajánlatok a kiadóhivatalba küldendők. 5327

KIADÓ LAKÁS.

Újonnan átalakított üzlet

két szoba, konyha, minden hozzátartozóval azonnal kiadó. Ugyanott két különálló üzlethelyiség is azonnal kiadó. Bővebbet Illés, Simonnál, Hal tér 18. szám. 5342

2 szobás utcai lakás

kiadó Aranykéz-utca 20. szám.

Gyermektelen

hivatalnok családnál, egy különbejárati csinos szoba havi 20 koronáért, kiszolgálással, azonnalra is kiadó. Aulich Lajos-utca 7/e. alatt.

Elegánsan bútorozott

szoba villany világítás központi fűtéssel kiadó a belvárosban Luszitig Mór Thököly-tér 6 ik szám Frick-ház. 5469

Kereséket körüli

20. l. 10. egy szép kéttáblakos, feltétlenül tiszta szoba, ellátással vagy anélkül kiadó. 5429

Lahner György-u. 8. sz.

8 szobás lakás szeptember 1-től kiadó. 5421

Egy modern 5 szobás

magánház, közel a Szabadság-térhez, kiadó. Bővebb értesítést Abbázia kávéházban. 5198

Lakás

Mikes Kelemen utca 6. számú házban 2-2 szobás utcai lakás, a hozzátartozó mellékhelyiségekkel együtt f. é. szeptember 1-én kiadó. 5420

Egy 2 szobás

utcai lakás, egy pincelakás és egy gabonapadlás azonnalra is kiadó. Bővebbet Tököly Imre-utca 4., vagy Mihály-utca 86., az üzletben. 5391

2 és 3 szobás lakások

központi melegvízfűtés, állandó melegvíz ellátás, villany és légszuszvétel, légszusz takaréktűzhely és angol edényöblítő asztalok Orczy-utca 8. alatt november 1-re kiadók. 5398

Kopott parket

tűkfényes lesz, ha azt Vojtek és Weisz parket-pastájával dörzsöli fel. 1-5251

INGATLAN.

Tőkebefektetésre

ajánlom 10%-ot jövedelmező, 15 évi adómentes Álmos-utcai (Máv. fűtőház mellett) bérházaim megvételét. Értekezhetni: Codilla építész irodájában. József főherceg-ut 19. szám alatt. 2741

Eladó.

Aradon a legforgalmasabb helyen egy sarok ház, üzlet és kocsmával, mely évi 4000 koronát jövedelmez, kedvező feltételek mellett azonnal eladó. Cím a kiadóhivatalba. 5419

2 kat. hold

szőlő, kolnával és pince felszereléssel, azonnal eladó. Értekezhetni lehet. Gombos Mózesnél, Győrök. Fő-ut 74. 5126

Eladó

S. Választó utca 24e. számú ház szabadkészből. Bővebbet ugyanott. 5430

Eladó új ház

15 évi adómentes, Álmos-utca 24. Áll két 1 szobás udvari, egy 2 szobás utcai lakásból. Vasúti alkalmazottak részére kitűnő hely. Tudakozódni lehet a tulajdonossal ligeti-tó. 5300

Vágóhid-utca 18.

és Mihály-utca 56. szám alatt jó karban lévő szőlő eladó, amely esetleg alkalmas lakóház telkekre is, ugyancsak eladó a Választó-utca 38. sz. alatti földszintes és a Kossuth-utca 40. szám alatti emeletes ház. 5399

Eladó ház

közel a vasúthoz, 5 lakás alatta, végig pince bornak, raktárnak vagy műhelynek alkalmas olcsón eladó. Bővebbet Dohány-utca 5/a. 5475

Barackház

az Asszrael Adolf-féle szőlő a motoros vasút megállójával szemben, az államvasúti állomás közvetlen közelében, 6 szobás uri lakóházzal, kerttel, kolnával és teljes felszereléssel eladó. A szőlő területe körülbelül 9 hold, a lakóház esetleg üzleti célokra is átalakítható. Bővebb felvilágosítást nyújt dr. Schütz Henrik ügyvéd Aradon, Bathány-utca 25. sz. 5427

Sarokház

melyben igen jóforgalmu vegyeskereskedés van, évi 720 koronát jövedelmez eladó. Bővebbet Borona-utca 38b. 5479

Szőlőmely

(Heurwurm) ellen legbiztosabban mentheti szőlőtermését 1¹/₂%-os „Tabicotin Emulsió Vojtek” permetezése által. Vojtek és Weisz. 1-5251

ÜZLETEK.

Egy igen jó menetelő

szatócs üzlet jogokkal, házzal együtt eladó. Személyesen érdeklődők forduljanak Farkas Ábrahámhoz. 5364

Weitzer János-utca

főpostával szemben, üzlethelyiség azonnal kiadó. Bővebbet üveg és porcellán versenyáruházban, vagy a ház mesternél. 5495

Főlakom

(ujaradi járás) jó forgalmu kocsmá, szatócs üzlettel eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5472

Egy jó forgalmas

vegyeskereskedés azonnal eladó. Cím a kiadóhivatalban. 5390

ALKALMAZÁST KERES.

Szoptatós dada

szept. 1-re ajánkozik. Cím a kiadóhivatalban. 5429

Egy ügyes

házi varrónő szerény feltételek mellett hához ajánkozik. Cím a kiadóhivatalban. 5335

Intelligens német házasság

jó éves bizonyítványokkal nagyobb gyermekek mellé állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 5418

Előfrangus könyvelő

keres esti órákra foglalkozást. Megkeresések kéretnek „Méglegképes” jellege alatt a kiadóhivatalba. 5401

Varrónő

hához ajánkozik. Választó-utca 56. szám. 5403

ALKALMAZÁST NYER.

Intelligens

elárúító, aki a magyar, német és román nyelvet bírja, felvétetik. Neumann M. ruhatelepén, Arad. 5098

Kereskedők,

kik üzletvezetőnek képeztetnek ki, „Biztos jövő” jellege alatt jelentkezhetnek a lap kiadóhivatalában. Magyar, német és román nyelvtudás megkívánatik. 5400

Irodai alkalmazást

nyer, egy a magyar-német gyorsírásban és gépírásban gyakorlott nő, ki pénztárkezelésre is vállalkozik és 1000 korona értékű óvadékot nyújthat. Ajánlatok „Állandó” jellege alatt a fizetési igények és személyi körülmények közlése mellett a kiadóhivatalba kéretnek. 5397

Lapkihozdópár

felvétetik az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Elegáns

megjelenésű ügyes segéd helyi női confektióüzletben felvétetik azonnali belépésre. Cím a kiadóhivatalban.

Érettségizett

gyakornok kerestetik előkelő fővárosi intézet helybeli képviselőjéhez. „Nyugdíjas állás” jellege alatt a kiadóhivatalba. 5464

Könyvelésben jártas,

jó írással bíró fiatal ember a délutáni órákra felvétetik Weiss és Rosenberg bérkereskedésében. 5461

Az Aradi Kereskedők Köre Helyeszközlő Osztályának

== HETI KIMUTATÁSA ==

Klein Sándor, Keppich Zsigmond, titkár, igazgató.

Szabó Lipót, irodavezető.

Hivatalos helyiség: Tatabányai Károly-u. 1. sz. szék. 18.

Telefon 868. sz.

Hivatalos órák: délelőtt 9—12 óráig.

Keresünk:

ARADRA:

Több gyakornokot, több tanácsot és 1 pénztárosnőt.

VIDÉKRE:

Nagyobb vállalat részére irodát, 4 fűszer, rőtös és rövid, 2 vas és fűszer, 3 rőtös és divat, 2 fűszer és rövid és 2 vegyes kereskedőkereskedést, több tanácsot teljes ellátás mellett.

Ajánlatok:

Több irodánál, 3 fűszer és rövid, 1 vas és fűszer, 2 rőtös és divat és 2 vegyes kereskedőkereskedést.

Az elhelyezés teljes díjtalan. Kérem tagjaink előnyben részesülni. Vidéki megkeresésekre, csak válaszbélyeg csatolásával válaszolunk. 5401

Ezen rovatban minden az egy-
j-sori beiktatásának ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József 16h.-u. 23.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőség: 367. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők — a szelvényen a szöveg elől — avagy levélbéllyegeken. Tudakozódással a hirdetés száma mindenkor küldendő. Levélbeli megkötésekkel, (a jelleges leveleket kivéve) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, ez esetben, válaszbélyeg csatolandó. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számított. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kéziratban aláhúzással jelölendők. Az apró hirdetések elől a hirdetés a kiadóhivatal kíváncsi díjlanul megismerkedik. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRAIG VÉTELEK FEL.

OKTATÁS.

Zongora tanítónő

vállal órát. Házhoz is jár. Cim
a kiadóban. 5398

Zongora tanítást

ad kezdőknek, haladóknak laká-
sán és házon kívül is. Varjassay
József-u 32. 5392

Gyorsírást

tanítók harminc leckeóra alatt
biztos eredménnyel. Cim a kiadó
hivatalban. 6589

Könyvelés, levelezés, gép- és gyorsírási

délutáni és esteli tanfolyamok szeptem-
ber elején kezdődnek, kiváló
gyakorlati szakerők vezetése mel-
lett. Együtt és külön tárgyú cur-
zusok. Kezdeknek és haladóknak.
Méréselt tandíj. Ingyenes állás
közvetítés. Beiratkozni lehet szeptem-
ber 1-ig minden csütörtökön
és vasárnapon d. e. 9-11 és dél-
után 4-6-ig. Szeptember 1-től
mindennap. Ziffer S., írógép-vállalat
József főherceg-ut 7., I. em. 5207

Szép fogakat

szépeket kell. Legajánlatosabb Vojtek
és Weiss Dentoln fogorvosa. I-5251

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Tankönyvek

használt és új állapotban, a tan-
testületek által előírt író- és rajz-
szerek legelőnyösebben szerezhethetők be „Minerva” könyvkereskedésben Arad, Dobó-utca 1. (a Ferenc-téri polgári fiúiskola mellett.) 5311

Benzin locomobil

12 HP. teljesen jó karban, jótál-
lás mellett jutányos árban és ked-
vező feltételek mellett, azonnal
eladó. Bővebb felvilágosítást nyújt
Vostinar Istvánné cég Világos. 4351

Újonnan készült

nagy hordók tölgy- és cserfából,
jó minőségben, 350, 800 literesek,
7, 8 száz hektosak, a legjutányo-
sabb árak mellett kaphatók Vigh
Lajos kádármesternél, Opáloz. 5388

2 korona

100 kg. fűrészt, aprított, száraz
tölgyfa. Kemény hulladék fa fél-
ölekre tömören rakva 10 korona.
Dengi fatelepen Kussuth-utca vé-
gén. 5363

Féltárbán

antiquar, de teljesen tiszta leg-
jobb kiadási tankönyvek nálam
ár kaphatók, esetleg előjegyez-
hetők Krausz Paulin, színházépü-
let, telefon 511. 4541

Jókában lévő boros hordók

eladók. Tökölly-tér 3. 5407

Eladó

nagyobb mennyiségű amerikai
szőlő olvány. Barna Demeter Sza-
badhely, 395. házszám. 5389

Egy zongora eladó

Boros Béni és Karolina-u. sarok.
Budai hentesnél. 5384

Használt

kirakati üvegtáblák, ajtók, redő-
nyök, stb. eladók. Bővebbet Gutt-
mann Samunál, Forrai utca. 5402

Ablakok

és elsőrendű téglából álló ndvari
épület összes anyaga eladó Orczy-
utca 7. szám. 5477

Gleley Centenar

a legideálisabb éjeli mécs, füst és
szagtalan, egyben melegen tart-
ható a gyermek részére a tej vagy
tea. Kapható Aradon. Éles Armin,
Fejér Gyula, Török Andor és Társa,
Róna Jenő, Hoffmann Ottó, Dürr
Gusztáv cégeknél. Battonya: Gel-
ler Samu, Pécska: Lusztig Ernő 5014

Nappal elegáns hotel

éjjel kényelmes ágy, a szab. Szop-
per-zsöllye kapható, már 105 ko-
ronától kezdve, továbbá divánok,
ottománok I. és III. részű matrac-
ok, összecsukható vaságyak, gyer-
mek-ágyak, levarott szalmazsákok
legelőcsőbb bevásárlási forrása
Reiner J. Gyula kárpitos és diszi-
tónél. Lázár Vilmos-utca 1-2. sz.
4336

Vanílió

egy zacskó ára 10 fillér, teljesen
pótol egy rud legfinomabb vani-
liát, alkalmazása azonban sokkal
egyszerűbb és sokkal kiadóbb.
Sütő-por Baking Powder, finom
tészták készítéséhez. Németország-
ban, Angliában és Franciaország-
ban nem élesztőt, hanem Baking
Powdert használnak. Egy zacskó
ára 10 fillér. Földes Kelemen
gyógyszertára Arad. 1224

KÜLÖNFÉLE.

Egy fedett szin

mely raktárnak igen alkalmas,
azonnal kiadó. Értekezhetni Bácskai
fűszerüzletében Kossuth-u. 4. 5245

Az iskolai idényre

2 iskolás urileányát elfogad Cim:
a kiadóhivatalban. 5476

Jó családból való

iskolás gyermekeket a közlő
tanévre teljes ellátás és családi
felügyelet mellett, esetleg zongora-
használat és oktatással elvál-
lak. Horovitz Samuné, Eötvös-
utca 17. 5061

Intelligens

izr. család 2-3 iskolás fiut tel-
jes ellátásra elfogad. Bővebbet a
kiadóhivatalban. 5850

Felvételnek

iskolási teljes ellátásra jutányos
árak mellett. Bővebbet özv. Cso-
mány Józsefné Boros Beni-tér
17. sz. 5465

Iskolás fiúkat

teljes ellátásra elvállal és gondoz
az egész iskolai év alatt özv. Pe-
czelman Kálmánné, Magyar-utca
20. sz. alatt. 5462

2 középiskolai tanuló

teljes ellátást nyerhet uriháznál
jutányos áron. Német, francia tár-
salgás, esetleg oktatás. Révay-utca
8 szám. 5428

Tanár házában

a város központján két urileány,
vagy esetleg fiu, teljes ellátást
kaphat. Külön szoba, zongorahas-
ználat Szigorú felügyelet. Cim a
kiadóhivatalban. 5406

Kerti vetemények

saláta, káposzta bolhái és elősdiel
ellen legbiztosabb a 20%-os „Tabl-
cotin Emulsió Vojtek”. Vojtek és
Weisz Arad. I-5251

A jövő iskolaévbén

egy jóerkölcsű középiskolai tanulót
teljes ellátásra elfogadna Miskovits
István kir. sőtárnok családja, Thö-
köly-tér 5. 5328

Középiskolai tanulók

teljes ellátásra felvételnek Eötvös-
utca 17. szám földszint. Kapuval
szemben. 5358

2-3 iskolásfiu

uri családnál teljes ellátást nyer-
het, kellő gondozás mellett. Tö-
köly-tér 2b. 5355

Fényképezési gépek

és felszerelések, bármilyen gyárt-
mány, javítását és átalakítását
szakszerűen, legjutányosabb árban,
felelősséggel elvállalunk Ascher Fe-
renc és Társa műszerészeti üzlet
Arad, Deák Ferenc-u. 30. 4121

Üvegezési

és képeretkezési munkák Acker-
mann Lipótnál olcsón vállaltat-
nak, Boros Beni-tér 29. 5297

Fűtési idény hőszelvével

a Herkules fűrészt vállalat irodája,
Kossuth-utca 9. sz. ajánl a nagy-
közönségnek I. rendű aprított tü-
zifát 100 kilónként 2 kor. 70 fill-
lérért hazaszállítva, ugyszintén
egész, esetleg fél waggon rakomány
cser-, bük és gyertyánfát karte-
len kívüli legelőcsőbb árban befu-
varozva fűrészelve és hasítva. Mo-
toros fűrészgépeink is hához ren-
delhetők. Felvilágosítást készséggel
nyújtunk telefonon is 658. sz. 5451

Diamant Jenő

Weitzer- és Kazinczy-utca sarkán
(Polgári Iskolával szemben) épület-
és diszmű bádigos munkákat leg-
jutányosabban készít úgy helyben,
mint vidéken. 3951

Legkellemesebb

és legpompásabb zamatu üdítő
italt készítjük a Földes gyógyszer-
tár által hozott Citronellal. Nélkü-
lözhetetlen hűtő, üdítő, szomjusa-
got csillapító szer, különösen
ajánlható ott, hol jó ivó víz ren-
delkezésre nem áll. A legrosszabb
ivó vizet is sterilizálja. Egy adag
6 fillér. 1224

Virágok és rózsák

elősdiel és bolhái ellen használjon
20%-os „Tabicotin Emulsió Vojtek.”
Siker biztosítva. Vojtek és Weisz,
Arad. I-5251

Taxameteros

Bér-autok
Telefonszám
816
2881

Szolgálat: reggel fél 6 órától éjjel 12 óráig.
Garage: Deák Ferenc-utca 8. sz.

Zálogház-

ból arany, ezüst és ékszerek

Farkas Streicher J. cégnél

Arad, Tökölly-tér 1. sz. 3831

Jó egészségének

fontartására használjon mindenki

Kárpáti-féle

epehajtót,

mely a legkínzóbb fájdalom-
nélküli gyomor tisztító házi szer.
Ize édes, hatása gyors és biztos.
1 üveg utasítással 40 fillér.
12 üveg franco K 4-80. Kapható
kizárólag a készítőnél

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyszerárbes 4077

ARAD, BOROS BENI-TÉR.

20255., 20256., 20257., 20258.,
20259. és 20260—1912.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város háztar-
tására, tisztinyugdíj alapjára, törzs-
vagyonára, szennyvízesatorna alapra,
kövezet alapra és a kezelése alatt
álló gyermekkorházra vonatkozó
1911. évi zárszámadásait és ösz-
szes mellékleteit f. év augusztus
hó 24-től számított 15 napl kö-
szemlére kitesszük.

Erről Arad város közönségét
azzal értesítjük, hogy jogában áll
azok ellen esetleges észrevételeit
az 1846. évi XXI. t. c. 17. §-a
értelmében f. évi szeptember havi
közgyűlést megelőzőleg legalább
három nappal a tanácschoz bete-
jeszteni.

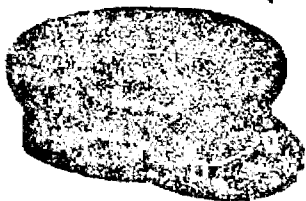
Arad, 1912. augusztus 24.

A városi tanács.

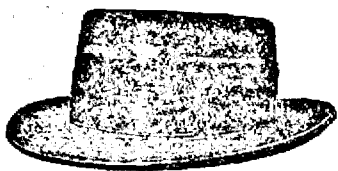
Használt ólom
megvételre kerestetik

FISCHER SIMON nagy áruházának Arad, Szabadság-tér 12. alatt

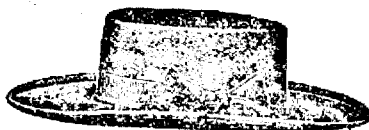
olcsó árjegyzékének egy része:

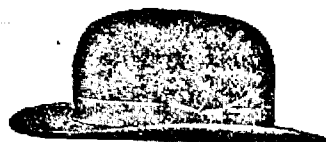
Divatos gyermek s férfi sapka K 1.—, 1.50, 1.90

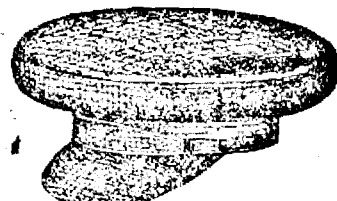
Divatos férfi és gyermekkalap K 2.—, 3.—, 3.50, 4.—

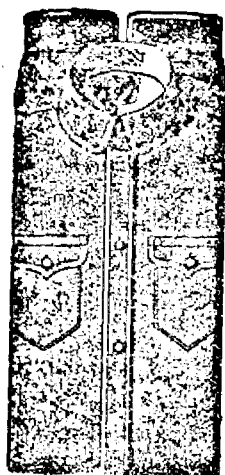
Elegáns nri kalap, legújabb divat finom minőségű K 4, 5, 6.

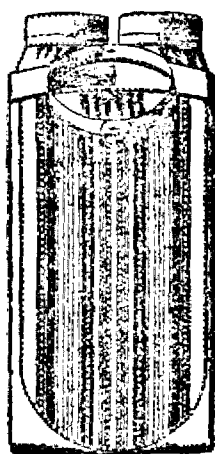
Legújabb finom keménykalap K 4, 5, 6.

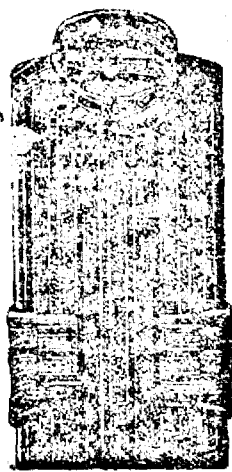
Angol divatsapka, legfinomabb K 2, 3, 3.50

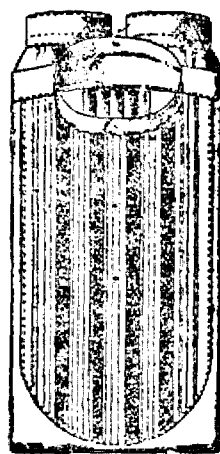
Keton turistaingek K 2, 2.50, 3.

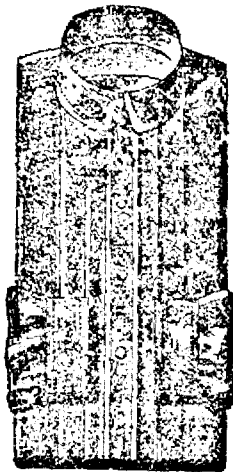
Fehér damasztíng K 2, fehér egészílnom K 3, 3.50.

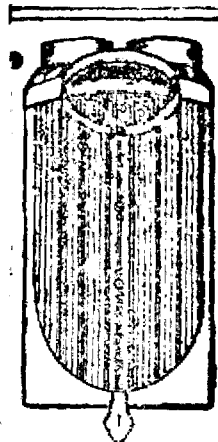
Nyári fehér ing K 2.90. Egészílnom steter K 3, 3.50.

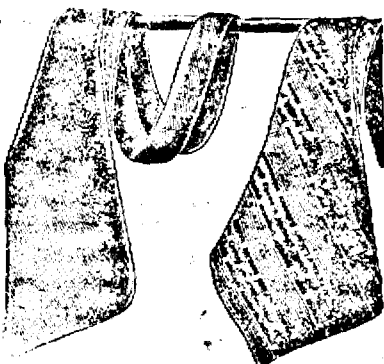
Színes creton ing K 2.50, 3. Finom divat ing K 3.50, 3.90.

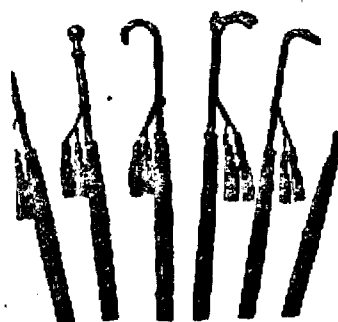
Elegáns nyári ingek selyemből. Finom minőségű K 3.50, 4, 4.50.

Fehér és színes gyermek ingek és gallér színtől K 1, 2, 2.50, 3.

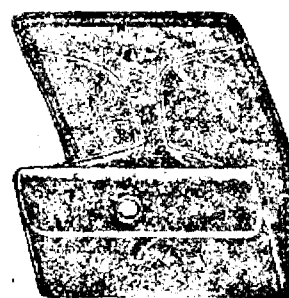
Legfinomabb selyem nyakkendők minden formában és színben 50 fill.-től 1 K-ig.

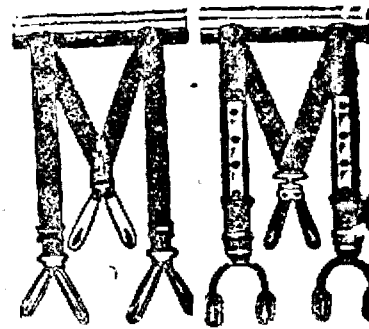
Férfi és női strappa ernyő K 2.50, Finom selyem ernyő K 3.90.

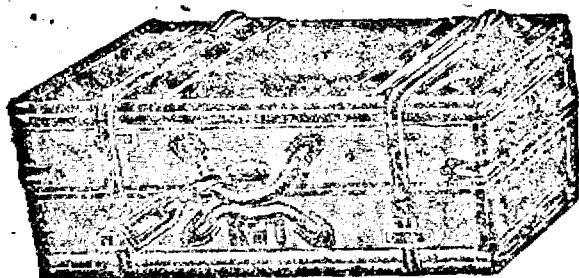
Finom alsónadrág K 1.50, 2, 2.50

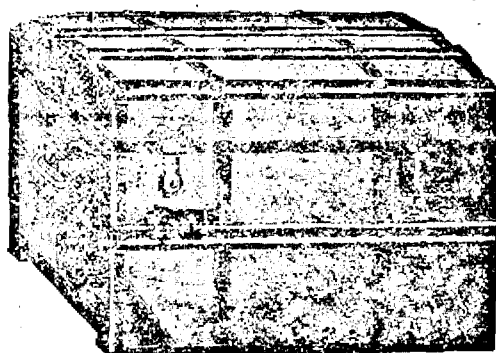
Valódi selyem K 1, 1.50, 2.

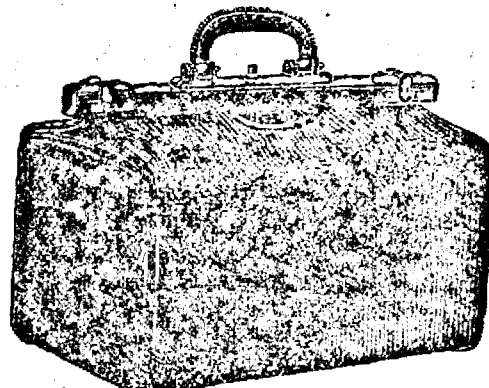
Finom nadrágtartó K 1, 1.50, 2. Gyermek nadrágtartó 50 fill., K 1.

Bőrönd nagy választékban K 4, 6, 8, 10, 12.

Bőr lakkozott fakofter, jó kivitel K 8, 10, 12, 14.

Legfinomabb barna tehénbőr táskák K 10—40 K. Fekete rendes bőr kőzitáskák K 8, 8, 10.

Gyermek kocsi erős kivitelben, gyári raktár 10 korentől 20 korentig.

Gyermek kocsi gyári raktár!

Olcsó választékban! Páratlan olcsó árak!

Finom kivitelű gyermek kocsik fűtővel 22 korentől 20 korentig. Biciklikerekkel 30 korentől 45 korentig.

Egész finom, elegáns alakítható kocsi, 60 K-ig. Legfinomabb lakkozott 50—150 K.